

2377 Örkény
Bartók Béla utca 58..
OM azonosító: 032485

HUSZKA HERMINA
ÁLTALÁNOS ISKOLA

Telefon/fax: +36/29 – 311 024
E_mail: huszkahermina@gmail.com
Honlap: www.huszkaiskola.hu

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2023.

Tartalom

Az intézmény jogi státusza.....	3
Törvényi háttér	4
I. NEVELÉSI PROGRAM	7
Pedagógiai elvek, célok, feladatok Pedagógiai alapelveink.....	7
Kulcskompetenciák az oktató nevelő munkában	16
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	20
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	25
Hagyományok, ünnepek intézményünkben.....	29
A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munkával kapcsolatos feladatok	33
Egészségnevelési, egészségfejlesztési, drogprevenációs program az iskolában	36
A Komplex Alaprogram bevezetése iskolánkban.....	42
Mindennapos testnevelés.....	56
Elsősegély-nyújtási ismeretek beépítése	59
Környezeti nevelés az iskolában	66
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek	70
Tehetséggondozó program.....	70
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	73
Beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	74
Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása.....	77
Gyermek- és ifjúságvédelem	78
Iskolánk integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere.....	85
Közlekedésre nevelés	94
Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	97
A tanulmányok alatti vizsga, vizsgaszabályzat	102
Önértékelési szabályzat	102
Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke az általános iskolában.....	110
II. Helyi tanterv	126
Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások, ezek óraszámai, az előírt tananyag és követelmények.....	126
Csoportbontások és kötelezően választandó tanórai foglalkozások szervezésének elvei	144
Tanórán kívüli tevékenység szervezési kérdései.....	145
Új tanulásszervezési eljárások bevezetése.....	150
Infokommunikációs technikával támogatott tanórák megszervezése	154

A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	155
A magasabb évfolyamra lépés feltételei.....	156
Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei	157
A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának mérése, értékelése	158
A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése	163
A tanulók magatartásának értékelése	165
A tanulók szorgalmának értékelése.....	166
Tanulmányi munka értékelése az elégséges és a jeles osztályzat megállapításához.....	168
Az iskolai jutalmazás formái.....	168
Az iskolai büntetések	169
Szöveges értékelés	170
Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása	171
A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tevékenység	173
Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	175
Mindentapos testnevelés megvalósítási formái	179
A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai.....	183
Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	186
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	186
A családi életre nevelés	187
A testi és lelki egészségre nevelés.....	188
Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	189
Pályaorientáció	189
Gazdasági és pénzügyi nevelés	190
A tanulás tanítása	191
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	192
A Pedagógiai Programmal kapcsolatos egyéb intézkedések	195
A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.	195

Az intézmény jogi státusza

Az intézmény neve:	Huszka Hermina Általános Iskola
Az intézmény székhelye:	2377 Örkény, Bartók Béla utca 58.
Szervezeti egységkód:	PE 4101
OM azonosító:	032485
Telefon/Fax:	+36/29/311 024
E_mail:	huszkahermina@gmail.com ; igazgatohuszkahermina@gmail.com
Honlap:	www.huszkaiskola.hu
Igazgató:	Murányi Hajnalka
Az intézmény alapító szerve:	Emberi Erőforrások Minisztériuma
Az alapítói jogkör gyakorlója:	emberi erőforrások minisztere
Alapító székhelye:	1054 Budapest, Akadémia utca 3.
Az intézmény fenntartója:	Monori Tankerületi Központ
Fenntartó székhelye:	2200 Monor, Petőfi Sándor utca 28.
Az intézmény típusa:	nyolc évfolyammal rendelkező általános iskola
Maximális létszám:	560 fő
Hasznos alapterület:	5240 m ²
Helyrajzi szám:	1338/18

Köznevelési és egyéb alapfeladatai:

- általános iskolai nevelés-oktatás
- alsó tagozat, felső tagozat
- sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelés-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan)

fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos- látási fogyatékos.

- sajátos nevelési igényű tanulók gyógypedagógiai nevelése- oktatása (értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, nemzetiségi nevelés-oktatás (magyar nyelvű roma/ cigány nemzetiségi nevelés-oktatás, (magyar)
- integrációs felkészítés

1. Törvényi háttér

Törvények:

- 2011.évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2011. évi CLXXXVIII. törvény a köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről
- 2013. évi CXXXIII. törvény a vallási közösségek jogállásával és működésével kapcsolatos törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról (fakultatív hitoktatás)
- 2014. évi CV. a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- 2017. évi L. törvény az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény és a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról
- 2017. évi CCII. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi. CXC. törvény módosításáról
- 2017. évi LXX. törvény Az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról
- 7/2017. (V. 5.) EMMI rendelet A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet módosításáról
- 2019. évi XXXVI. törvény a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény módosításához kapcsolódóan egyes törvények módosításáról

- 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről
- 2019. évi CX. törvény a fővárosi és megyei kormányhivatalok működésének egyszerűsítése érdekében egyes törvények módosításáról
- 2019. évi CXII. törvény a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása 30. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény módosítása A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosítása Az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény módosítása
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról

Kormányrendeletek:

- 202/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központtól
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 22/2013. (III. 22.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 20/2016. (VIII. 24) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet módosításáról
- 53/2016. (XII. 29.) EMMI rendelet egyes oktatási tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 24/2017. (X. 23.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 20/2019. (VIII. 30) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről
- 34/2019. (XII. 30.) EMMI rendelet A közneveléssel összefüggésben egyes miniszteri *rendeletek* módosításáról és hatályon kívül helyezéséről.
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

- 103/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet Az állami köznevelési közfeladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtól szóló 134/2016. (VI. 10.) Korm. rendelet módosításáról
- A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról
- 63/2017.(III. 20.) Korm. r. A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet módosításáról

I. NEVELÉSI PROGRAM

„ Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, amely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné belső lehetőségei csak engedik. A talaj kioldja a mag fejlődési képességét, de ez a képesség maga benne rejlik a magban. Csakúgy, mint a magban, a gyereken is tökéletesen benne rejlik a fejlődés képessége, ”

(Thomas Gordon)

7

Pedagógiai elvek, célok, feladatok Pedagógiai alapelveink

Olyan humánus, toleráns iskola működtetésére törekszünk, ahol pedagógus, diák és szülő egyaránt jól érzi magát. Tantestületünk a folyamatos megújulás mellett arra törekszik, hogy kialakuljon a tisztelet a múlttal szemben és egymás iránt. Ennek alapja pedig az elfogadás, a törődés és az elköteleződésre való törekvés.

Alapelveink:

- Aktivitás
- Bizalom
- Demokratizmus
- Elkötelezettség
- Esztétikai és erkölcsi értékrend követése
- Felelősség
- Gyermekközpontúság
- Hagyományőrzés
- Hazafiság
- Inklúzió és esélyegyenlőség
- Innovatív szemlélet
- Tervszerűség
- Testi, lelki harmónia
- Tolerancia, empátia

- Tudás, műveltség

Gyermekképünk

Gyermekképünk a vidám, felfedezni, csodálkozni tudó, a felnőtteket tisztelő, nyugodt, kiegyensúlyozott, harmonikusan fejlődő gyermek, aki nyitott az őt körülvevő világ ingereinek befogadására. Hisszük és valljuk, hogy gyermekeink befogadóvá, elfogadóvá, együttműködővé válnak, valamint a különbözőségekkel természetes módon együtt tudnak élni. Intézményünk szociokulturális háttéréből eredően az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelten kezeljük a személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket: az énkép, önismeret, a nonverbális készségek, a kreativitás, a divergens gondolkodás és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empatikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

A szülői és társadalmi elvárásoknak megfelelően nevelésünk gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszük, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy óvodás korban majd az iskolában is őrizték meg sokáig az őszinte mosolyukat, szeretettel forduljanak társaik felé, másokra figyeljenek, képesek legyenek társaikért tenni, a másságot fogadják el. Kéréseiket, kérdéseiket, véleményüket bátran, őszintén mondják el, őrizték meg természetes kíváncsiságukat.

Az általános iskolai tanulmányaik végén pedig egészséges, önmagukban bízó, képességeiknek és adottságaiknak megfelelően teljesítő tanulókat bocsássunk ki az iskola kapuján. Gyermekeink rendelkezzenek olyan önismerettel, melynek segítségével el tudják dönteni, adottságaik alapján hol találják meg helyüket a társadalomban. Tudnak élni lehetőségeikkel, sikerekre törekszenek, a kudarcokat, konfliktusokat kezelni tudják.

Céljaink között szerepel, hogy a megújulásra, önművelésre képes tanulók *alkalmazkodni* tudjanak a felgyorsult, kitért világhoz, a tudományok gyors fejlődéséhez, az információáradathoz. Ennek megfelelően rendelkeznek a tanulni tanulás kognitív kompetenciájával, képesek az információforrásokat megfelelően, a számukra szükséges mértékben felhasználni.

Céljaink, feladataink

Általános iskola egységes intézmény az alábbi közös célok, feladatok mentén alakítja ki nevelési programját:

Az intézményünk körzetében élő családok számára egyenlő hozzáféréssel megfelelő színvonalú oktatás biztosítása.

- Gyermekközpontú nevelés biztosítása
- Szocializációs folyamatok segítése
- Hátránykompenzálás

- Tehetséggondozás
- Az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kompetenciák megfelelő kialakítása
- Inkluzív iskolai légkör megteremtése
- A halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásának biztosítása
  - Az óvoda-iskola átmenet komplex programjának működtetése
  - A differenciált nevelés megfelelő feltételeinek kialakítása
  - Olyan személyiségfejlesztő program biztosítása, mely harmonikus, egészséges önismerettel rendelkező gyermekeket nevel.
  - Jó gyakorlatok ápolása, fejlesztése

Legfőbb célunk az új Nemzeti Alaptantervben foglalt kulcskompetenciák fejlesztése:

- A tanulás kompetenciái
- Kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- Digitális kompetenciák
- Matematikai, gondolkodási kompetenciák
- Személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- Kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Oktató-nevelő munkánk célja, hogy

- A sikeres munkaerőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességeket fejlessze.
- Olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, melyek lehetővé teszik az ismeretek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.
- Megvalósítsa az egyénre szabott fejlesztést.
- A kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével növelje a tanulók motiváltságát
- Digitális írástudást alakítson ki.
- A tanulási tevékenységek közben és a közösségi életben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- A nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.

- Olyan együttműködési és kommunikációs képességeket alakítsunk ki, amelyek segítségével a tanulók tudásukat önmaguk és a mások számára hasznosítani tudják.
- A gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága.
- A tanulás tanulása és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon.
- Tanítványaink ismerjék meg és alkalmazzák a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit.
- A belső mérések, kompetenciamérések eredményeinek felhasználásával, javító tevékenységeket szervezzünk.
- Neveljük együtt az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulókat.
- Környezettudatos magatartásra neveljünk.
- Igénnyé alakítsuk a rendszeres testmozgást, az egészséges életmódot.
- Az idegen nyelvi kompetenciákat alkalmazható tudássá alakítsuk.

A kiemelt fejlesztési feladatok:

- Énkép, önismeret
- Hon- és népismeret
- Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra
- Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Gazdasági nevelés
- Környezettudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőttléti szerepeire

A fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében feladataink:

- A személyre szóló fejlesztés kialakítása és megvalósítása.
- A tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatását szolgáló tanulásszervezési eljárások alkalmazása.
- Tevékenységre épülő tanulásszervezési formák alkalmazása.
- A tanulási nehézségeket figyelembe vevő differenciált oktatás bevezetése.
- A szociális hátrányok csökkentésére mentorálás szervezése.
- Az életkori sajátosságokat figyelembe véve, az info-kommunikációs technológia alkalmazása.

- A családi életre nevelés, jelenismeret, gazdasági és pénzügyi kultúra, valamint a vállalkozási ismeretek moduljainak adaptálása.
- Kooperatív technikák alkalmazása a gyakorlatban.
- Az iskolai élet minden terén a személyiségfejlesztés előtérbe helyezése.
- Kidolgozott tanulás tanulás modul beépítése az oktató-nevelő munkába.
- Kompetenciamérések elemzése, belső mérések megszervezése, intézkedési terv készítése.
- Heterogén osztály- és csoportszervezés.

Alsó tagozatunkon

Céljaink:

- óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését; vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- a játékoságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során;
- tegyük fogékonyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt;
- iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt; a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket;
- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- az olvasás iránti kedv felkeltése, fenntartása;

Feladataink:

- a tanulói kíváncsiságot, érdeklődést felkeltő és fenntartó módszertan alkalmazása
- a motiváltság fenntartása közben a kisgyermek felelősségtudatának, a kitartás képességének fejlesztése, érzelemlágyulás színesítése;
- példamutatás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- a tanulási szokások megalapozása;
- az egyéni képességek kibontakozásának támogatása;
- a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékek felfedeztetése;
- a humánus magatartásminták, szokások megerősítése;

- a gyermekek jellemének formálása;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- a konstruktív magatartásformák, szokások megerősítése;
- a gyermek jellemének formálása;

Felső tagozatunkon

Céljaink:

- folytassuk és erősítsük az első szakasz (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- tanulóinkat - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására;
- munkáljuk ki az alapkészségeket (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és fejlesszük azokat differenciáltan;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;
- a tanítási- tanulási folyamat strukturált tudást közvetítsen: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb művelti szintű alkalmazás képességének kialakításával;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítse meg a humánus magatartásmintákat, pozitív szokásokat, és a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló embereket neveljünk;
- járuljunk hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez;
- a személyiségfejlesztés céljait szolgálja a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenyeg), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása;
- fejlesszük a tanulóban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek;
- alakítsuk ki az egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét;
- tanulóink legyenek képesek az asszertív (egészségesen önérvényesítő) viselkedésre, ugyanakkor tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben;
- tanulóink személyiségében legyenek: humánusak, erkölcsösek, fegyelmezettek, kötelességtudóak, nyitottak, kreatívak;

- diákjaink alakítsák ki a saját hatékony tanulási stratégiájukat, célszerűen alkalmazzák a tanulási módszereket;

Feladataink

- olyan helyzetek megteremtése, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságukat, becsületességüket, szavahihetőségüket;
- a tanulói demokratikus normarendszer, a természeti és az épített környezet iránti felelősség elmélyítése
- a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igények, az Európához való tartozás tudat fejlesztése;
- a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükséges készségek fejlesztése;
- az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmának és jelentőségének tisztázása
- a globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni elv tudatosítása;
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése;
- a szocializáció folyamatainak elősegítése;
- az elemi műveltség alapjainak lerakása, elmélyítése;
- a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítása;
- minden tanuló számára hozzáférhető, tanulási környezet biztosítása, differenciált célkijelölés többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás;
- folyamatos visszajelzés a tanulók tanulmányi teljesítményéről és magatartásuk minőségéről;
- fejlesztő, tanulást támogató értékelés;
- adaptív tanulásszervezéssel a számítógép, és az info-kommunikációs technikák alkalmazása;

Oktató-nevelő munkánk eljárásai

- Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- Az ismeretek elsajátításának folyamatában az induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;

- Iskolán kívüli szakemberek, külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználása;
- A mindennapos testnevelés keretében a mozgásigény kielégítésére, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék a koncentráció és a relaxáció képességének alapozására, fejlesztésére törekszünk
- Fejlesztő értékelésünk alapja a gyermek önmagához képest történő változásainak rögzítése, az önértékelés képességének fejlesztésére törekszünk
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele
- A képesség-kibontakoztató felkészítés egyrészt hozzájárul a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásához, másrészt segíti az elfogadás, befogadás szemléletének alakítását is
- A sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztésben részesülnek
- A kortárs kapcsolatok megerősítésére, a demokratikus életszemlélet kialakítását szolgálja a diákönkormányzat
- Az újszerű tanulási eljárások keretében, moduláris oktatást; projektet, témahetet és erdei iskolát valósítunk meg;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- Heurisztikus tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét
- Tanórán kívüli tevékenységeinkben a szocializációs folyamatokat segítjük;
- A tanulók megszerzett tudásukat valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- Az iskolában folyó nevelő - oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket; alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket;

Tanulásszervezési eljárásaink

- Tanórai differenciálás

- Kooperatív technikák
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Drámapedagógia
- Projektnap - Projekthét
- Témahét
- Egyéni és csoportos projektmunka
- Prezentációs technikák
- IKT technológiák
- Hatékony tanuló-megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnózis
- Attitűdváltást segítő programok pedagógusok számára
- Habitációs és rehabilitációs tevékenységek
- Együttnevelés, inklúzió
- Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés
- Óvoda-iskola átmenet támogatása
- Módszerek a korai iskolaelhagyás megelőzésére

A módszerek közül kiemelt fontosságúként kezeljük a kooperatív technikák, a csoportmunka és a differenciált egyéni munka alkalmazását.

A magatartásra ható módszerek

☞ Ösztönző módszerek:

ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret

☞ Kényszerítő módszerek:

felszólítás, követelés, parancs, büntetés,

☞ Gátlást kiváltó módszerek:

felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, fenyegetés, tilalom, átterelés, elmarasztalás;

A nevelési módszerek

☞ nyelvi (verbális) eszközök

beszéd, beszélgetés - tartalmát tekintve lehet: szabad beszélgetés vagy irányított beszélgetés, szervezethez alapján lehet: spontán vagy tervezett, formája alapján: egyéni vagy csoportos, interjú;

☞ **nem nyelvi (non verbális) eszközök**

beszélgetést kísérő gesztikulálás, nyomatékosíthatják (dicsérő szavakat kísérő mosoly) vagy helyettesíthetik (fenyegető mutatóujj korhalást) közleményeiket: arckifejezés (mimika), szemmozgás, tekintet, testközelség, térközsabályozás, testhelyzet, testtartás, mozdulatok (gesztusok), kulturális jelzések,

☞ **technikák az ön- és emberismeret fejlesztéséhez**

ezek olyan eszközök, technikák, amelyeknek lényeges eleme, hogy a világra vonatkozó ismeretek mellett, azokkal szinkronban fejlesszük a tanulók belső, pszichés világát, társas kapcsolatait, egyedi tulajdonságait, készségeit: fejlesztő interjú, fejlesztő beszélgetés,

☞ **szociális készségfejlesztő technikák**

a tanulók problémamegoldó és konfliktuskezelő készségeinek fejlesztése, illetve a meglévők erősítése: minta- és modellnyújtás, megerősítés (buzdítás, dicséret, jutalmazás), szerepjáték, dramatizáló tevékenység.

Kulcskompetenciák az oktató nevelő munkában

Feladatok tanórai fejlesztés:

Az eszköztudás a tudásnak az a része, amely az önálló ismeretszerzést és az elsajátított tudás alkalmazását teszi lehetővé. Az önálló tanulás eszközeinek ismeretére és aktív alkalmazására nagy szükség van a műveltség elsajátításának megalapozásában. Intézményünk a kompetencia alapú oktatás, nevelés alkalmazásával az elméleti ismeretek mellett a jártasságok, készségek, képességek folyamatos, állandó fejlesztését valósítja meg.

Az eszköz alapú tudás megteremtése minden tantárgy, és minden pedagógus feladata. Így tanítási óráinkon, más tanulásszervezési eljárások alkalmazásával, tanórán kívüli programjaink során egyaránt kellő hangsúlyt kap az oktató-nevelő munkában.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi, és idegen nyelvi)

Az iskolai tudás eredményességét - szinte valamennyi tantárgy területén jelentősen befolyásolja az a körülmény, hogyan olvasnak, hogyan értenek meg különböző típusú szövegeket és hogyan tudnak problémákat megoldani a tanulók.

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését,

- azok megőrzését és közvetítését szóban és írásban,
- a hallott és olvasott szövegek értését,

- szövegalkotás képességét szóban és írásban,
- a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot, előadói képességeket.
- Képességfejlesztés az ismeretszerzésre használható, alkalmazható tudásért.
- Segíti a kapcsolatfelvételt, kapcsolatteremtést.
- Fejleszti a vitakészséget, a logikus érvelést.

Az idegen nyelvi kommunikáció - az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan - az alapvető nyelvi készségekre épül az egyén szükségleteinek megfelelően:

- fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, ezek kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban (oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek).
- hallott, írott, olvasott szöveg értése,
- a szövegalkotás és társas interakció szóban és írásban,
- olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között,
- más kultúrák megismerése, megértése.
- nyitottság a más nyelvet beszélő emberek és kultúrájuk iránt
- a nyelvtanulás iránti kedvező attitűd és motiváció kialakítása, mely alapvető az élethosszig tartó nyelvtanulás szempontjából,
- a hatékony nyelvtanulási stratégiák használatának elsajátítása a továbbhaladás és az önálló nyelvtanulás céljából.
- A tanuló ismerje meg azokat a sajátos munkaformákat és feladattípusokat, amelyek a nyelvórákon rendszeresen előfordulnak.

Matematikai, gondolkodási kompetenciák

E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában - hasonlóan más területekhez-, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be:

- elengedhetetlen olyan meghatározó bázis képességek fejlesztése, mint a felismertetés, a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés.
- olyan képességek fejlesztése melyek a mindennapi élet problémáinak megoldásához szükségesek,

- a matematikai eszköztár készségszintű használata, melynek segítségével megérti és elemzi a matematika szerepét a valós világban, a társadalmi kommunikációban és együttműködésben.

Digitális kompetencia fejlesztése

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak, az információs és kommunikációs technológiák és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát, a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén egyaránt.

Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul:

- az információ felismerése (azonosítása),
- visszakeresése,
- értékelése,
- tárolása,
- előállítása,
- bemutatása és cseréje;
- digitális tartalomalkotás és megosztás,
- kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.
- Feladat a korszerű alkalmazói készség kialakítása.
- A számítógépek, informatikai eszközök lehetőségeit használni tudó tanulók képzése.
- Informatikai ismeretek és eszközök rendszeres alkalmazása az iskolai élet eseményei, feladatai, tanórái során.
- Algoritmikus gondolkodás fejlesztése.
- Önálló munkára nevelés és tehetséggondozás.
- Együttműködésre, alkotó munkára nevelés.

Személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes, értékalapú, a személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei.

A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá - ha szükséges - képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári

kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva majd aktívan vegyenek részt a tanulók a közügyekben.

Fontos:

- a pozitív énkép kialakítása, melynek segítségével a diák jól ismeri önmagát, helyes önértékelésre képes;
- a döntési képesség megalapozása, melynek mozgósításával adott élethelyzetben képes mérlegelni és helyes döntést hozni;
- felelősségtudat kialakítása, hogy bármely helyzetben vállalja tetteinek következményeit;
- szabálykövetés és szabályalkotás képességének kialakítása;
- a jogok és kötelességek viszonyának megismerése (vegyenek részt szabályalkotásban, alkalmazzák azokat, tudják a szabályszegés következményeit);
- véleményalkotás és véleménynyilvánítás képességének kialakítása,
- ismerjék meg a diákok vita kereteit, a véleménynyilvánítás formáit, csatornáit;
- környezettudatos magatartásra sarkalljunk, hogy óvják természeti és társadalmi kincseinket, értékeinket, törekedjenek az egészséges környezet kialakítására otthon és az iskolában egyaránt.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

E kompetenciaterület alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szüksége van és lesz majd tanulóinknak.

- segíti a tanulókat, hogy igyekezzenek megismerni önmagukat és tágabb környezetüket,
- ismereteik birtokában képesek legyenek a kínálkozó lehetőségek megragadására,
- Egyéni céljaik érdekében tudják használni kreativitásukat,
- törekedjenek az újításra,
- merjenek kockázatot vállalni,
- tudjanak terveket készíteni és azokat megvalósítani.
- Tudják a feléjük áramló információáradatot megfelelően kezelni.
- Általa fejlődjenek a társas együttműködéssel kapcsolatos ismereteik, képességeik.
- Tudatosságra nevel, adottságokat, attitűdöket alakít ki.
- Önismeretüket, személyiségüket fejleszti.

- A saját életpálya-építéshez elengedhetetlen a szűkebb és tágabb társadalmi - kulturális - szociális - gazdasági környezetük megismerését szolgálja.

A kreativitás, a kreatív alkotás önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség nemcsak a művészeti oktatás, de a társas és kulturális élet szerves része is.

Magában foglalja:

- az esztétikai megismerést,
- az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezését, befogadását, hagyományos és modern művészeti kifejezőeszközök, művészeti nyelvek, médiaismeretek elsajátítását,
- az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájának megismerése terén alkalmazható tudás megalapozását, felépítését, a fotó és a mozgókép alkalmazásában rejlő fejlesztő lehetőségeket.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt.

- Hatékony gazdálkodást jelent az idővel, az információval.
- Felismeri szükségleteit és lehetőségeit,
- ismeri a tanulás folyamatát.
- Képes új ismeretek szerzésére, feldolgozására és beépítésére.
- Új útmutatások keresésére és alkalmazására.
- Arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulmányaira és élettapasztalataira építve tudását, készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási, képzési folyamataiban, otthon, munkájában egyaránt.

A motiváció és a magabiztosság, az ellenőrzés, értékelés e kompetencia elengedhetetlen eleme.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Személyiségfejlesztő tevékenységünk legfőbb alapvetése, hogy oktató-nevelő munkánk középpontjában maga a gyermek áll, teljes egyéniségével, külső és belső tulajdonságaival.

A mi feladatunk pedig, hogy önbizalmában megerősített, a felnőtt életre felkészült érett személyiségeket neveljünk. Nevelési folyamatunkban pedig figyelembe kell vennünk a

különböző életkorra jellemző sajátosságokat, a gyermekeket szélesebb és tágabb körben körülvevő külső környezetet, az öröklött tulajdonságokat.

A tanuló életében mindez egy olyan beavatkozás, amely a kommunikáció, az interakció, az emberi kölcsönhatás révén igyekszik pozitív változásokat elérni a tanulók viselkedésében. Iskolánkban az általunk képviselt értékek, az egységes és alapvető követelmények, valamint az ezekre épülő differenciálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás, személyre szabott értékelés egyaránt segítik a gyerekek személyiségének fejlődését.

Hangsúlyos szerepet kap a **komplex személyiségfejlesztés**, amely az intellektuális fejlesztés mellett a nevelési funkciók vállalását is jelenti.

Az intézmény arra törekszik, hogy a negatív társadalmi tendenciák ellenére megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését.

Legfőbb partnereink a szülők, felismerve azt, hogy a család szerepét a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer. Ennek érdekében hatékony és személyes jellegű kapcsolat ápolására törekszünk.

A szocializációt, a társadalmi különbségek enyhítését segítjük a szociális-életviteli kompetenciák fejlesztésével.

Módszertani kultúránkat úgy alakítottuk ki, hogy a tanítási órákon az önmagukhoz történő fejlődés, az egymástól tanulás, az együttműködés képességeinek fejlesztése egyszerre valósulhasson meg, így az ismeretek elsajátítása, az alapkészségek fejlődése mellett hatunk a tanulók személyiségének alakulására.

Kiemelten kezeljük, hogy a pedagógus saját személyiségével, szakmai felkészültségével éri el a legtöbb eredményt.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat Nagy József nyomán az alábbi négy területre bonthatjuk:

- a.) az értelem kiművelése (kognitív kompetencia)
- b.) segítő életmódra nevelés (szociális kompetencia)
- c.) egészséges és kulturált életmódra nevelés (személyes kompetencia)
- d.) a szakmai képzés alapozása (speciális kompetencia)

Alapelvek:

- Komplex személyiségfejlesztés
- A személyiség megismerése
- A reális önismeret alakítása
- Szociális attitűd kialakítása

- Társas kapcsolatok formálása
- Az életkori pszichikus sajátosságokhoz való alkalmazkodás
- Motiváló pedagógus személyiség (magatartási modell, partner)
- A személyes kompetencia fejlesztésével az egészséges és kulturált életmódra nevelés
- Adekvát konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk: problémamegoldó (győztes-győztes), alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, versengő (győztes-vesztes). Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység alapja a tanuló, nevelő, szülő együttműködése
- A különböző érdeklődésű, értelmi, érzelmi, testi fejlettségű és motivációjú gyermekeket felkészítjük a továbbtanulásra

Célok

- Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi életének harmonikus fejlődését.
- A fiataloknak legyen rátekintésük saját személyiségük összetevőire, képességeik és tehetségük határaitra és lehetőségeiről, legyen betekintése a viselkedése hátterébe, helyesen ítélje meg az emberi kapcsolatokban játszott szerepét, hatását.
- A tanulók ismerjék meg és sajátítsák el a szociális viselkedés alapvető szabályait, alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet, a döntési szabadság és felelősség összhangját.
- A tanulók sikerorientált beállítódásának kialakítása.
- Hatékony tanítási stratégiák, nevelési stílus kialakítása a motiváció emelésének érdekében
- Az egyes életkori fejlődési szakaszok jellemzőinek figyelembe vétele (terhelhetőség, motiváció, viselkedési sajátosságok, társas kapcsolatok stb.). Személyes képességek fejlesztése: önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelmi -egészségvédő, identitásvédő, önreflexív képességek.
- A tanuló legyen tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal.
- A nevelő személyiségének fontos eleme a hitelesség (kongruencia), az elfogadás és az empátia (beleélő készség), önmaga állandó fejlesztésére, interperszonális készségeinek javítására kell törekednie.
- A pedagógus bánásmódja és nevelési stílusa legyen szociál-integratív.
- Az empátiaképesség kialakításával növelni a másság elfogadásának, a toleranciának a fokát.

- A társadalmi együttélési normák és formák kölcsönös alakítása.

Feladatok

- Támogassuk a fiatalokat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembeli tulajdonságok felismerésében
- Segítsük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben / a személyiségének saját értékeit; keressük minden gyerekben az egyedit, a megismételhetetlent, támogassuk őket önmaguk kiteljesítésében.
- Átlátható, kiszámítható, következetes iskolai szabályokra épülő értékrend kialakítása.
- Konfliktushelyzetek higgadt kezelésének kialakítása.
- Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás pszichikus funkcióit tudatosan fejlesztjük.
- A pedagógus vértesse fel magát a professzionális szakmai-módszertani tudás elemeivel, a tanuló személyiségének megismeréséhez szükséges tudással, a tanári-tanulói interakciós és kommunikációs készségekkel, a konfliktusok kezeléséhez és megoldásához szükséges képességekkel.
- A tanuló tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját, szokásrendszerét.
- A tanuló személyiségébe építsük be a jóléti modell központi kategóriáit:
  - egészség,
  - önmegvalósítás - alkotás,
  - minőség mindenben, egyéni életélés kultúrája.
- A verbális és nonverbális kommunikációs képességek változatos formáinak megtanítása.
- A problémamegoldás lépéseit tudatosan betartjuk.
- A harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadása, követése.
- Formáljunk sokoldalú társas kapcsolatokra képes, személyiségeket valamennyi tantárgy tanítása során, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének körültekintő megválasztásával.

Eljárások

- Folyamatosan megismerjük, követjük és elősegítjük személyiségük fejlődését.
- Reális önértékelésre készítjük a tanulókat. Valós élethelyzetek teremtésével segítjük az önálló, aktív, felelősségteljes személyiség kialakulását.

- Az iskolai társas szituációk az iskolai / osztályközösség mindennapi életében „terepgyakorlatként” szolgálnak.
- Valamennyi pszichikus funkció működését fejlesztjük, de a serdülő korban már a produktív gondolkodásra helyezzük a hangsúlyt.
- A szociális befolyásolás folyamatai közül az azonosulás és interiorizációra törekszünk
- A kortársi interakciókat indirekt módon irányítjuk, s a pozitív tartalmú csoportnyomás eszközt a kívánt nevelési hatások elérésének szolgálatába állítjuk.
- Követendő mintákat nyújtunk a kommunikációban és a konfliktusok kezelésében.
- Az ember és társadalom műveltségterület, etika modul keretében összehangoltan az osztályfőnöki témákkal, valamint az egészségnevelési modul tartalmával.
- A formális és informális emberi-közösségi kapcsolatokat építő fórumok, rendezvények, programok szervezése.

Eszközök

- Szociometriai mérések 5. és 7. évfolyamon
- Problémamegoldó képesség mérése 6. évfolyamon
- Érzelmi intelligenciát fejlesztő tanórai és tanórán kívüli tevékenységek – az iskola folytatja a gyermekek pozitív és optimista állapotának fejlesztését a Boldogságóra program keretében
- Komplex személyiséget fejlesztő tanórai és alprogrami- foglalkozás tevékenységei a KAP programhoz kapcsolódóan.
- Tesztek, dramatikus játékok, önmegvalósítási lehetőségek, szereplési alkalmak
- Szociális modulok beépítése a tanórába
- Az alacsony, vagy a túl magas önértékelés esetén a realitásokkal való szembesítésre
- Kooperatív technikák
- Élményszerű, pozitív minták felkínálása, szociális szokások, attitűdök bemutatása, személyes példamutatás, drámajáték, a negatív, antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fékezése
- A kreativitást segítő foglalkozások
- Életkoroknak megfelelő módszertan alkalmazása
- Professzionális tanári kommunikációs elemek alkalmazása
- Partneri kapcsolat, demokratikus, bizalmi légkör kialakítása

- Korlátozottan tekintélyelvű nevelési gyakorlat
- Mentorálás, esetmegbeszélések
- Problémamegoldó fórumok
- A különböző kompetencia-területek programcsomagjai, a hozzájuk készült tanulói és tanári eszközök, demonstrációs anyagok.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A közösségfejlesztés „olyan társadalomfejlesztési gyakorlat, mely a legkülönbözőbb társadalmi problémákra, lehetőségekre az emberek szűkebb-tágabb csoportjainak közös fellépésében, közösségi problémamegoldások kiérlelésében hisz, ezeket a folyamatokat támogatja.”

Ilyen módon minden közösségfejlesztő tevékenység egyúttal hozzájárul a társadalom fejlődéséhez is, hiszen az emberi jogok, a társadalmi bevonás, az egyenlőség és a sokszínűség elfogadását támogatja.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, mely kihat a személyiség fejlesztésére is. Emellett fontos ismérve a mi-tudat, vagyis a közösségi érzés tudatának kialakulása.

Ehhez nagymértékben hozzájárulnak a közösen szerzett élmények, melyek során a közösség összetartó ereje is erősödik. Az iskola közösségfejlesztő tevékenységei tágabb értelemben hozzájárulnak egy tágabb közösséghez, a hazához, a magyarsághoz tartozás erősítéséhez.

A társas kapcsolatok fejlesztésénél előtérbe helyezzük a tanulók toleranciára nevelését, az együttműködési készség kialakítását, az inkluzív iskola megteremtését, a másság elfogadását. Az emberi kapcsolatok fejlesztése és a kooperáció kialakításának érdekében a nyílt, tiszta kommunikációs stratégia kialakítására törekszünk.

Megvalósítás színterei:

- a tanulói közösségek kisebb csoportjai
- az osztályközösség
- az alsó tagozat közössége
- a felső tagozat közössége
- az iskola egész közössége

Megvalósítás formái:

tanórák:

- szaktárgyi órák,
- osztályfőnöki órák;

tanórán kívüli foglalkozások:

- napközi, tanulószoba, iskolaotthon - egész napos iskola
- szakkörök
- alprogrami foglalkozások
- erdei iskola
- projektek, kirándulások, séták, túrák;

diákönkormányzati munka:

- szabadidős tevékenységek

Alapelvek:

- Társadalmi igazságosság
- Részvétel
- Egyenlőség - az olyan egyéni megnyilvánulások, illetve intézményi és társadalmi gyakorlatok megkérdőjeleződése, melyek diszkriminálás és marginalizálás.
- Tanulás - az olyan készségek, tudás és szakértelem elismerése, mellyel az emberek hozzájárulnak a társadalmi, gazdasági, politikai és környezetvédelmi problémák megoldásához, illetve melyeket a folyamat során sajátítanak el.
- Együttműködés - közös munka a megfelelő tevékenységek meghatározásában és végrehajtásában, a különböző kultúrák és hozzájárulások kölcsönös tisztelete alapján."

A megvalósítás formáitól függetlenül céljuk és feladatuk:

- a gyermek közösségi magatartásának alakítása,
- az aktivitás fejlesztése
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlesztése,
- a közösségi szokások, normák elfogadása,
- az együttérző magatartás kialakulása,
- a hazafiságra nevelés
- a lokálpatrióta magatartás fejlesztése
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése.

Tanórán

Az osztályközösségek értékrendje eltérő, mégis valamennyi értéknek kettős funkciója van:

- egyrészt közösségfejlesztő,
- másrészt individuálisan fejlesztő.

A tanórai közösségfejlesztés legfontosabb célja valódi osztályközösség formálása, amely képes a közös cél érdekében közös értékrend elfogadására, és az iskola szervezett keretein belül ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni.

Ahhoz, hogy céljainkat elérjük, olyan nevelőkollektívára van szükség, mely egységes nevelői eljárásaival és összehangolt követeléseivel az egyes osztályokat vezeti, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Feladataink

- Az évfolyamok kapcsolatának erősítése, közös iskolai, ill. osztály szintű programok szervezésével.
- A közösségben végzett tevékenység során emberi értékek és készségek elsajátításának megismerése
- a különböző változatos munkaformákkal (pl. differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny, kooperatív technikák) az együvé tartozás, az egymásért való felelősségérzés erősítése
- MI - tudat kialakítása
- Tiszta kommunikációs helyzetek megteremtése
- Problémamegoldó készség fejlesztése
- Kölcsönös bizalmon alapuló közösség megteremtése
- A közösségben kialakult szokások, szabályok megteremtése, betartatása
- A hagyományok ápolása iskolai és családi ünnepek, közös versenyek szervezésével.
- Részvétel az osztályközösségeket érintő döntések meghozatalában, programszervezésben és lebonyolításban.

A tanórán kívüli

A tanórán kívüli foglalkozások kötetlen tevékenységi formák és a közösen átélt kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások érzelmmel teli élményei a közösségfejlesztés kiváló területei:

Feladatok

- a tanulókat egymás segítésére és ellenőrzésére nevelés,
- a közösségért érzett felelősség kialakítása
- a gyerekek környezetük iránti felelősségének érzékenyítése,
- a társas együttélési szabályok megismerése,
- legyenek nyitottak a különböző multikulturális tartalmak iránt,
- az iskolai hagyományok, értékrend megismerése,
- a családi és az osztályközösség normáinak közelítése /családlátogatás/,
- nemzeti kultúránk megismerése
- a helyes viselkedéskultúra kialakítása,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A társas kapcsolatok fejlesztésénél előtérbe helyezük a tanulók toleranciára nevelését, az együttműködési készség kialakítását, az inkluzív iskola megteremtését, a másság elfogadását.

Megvalósítás színterei:

- tanórák,
- szaktárgyi órák,
- osztályfőnöki órák;
- tanórán kívüli foglalkozások,
- alprogrami foglalkozások
- napközi, tanulószoba
- szakkörök
- erdei iskola
- diák-önkormányzati munka
- kirándulások

A megvalósítás formáitól függetlenül céljuk és feladatuk:

- a gyermek közösségi magatartásának alakítása,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlesztése,
- a közösségi szokások, normák elfogadása,
- az együtt érző magatartás kialakulása,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Napközis foglalkozás
- Tanulósobai foglalkozás
- Alprogrami foglalkozások
- Egész napos iskolai foglalkozás
- Könyvtárhasználat
- Szakkörök
- Tehetséggondozó foglalkozások
- Sportfoglalkozások
- Fejlesztő foglalkozások
- Mentorálások

Erőforrások

- Megvalósításhoz szükséges taneszközök
- Infrastrukturális eszközök
- Szakmai továbbképzéseken új ismeretekkel rendelkező pedagógusok
- Digitális tábla Informatikai taneszközök

Sikerkritériumok

- Az értékelés után az eredmények javulási indexének emelkedése
- Az országos mérések eredményeihez közelítő értékek elérése
- Eredményes részvétel a továbbképzéseken (kompetencia), a tanult módszerek, munkaformák eredményes átadása

Hagyományok, ünnepek intézményünkben

Célunk egy olyan szellemiség kialakítása, amely hozzájárul az intézményi hagyományok ápolásához, az itt felnövő gyermek gondolkodásmódjának megváltoztatásához és a nemzet valamint az iskola értékeihez való ragaszkodáshoz.

Az intézmény hagyományossá váló rendezvényei, eseményei nem csak a részt vevők számára nyújtanak maradandó élményeket és ismereteket, hanem fontos szerepet játszanak a közösségi szerepek, a hovatartozás eszméjének alakításában.

A visszatérő ünnepek, hagyományok a közös élmény erejével hatnak, az érzelmi nevelés fontos részterülete, erősítik a közösséghez való tartozás érzését. Emellett legfőbb célunk, hogy pedagógiai munkánkat hassa át a **hagyományörzés szellemisége, tanulóink legyenek képesek múltunkat saját tapasztalataik által megismerni, így kreativitásukat és tehetségüket kibontakoztatni.**

Olyan értékeket közvetítünk diákjaink számára, amely nem csupán egy érdekes ismerethalmaz, hanem lelkük, szellemük egyik fontos építőköve lehet.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink őrizzék a múlt értékeit, Örkény tradícióit.

Iskolai hagyományok, ünnepek

Névadónkhoz kapcsolódó hagyományok

- Huszka Hermina-díj adományozása a ballagó diákok körében, melynek feltétele 8 éves kitartó szorgalom, kiemelkedő tanulmányi eredmény, a közösségi életben való aktív részvétel.
- Huszka Hermina nap megrendezése tanévenként.

Hagyományörző programok

Intézményünk Huszka Hermina nevét viseli, emlékéért hagyományörző programunkba beépítve kívánjuk megőrizni.

- Huszka Hermina sírjának gondozása, Halottak napján, születésnapján, egész évben.
- Ének-zenei oktatásba ágyazott néptánc oktatás
- Huszka Hermina állandó emlékkiállítás az intézményben.
- Kézműves foglalkozások, táncház szervezése az óvodásokkal közösen

Határon túli kapcsolatok

A 2011. évi CXCV. nemzeti köznevelési törvény 9. § 4. bekezdése alapján az általános iskolák az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a hetedik évfolyamon szervezik meg a határon túli kirándulásokat.

A Nemzeti Alaptantervhez igazodva iskolánk pedagógiai programjának egyik fontos alapelve a nemzeti öntudat, a hazafias nevelés érvényesítése. Ennek megfelelően kötelességünknek tartjuk

tanulóinkban erősíteni, hogy a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek. Törekednünk kell arra, hogy az egységes magyar nemzet tudata (államhatároktól függetlenül is) alakuljon ki a gyerekekben.

A nemzeti összetartozást erősítő kezdeményezéseink

Testvériskolai kapcsolatok építése

- Ukrajna, Koszmacs
- Erdély, Kányád, Nyárádszereda
- Német, Wörth an der Donau

A testvériskolai kapcsolatok révén rendszeres látogatásokat szervezünk egymás intézményeiben. A látogatások betekintést nyújtanak egymás pedagógiai munkájába, közösségerősítő hatásúak. Az együttműködések keretében helytörténeti foglalkozások, közös aktív tevékenységek zajlanak.

Kiemelt figyelmet fordítunk egymás kultúrájának megismerésére.

Határon túli látogatások

Fontosnak tartjuk, hogy értsék meg a tanulók, mit jelent határon túli magyarnak lenni. Legyen összehasonlítási alapjuk a határon túli és a határon belüli magyarság élethelyzetéről. Fejlődjön a határon túli magyarokkal szembeni tolerancia és empátia készségük.

Nemzeti ünnepeink

- Október 23. - Az 1956-os forradalom ünnepe és a 3. magyar köztársaság kikiáltásának napja
- Március 15. - A forradalom és szabadságharc megünneplése
- Október 6. - Aradi vértanúk napja
- Június 4. - Nemzeti összetartozás napja

Szervezeti kultúránkhoz kapcsolódó hagyományok

- Évnyitó, évzáró ünnepség
- Ballagás, bankett, tabló
- Adventi gyertyák meggyújtása
- Iskolakarácsony
- Farsangi ünnepkör alsó és felső tagozaton
- Iskolai sport (Mindennapos testnevelés), részvétel különböző sportversenyeken, sportrendezvényeken (helyi, területi, körzeti, regionális és országos) szinten.
- Szaktárgyi versenyek, vetélkedők (helyi, területi, körzeti, regionális és országos)

- Kistérségi vetélkedők
- Tankerületi versenyek
- Iskolai versenyek:
  - Versmondó verseny
  - Mesemondó verseny
- Erdei iskola, témahét, projekthét
- Pályaorientációs program
- Énekkar
- Egészségnap szervezése
- Mentorálások
- Egyéni fejlesztések, felzárkóztatás

Szülői kapcsolattartás hagyományai

- Bemutató órák
- Esetmegbeszélések
- Anyák napi ünnepség
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Pályaválasztási szülői értekezlet
- Első osztályosok beiskolázási szülői értekezlete
- Szülői klub

Diákönkormányzat hagyományai

- Papírgyűjtés évente kétszer
- Mikulás buli
- Farsang
- Diákparlament, diákforum
- DÖK nap
- Diákügyelet

A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munkával kapcsolatos feladatok

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

Minden pedagógus alapvető feladata:

- tanulói személyiség optimális fejlődésének biztosítása,
- magas színvonalú tantárgyi, szakmai munka
- NAT, a kerettantervek, és a pedagógiai program alapelvei, értékei, cél- és feladat rendszerének maradéktalan betartása és teljesítése
- eredményesség, hatékonyság és méltányosság alapelveinek érvényesítése.

Az egyes pedagógusok feladatainak meghatározására szolgáló alapelvek:

- Arányos munkamegosztás a tantestület tagjai között
- A minőségi munkavégzéshez szükséges idő biztosítása

Pedagógus feladatai:

- ☞ Elkészíti az aktuális tantervhez kapcsolódó munkatervét, foglalkozási munkatervét. Felkészül a tanítási óráira, illetve tanórán kívüli foglalkozásokra (szakkör, sportkör, napközi, tanulószoba stb.). Elkészíti az óravázlatokat (foglalkozási terveket), előkészíti a szemléltető eszközöket a tanítási órákra, ellenőrzi azok balesetmentességét, ellenőrzi és értékeli a tanulók munkáit.
- ☞ Összeállítja az írásbeli számonkérések feladatait, az értékelés szempontjait.
- ☞ Javítja és minősíti ezeket.
- ☞ A tanuló egyéni képességeinek megfelelő oktatási programot készít, ha azt a fejlődése megkívánja, vagy szakértői bizottság javasolta.
- ☞ Aktívan részt vesz a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásában és a tehetséges tanulók képességeinek fejlesztésében.
- ☞ A tantestületi munkamegosztás szerint részt vállal a pedagógiai programban rögzített feladatok megvalósításában:
  - személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok
  - közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok
  - szülőkkel való kapcsolattartás
  - iskola kulturális és sportéletének szervezése

- tanórán kívüli tevékenységek megvalósítása
  - környezeti nevelés
  - egészségnevelés
- ☞ Beosztásnak megfelelően ellátja a tanulók felügyeletét (pl: ebédeltetés, óraközi ügyelet, buszos kíséret, reggeli ügyelet, stb.).
  - ☞ Elvégzi a beosztásához kapcsolódó adminisztrációs munkát.
  - ☞ Rendszerben tartja a szaktárgyához tartozó szertárat, szemléltető eszközöket. Önképzés és szervezett továbbképzés formájában fejleszti szaktárgyi és általános műveltségét.
  - ☞ Munkaközösség tagjaként tevékenyen kiveszi részét az intézmény szakmai munkájában (innovációk kidolgozása, projektek, szakmai programok megvalósítása).
  - ☞ A kompetenciaméréshez kapcsolódó intézkedési tervben foglaltak megvalósítása.

Az osztályfőnöki munkával kapcsolatos feladatok

Az osztályfőnök feladatai:

- ☞ Az osztályfőnök feladata, hogy céltudatosan összehangolja a nevelési tényezőket, alaposan megismerje a tanítványai személyiségét.
- ☞ Tanév kezdetekor elkészíti az osztályfőnöki éves nevelési tervet.
- ☞ Teljesíti az osztállyal kapcsolatos adminisztrációt (elektronikus napló, törzskönyv, bizonyítvány, statisztika, mentori tevékenység, névsor és TAJ szám stb.) Megszervezi a tanulók egészségügyével kapcsolatos teendőket és a Házirendnek megfelelően e ténnyel előzetesen a szülőket írásban értesíti (pl: iskolafogászat, védőoltás, pályaválasztás előtti orvosi vizsgálat stb.)
- ☞ Első tanítási napon a tanulókat balesetvédelmi oktatásban részesíti (a munkavédelmi felelős által biztosított tematika szerint), ennek tényét a naplóban rögzíti, és a tanulók aláírásukkal igazolják az elhangzottak tudomásul vételét
- ☞ Figyelemmel kíséri a szülők e-ellenőrző aktivitását, szükség esetén kéthavonta papír alapon is kiküldi a tanulók érdemjegyeit
- ☞ Megtervezi és ütemezi a családlátogatásokat
- ☞ Probléma felmerülése esetén az érintetteket esetmegbeszélésre hívja össze
- ☞ Év elején a tanulókkal és a szülőkkel ismerteti a Házirendet, melynek tudomásul vételét az aláírások összegyűjtésével dokumentálja
- ☞ Írásban tájékoztatja a szülőket a szülői értekezletek és fogadó órák időpontjáról, valamint a tanév rendjéről

- ☞ Ismerteti a tanulókkal és a szülőkkel az adott korosztály elvárt tanulási és viselkedési normáit, ennek figyelembe vételével havonta értékeli a magatartás és szorgalom terén nyújtott teljesítményt
- ☞ A Házi rendben rögzítettek szerint a hiányzásokat határidőn belül igazolja, illetve igazolatlanoknak nyilvánítja. Hetente összegezi a mulasztásokat és havonta rögzíti tanulóra lebontva, a napló megfelelő rovatában
- ☞ Amennyiben szükséges, hivatalos megkeresésre (különösen indokolt esetben a személyiség jogokat tiszteletben tartva) jellemzést ír a tanulóról. Minden esetben értesíti felettesét a megkeresésre általa írt vélemény szövegéről.
- ☞ Felhívja a figyelmet az osztály tárgyi berendezéseinek védelmére, a rend és tisztaság megóvására
- ☞ Diákjaival az alkalomhoz illő öltözetben részt vesz a városi és iskolai ünnepségeken
- ☞ Tanítványai aktív közreműködésével segíti az ünnepségek méltó megünneplését
- ☞ Személyiségfejlesztés
- ☞ Mind a félévi, mind az év végi magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításához elemzi feljegyzéseit, kikéri az osztályban tanító tanárok, tanulók véleményét és ezek alapján dönt az értékelésről.
- ☞ Segíti az osztály szülői munkaközösségének munkáját. Szülői értekezleten beszámol az osztály neveltségi és tanulmányi helyzetéről, pedagógiai tanácsokat ad, törekszik az iskola és a család nevelő munkájának összehangolására.
- ☞ Figyelemmel kíséri és koordinálja osztálya tanulóinak a tanórán kívüli és a meghatározott esetben iskolán kívüli elfoglaltságait.

Egészségnevelési, egészségfejlesztési, drogrevenziós program az iskolában

„Egy hatékony iskolai egészségnevelési program - az egyik legköltséghatékonyabb beruházás, amit egy nép (állam) csak megtehet annak érdekében, hogy párhuzamosan fejlessze az oktatást és az egészséget”

WHO

36

Tudományos felmérések és az iskola-egészségügyi vizsgálatok tapasztalatai alapján megállapítható, hogy baj van a felnövekvő generációk egészségével. Ennek egyik oka az, hogy a **gyerekek körében is terjednek az egészséget is megkárosító szokások** (a dohányzás, az alkohol- és drogfogyasztás megannyi problémájával együtt), a másik, hogy az **életmód-változásokkal együtt járó jelenségek - a mozgásszegénység, a nem megfelelő minőségű és mennyiségű étkezés** stb. - ugyancsak ebbe az irányban hatnak. Mivel pedig a családok maguk is belekerültek az említett jelenségek csapdájába, és úgy tűnik, magukban többé nem képesek a negatív tendenciák visszafordítására, az aggodalmaskodók e problémák megoldásában is az iskoláktól, az intézményes nevelés szereplőitől várják a legtöbb segítséget.

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében, minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

Személyi és tárgyi környezetével segítenie kell azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik. Az egészséges iskolák célja, hogy az "egészség" mint életvezetési érték a tanórán belül és azon kívüli szabadidős programok középpontjában álljon.

Akkor egészséges egy iskolás gyermek, ha a testi-lelki fejlődése zavartalan, kiegyensúlyozott, problémáit, kudarcait megtanulja leküzdeni, örömet jelent számára a természet szépsége, a valahová tartozás, a vidámság, a zene, a mozgás.

A gyermek lelki egészségével szorosan összefügg, hogy társai között is biztonságban érezze magát. A XXI. század gyermekére nemcsak a fizikai térben, hanem a virtuális térben is számos veszély leselkedik. Tanulóink lelki egészségét még inkább veszélyeztetik a virtuális térből (közösségi oldalak) érkező hatások.

Az egészségfejlesztés, és annak megvalósuló formája a korszerű egészségnevelés: ide tartozik az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné a testi-lelki egyensúly megteremtése, az egészséges és biztonságos környezet

megteremtése, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer biztonság megvalósítása.

Az egészségnevelési programunk feladatai, alapelvei, céljai

Legfontosabb feladatunk:

- A megelőzés
- Az életstílusra vonatkozó intézkedések
- A testi - lelki harmónia elérése
- A pozitív életszemlélet kialakítása
- Az egészségnevelés, mintaadás.

Alapelveink:

- Átfogó szemléletű, gondoskodó közösségek, testi, lelki, szociális és környezeti aspektusok közötti kapcsolatot figyelembe vevő egészségmodell gyakorlati alkalmazása.
- A diákok aktív közreműködése az egészséget befolyásoló, az összetevők széles skáláját figyelembe vevő készségfejlesztésben
- Folyamatosság elve
- Az önismeret, pozitív énkép és az önállóság kifejlesztése
- Az iskolai környezet hatásának kiaknázása
- Tanári mintaadás együttműködések kialakítása

Legfőbb cél:

- Olyan készség- és képességfejlesztő program működtetése, amely tanulóinkat tudatos egészségmegőrző és fejlesztő magatartásra ösztönzi.
- Egészségfejlesztő iskolai modell felállítása

Hosszú távú cél

Iskolánkban az együttműködésen alapuló közösségek fejlesztése, amely biztosítja a tanulók és az iskola alkalmazottai számára a testi-lelki jólétet. Korszerű ismeretek közvetítésével interaktív formában attitűd - és szemléletformálás, a család és a közösség értékeinek megőrzése, az egészséges életmód kialakítása.

Sikeres és elégedett emberek nevelése, akik egészségtudatos, koruknak megfelelő önismerettel rendelkeznek, akik kellő biztonsággal igazodnak el szűkebb és tágabb környezetükben egyaránt, elérhető célokat tűznek maguk elé és jó döntéseket hoznak.

- A káros szenvedélyeknek ellenálló egyén fejlesztése.

- Kialakítani azokat a kompetenciákat, melyeken keresztül a felnövekvő generáció tudja, hogy hogyan kell testi, lelki erejét fokozni és karbantartani.

Rövid távú célok

- A program keretén belül tanulók személyiségének fejlesztése oly módon, hogy képesek legyenek a saját belső és külső környezetük iránti figyelemre és igényességre.
- A saját és társaik életminőségéért való felelősség kiépítése.
- A mindennapos testnevelés hatására alakuljon ki a tanulóknál a belső igény a rendszeres mozgásra.
- A mozgásszervi betegségek csökkentése, javítása.
- Törekedjenek tanulóink az egészséges táplálkozási szokások szerinti étkezésre.
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a külső megjelenésnek, a higiéniának egészségügyi és társadalmi vonatkozásai vannak.
- Tudják alkalmazni a tanult ismereteket, váljon szükségletté a rendszeres testápolás, fogápolás.
- Az iskolában olyan légkör kialakítása, ahol jól érzik magukat a gyerekek.
- A balesetveszély kiküszöbölése az iskola és környezete területén.
- Elsősegély nyújtási alapismeretek megismerése, életkoruknak megfelelő alkalmazása. Értsék saját fejlődésüket, testi- lelki változásaikat, érzelmeiket és társkapcsolataikat (*párkapcsolat*). Készüljenek fel a kamaszkor lehetséges nehézségeire.
- Nyerjen különös hangsúlyt a család jelentősége, a tudatos családtervezés.
- Vigyázzanak magukra, felelősséggel viszonyuljanak a nemi élethez (szexuális úton terjedő betegségek és a nem kívánt terhesség megelőzése)
- Legyenek képesek megfelelő döntéseket hozni, ismerjék fel azok következményeit.
- A virtuális térben feléjük érkező zaklatást, sértést képesek legyenek azonosítani, szükség esetén segítséget kérni a zaklatás megszüntetésében.
- Stresszoldó technikák megtanítása a feszültségek csökkentésének eszközeként.
- Drogprevenció, a drogokkal kapcsolatos alapvető információk megismertetése.
- Az elterjedés megakadályozásának érdekében a szabadidő hasznos eltöltésére történő nevelés
- Tanulóink ne váljanak drogfogyasztókká, tudjanak Nem-et mondani.
- Segítő kapcsolatok feltérképezése, kialakítása

- Váljanak magabiztos társas - szociális lényé, alkalmasak legyenek arra, hogy az alkohol, dohányzás és a drogok jelentette „kísértésnek” ellenálljanak.
- Képesek legyenek a bűnügyi ártalmakat és veszélyeket felmérni és kezelni. Tanulóinkon keresztül igyekszünk hatást gyakorolni közvetlen környezetükre, a családra, a baráti közösségekre.
- A szülők felvilágosítása
- A szocializációs problémák megoldásának segítése

Célcsoport

- Tanulók
- Az iskola felnőtt dolgozói
- Szülők
- Kortársak

Megvalósítás formái

Tanórán kívüli foglalkozások

- Egészségnap
- Sportnap
- Tömegsport
- Infodmatika órák, digitális alprogrami foglalkozások
- Interaktív szülői értekezlet
- Tréningek
- DÖK rendezvények
- Szülői klub rendezvényei

Tanórai foglalkozások

- természetismeret, egészségtan, biológia, etika, testnevelés és osztályfőnöki órák
- Egész napos, iskolaotthonos iskolai foglalkozások
- Projektnap
- Témahét
- Erdei iskola
- A pedagógiai programban rögzített helyi szokásokhoz illeszkedő programok
- Az egészségvédelmet szolgáló iskola védőnői szolgáltatások

A segítség egyéb színterei

- Diák fogadóóra (DÖK)
- Mentorálás
- Rendőrség által tartott korszerű bűnmegelőzési program
- Szabadidős rendezvények

Alkalmazott módszerek

- Szerepjáték, drámapedagógiai módszerek
- Csoportos témafeldolgozás
- Vita
- Élménypedagógiai elemek
- Esettanulmányok, problémamegoldás
- Gyűjtőmunka, kiselőadás
- Videofilm, történetek feldolgozása
- Értéktisztázó beszélgetések
- Elméleti ismeretek gyakorlatban való alkalmazása (fogmosás, elsősegélynyújtás)
- Tréningek
- Bemutatók (pl. egészséges ételek)
- Versenyek, vetélkedők
- Frontális osztálymunka
- Önálló tanulói munka
- Előadások, információközlés
- Művészeti tevékenységek
- Tanári PÉLDAMUTATÁS

Monitorozás, dokumentálás

- Folyamatértékelés (A program kivitelezése hogyan történik.)
- Eredményértékelés, hatékonyságvizsgálat
- Kérdőíves módszerek (tanulói, szülői)
- Fotókból, rajzokból, gyerekek fogalmazásaiból FALIÚJSÁG készítése

Partnerek, segítők

- Szülők
- Iskolaorvos
- Védőnő

- Fogorvos
- Ifjúságvédelmi felelősök speciális munkájukkal
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Központ
- Gyámügyi Hivatal
- Iskolai szociális segítő
- iskolapszichológus
- Helyi rendőrség

A megvalósításban való közreműködés minden pedagógus feladata. **Kiemelt szerepet kapnak azonban az iskolai védőnő, az egészségnevelő, mentálhigiénés szakemberek, ifjúságvédelmi felelős, illetve a biológia és testnevelés szakos pedagógusok.**

A Komplex Alapprogram bevezetése iskolánkban

A Komplex Alapprogram az 1–4. és 5-8. évfolyamon kerül bevezetésre a 2018/2019-es tanévtől.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1.Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

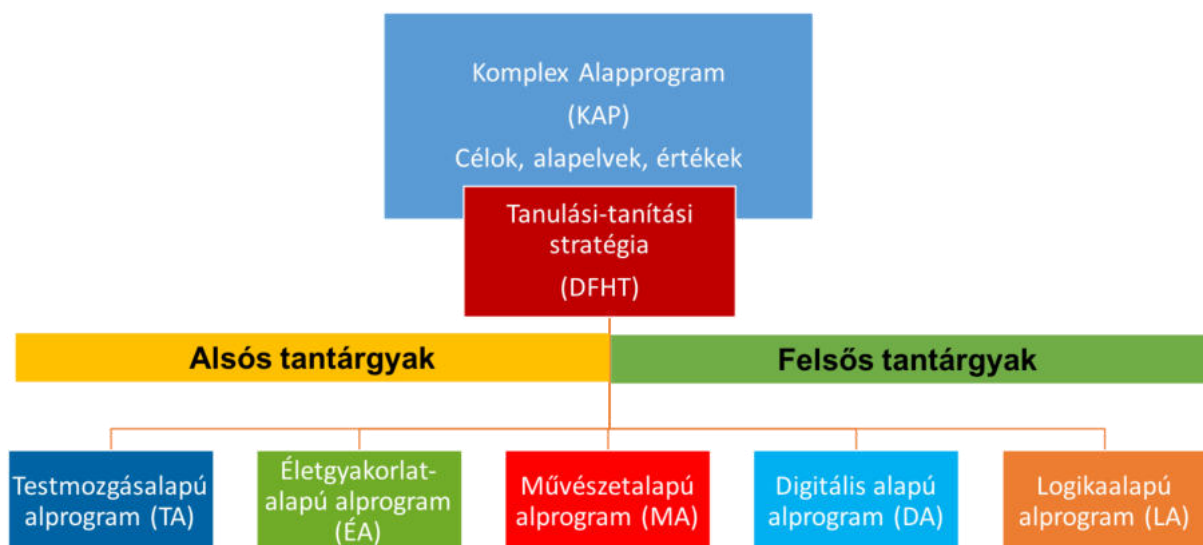
A Komplex Alaprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alaprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, **státuszát** megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alaprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg.

Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

43

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés

- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközzrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.

- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A fenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
  - A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
  - A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

I. A Komplex Alapprogram sajátosságai:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- **testnevelés óra**
- **mozgásos tanulás osztálytermi környezetben**
- **szabadidős mozgástevékenységek**

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az **alprogram célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértelzi fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák sokszínűségének** tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó **osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek** terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A **művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.**

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló **egyéni sajátjaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logika alapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térsemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:

- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás

- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy **a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a **tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév

közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

II. A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

III. A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, iskolai életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

IV. Az iskolában folyó munka időkeretének

1. A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában ellenben kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kereszttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

b. a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak;
- zajlik a „Te órád”.

V. Jelölések az osztálynaplókban

A digitális naplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

Ökoiskola program

„Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a környezeti válság. A környezettudatosabb életvitel kialakítása a válsággal való megküzdés egyik fő eszköze. Ehhez a célkitűzéshez járulnak hozzá az ökoiskolák iskolafejlesztő munkájuk során azzal, hogy a jövő generációk nevelése során a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartják szem előtt.

Egy ökoiskola abban különbözik egy átlagos iskolától, hogy nem csak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a gyerekek étkeztetése vagy a táborok szervezése során.

Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség. A helyi környezeti értékek és gondok részét képezik az iskola pedagógiai munkájának, a helyi pedagógiai programba beágyazottan.” (<https://ofi.oh.gov.hu/mi-az-az-okoiskola>)

Intézményünk az ökoiskola mozgalomhoz való csatlakozással a korábbi hagyományait kívánja tovább folytatni.

Célok:

- környezettudatosság, fenntarthatóság
- a települési hagyományok ismerete, ápolása
- a helyi erőforrások ésszerű felhasználása

- tanulók közötti kooperáció elősegítése
- az iskolai környezet esztétikumának javítása
- a komplex, a valós élethez köthető szituációk felhasználása a tanulási folyamatban
- az iskola tanulói közösségén túl a nevelőtestület és az intézmény alkalmazottai is elfogadják ezeket a célokat

A program megvalósításának színterei::

- projektnapok, témahetek
- természettudományos tanórák
- kirándulások, erdei iskolák
- egyéb szabadidős tevékenységek
- pedagógusok tréningjei, nevelőtestületi értekezletek
- intézményi infrastruktúra fejlesztése

Mindennapos testnevelés

Iskolánkban a **mindennapos testnevelés** biztosítja a rendszeres fizikai aktivitást, hogy a különböző mozgásanyagon keresztül fejlődjön tanulóink személyisége, testi-lelki összhangban az életkori sajátosságaikkal.

A mindennapos testnevelés célkitűzései:

Az iskola biztosítsa tanulói számára az egészséges testi fejlődéshez szükséges mozgást, valamint egyenletesen fejlessze a testi képességeket, hozzájárulva a pozitív énkép és a megfelelő fizikai és lelki kondíció kialakulásához.

A higiéniai szokások kialakítása, az ellenálló képesség, az edzettség fejlesztése, a váz-és izomrendszer ortopédiai elváltozásainak megelőzése, ellensúlyozása. Személyiség fejlesztése (félelmek, nehézségek leküzdése, kudarcátűrés, szabálykövetés természetszerető-környezet kímélő magatartás kialakítása). A mindennapos testnevelés eredményességét az őszi és a tavaszi mérések mutatják.

Gyógytestnevelés:

- A gyógytestnevelés - mint a testnevelés- és sporttudományok egyik ága - rendszerbe foglalja azokat az ismereteket, amelyek az egészségi állapotnak a testnevelés és a sport eszközeivel, módszereivel való helyreállítását szolgálják.

Gyógytestnevelésre utalt tanuló az, akit fejlődésben visszamaradott volta, mozgásszervi és/vagy belgyógyászati panaszok miatt a szakorvos gyógytestnevelésre javasol, akit e

javaslat alapján az iskolai gyermekgyógyász orvos gyógytestnevelési (gyógytestnevelés II/a vagy II/b) csoportba sorol, s számára a gyógy testnevelő tanár a panaszok megszüntetésére irányuló testgyakorlatokat tervez és ír elő.

Az iskolai gyógytestnevelés célja:

- A gyógytestnevelés célja - az iskola oktató-nevelő munkájával és az iskolai testnevelés céljával összhangban - az, hogy sajátos eszközeivel elősegítse a gyógytestnevelésre utalt tanulók egészségszintjének emelését.
- A testi deformitások javításával, a szív és a keringési szervek munkaképességének növelésével alkalmassá tegye a tanulókat az iskolai munkában és az életben adódó feladatok teljesítésére.
- Speciális javító terhelés mellett közelítsen a gyógytestnevelésben résztvevő tanulók állapota az egészséges gyerekek állapotához és a fizikai képzés normál színvonalához.

Az iskolai gyógytestnevelés feladatai

- Fejlessze készségeiket és speciális mozgásműveltségüket.
- Az alapkondíció fejlesztése és fenntartása, magasabb szintre emelése.
- A további romlás megakadályozása az „izomfűző" kialakítása.
- A rendszeres mozgásigény felkeltése, a korrigáló egyéni gyakorlatok készséggé válása.
- Önálló, tudatos munkára nevelés, felkészítés a későbbiek során végezhető rendszeres testmozgásra, sportolásra.
- Az önfegyelem, önbizalom, akaraterő és bátorság növelése, a pszichés gátlások feloldása, a nehézségek leküzdése, a helyes testtartás kialakítása.
- Sikerélmények biztosítása.
- A testi munkához, terheléshez szoktatás.

Elsősegély-nyújtási ismeretek beépítése

Az elsősegélynyújtás fogalma: azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodás miatt a mentők, orvos vagy más szakképesített személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás olyan egészségügyi beavatkozás, amelyet bárki a végleges szakellátás megkezdése előtt végez, baleset vagy hirtelen egészségkárosodás közvetlen körülményeinek elhárítása és az állapot további romlásának feltartóztatása érdekében.

Törvényi kötelezettség, hogy mindenki köteles elsősegélyt nyújtani! (1997. Évi CLIV tv.)

Az elsősegély célja:

- Az élet megmentése
- Megakadályozni a további egészségkárosodást
- Elősegíteni a gyógyulást

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Az iskolai komplex egészségfejlesztési program részeként, olyan gyermekek nevelése, akik felismerik a vészhelyzeteket, képesek koruknak megfelelő tudásszinten segítséget hívni, nyújtani. Belső igény alakuljon ki arra, hogy élete végéig megfelelő motiváltsága legyen a bajba jutott embereken segíteni, a megszerzett tudását szinten tartani, fejleszteni.

Célszemélyek:

- tanulók 1-8. évfolyam
- tantestület technikai dolgozók

A megvalósítás színterei:

- a tanulói csoportok
- az osztályközösségek
- az alsó tagozat közössége
- a felső tagozat közössége
- az iskola egész közössége tantestület, dolgozók

Megvalósítás formái:

tanórák:

- szaktárgyi órák - természetismeret, biológia, egészségtan, testnevelés, technika
- osztályfőnöki órák;

tanórán kívüli foglalkozások:

- napközi, tanulószoba, iskolaotthon - egész napos iskola
- szakkörök, tanfolyam
- egészségnap
- erdei iskola, táborok

- projektek
- osztálykirándulások
- tantestületi értekezlet, továbbképzés

A megvalósítás módszerei:

- ismeretátadás
- gyakorlati elsajátítás, bemutatás, gyakorlás
- kompetenciák fejlesztése
- szituációs feladatok

A megvalósításért felelős személyek:

- iskola vezetősége
- osztályfőnökök, közösségek vezetői
- szaktanárok - (biológia, egészségtan, technika, testnevelés)
- iskolaorvos, iskolavédőnő
- meghívott szakemberek, Mentő Szolgálat szakemberei

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek:

A különböző korosztályok felkészítése, életkoruknak megfelelő szinten, majd egymásra épülő ismeret és gyakorlati tudnivalók elsajátítása a bajba jutottak megsegítésére.

Alsó tagozat

Célkitűzés: már gyermekkorban a vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt magától értetődővé tenni.

- Mit jelent a biztonságos környezet? - Teremtsünk biztonságot
- Veszélyes helyzetek, veszélyes anyagok felismerése - Vészhelyzet
- Segítség kérése - legközelebb elérhető felnőtt segítségül hívása -- Segélynyújtás lépései

Felső tagozat:

5-6. évfolyam

Fejlesztési követelmények: vészhelyzetek felismerése, segítségkérés, az elsősegélynyújtó feladatai

Az elsősegélynyújtó feladatai:

A helyszín felmérése, tájékozódás.

- Higgadtan, gyorsan tájékozódjék arról, mi történt, kérdezze ki a sérültet: mi történt vele, milyen panaszai vannak.
- Mérje fel, milyen veszély fenyegetheti saját magát, illetve a sérültet. •Soha ne kockáztassa saját testi épségét. Helyszín biztosítása.
- Óvja meg a sérültet a további veszélyektől.
- Egyedül ne vállaljon túl sok feladatot.
- Vegye számba az összes sérültet és ezután nyújtson elsősegélyt.
- Ha több mint egy sérült van, a sérülések súlyossága szerint döntse el az ellátás sorrendjét.
- **Kérjen segítséget!**
- Bizonyosodjék meg arról, hogy a szükséges szakemberek elindultak a helyszínre.
- **Készség szinten sajátítsák el mikor, és hogyan kell mentőt hívni**

7-8. évfolyam

Nevelési-fejlesztési cél:

Sérülések felismerése, típusai (rándulás, ficam, szakadás, törés). Alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek.

Fejlesztési követelmények:

Prevenció területei. Elsősegélynyújtás bőrsérülések esetén. Elsősegélynyújtás mozgássérülések esetén.

- sebellátás, kötözés, vérzéscsillapítás
- sérültek szállítása, sérült végtagok rögzítése, stabil oldalfekvő helyzet

A fejlesztés várt eredményei:

Ismeri a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.

Drogprevenció, bűnmegelőzés

Korunk egyik legsúlyosabb társadalmi problémája a káros szenvedélyek elterjedése. Különösen érintett ebben a kérdésben a felnövekvő generáció. A fiatalok körében egyre inkább terjednek a szenvedélybetegségek - dohányzás, alkohol, kábítószer - és a velük együtt járó agresszió. A kedvezőtlen tendencia megállítása érdekében az egészségügy mellett felelősség hárul a köznevelési intézményekre is.

Az iskola a drogprevenciónak, egészségfejlesztésnek - ahogyan ezt a Nemzeti Drogstratégia is megfogalmazza - nemcsak kiemelt színtere, hanem egyik legnehezebb „munkaterülete” is.

Hivatásunk célja különösen azoknak a fiataloknak a megmentése, akik nem ritkán családi környezetük, közvetlen társadalmi élményeik, mintakeresésük, mentális képességük vagy rosszul értelmezett lázadásuk következményeként válnak áldozatokká.

A drog prevenció célja:

- Tanulók képesek legyenek a helytelen egészségkárosító tényezők elutasítására, valamint a boldog, kiegyensúlyozott, stressz mentes élet megalapozására.
- A droghasználattal kapcsolatos egyéni és társadalmi kockázatok csökkentése.
- Az egészség károsodásának, az életminőség romlásának megelőzése.
- A dohányzás, alkoholfogyasztás jelenlétének visszaszorítása, kizorítása a fiatal korosztály életéből.
- Az illegális droghasználat megjelenésének kizárása, a kábítószeres visszaélészerű használatának megelőzése, illetve csökkentése.
- Programismertető előadások, önismereti, kommunikációs, fejlesztő foglalkozások szervezése
- A könyvtárban egészségnevelési blokk kialakítása (könyvek, videofilmek, újságok); Szülői értekezletek.

Feladatok:

- Drogmegelőzési program foglalkozásainak megtartása osztályfőnöki órákon.
- Megismertetni a tanulókkal a legfontosabb drogok hatásait.
- Felhívni a figyelmet a lelki és testi függőség kialakulásának veszélyeire.
- Bemutatni az elsősegélynyújtás lehetőségeit, ill. a drogfogyasztás erkölcsi és jogi következményeit.
- Kialakítani a tanulóknál a problémamegoldás, a döntéshozás, nemet mondani tudás és a stresszkezelés készségét.
- Kapcsolatot tartani a szülőkkel, felvilágosító szülői értekezletek megtartása.

Várt eredmények:

A drogmegelőző programok eredményei hosszú távon mérhetőek. A prevenció legfőbb célkitűzése abban áll, hogy a fiatalok ne váljanak a kábítószeres rabjaivá, szabadidejüket hasznosan töltsék, értéküként kezeljék az emberi életet.

Az iskolai drogstratégiában minden tanárnak szerepe van. Feladatunk egy olyan légkör kialakítása, amelyben nincs félelem a büntetéstől és megszégyenítéstől, amelyben diákjaink őszintén feltárhatják érzéseiket, problémáikat és segítő kezeket találnak. Így jó esély van arra, hogy megállítsunk valakit azon a lejtőn, ami tragédiához vezethet.

Iskolai prevenciós munkánkat hatékonyan kiegészítik a rendőrség munkatársai által megtartott drog - és bűnmegelőzési program foglalkozásai.

A prevenció színterei:

Tanórai foglalkozások:

- biológia - egészségtan
- kémia
- rajz
- etika
- osztályfőnöki órák témafeldolgozása

Tanórán kívüli foglalkozások:

- Délutáni szabadidős foglalkozások (vetélkedők, versenyek, játékos programok, a témával kapcsolatos filmvetítések)
- egészségnap, drogellenes nap,
- projekt
- délutáni szabadidős foglalkozások
- Szülői értekezletek
- diák-önkormányzati programok

Iskolán kívüli rendezvények:

- Drogprevenciós rendezvények
- Továbbképzések
- Kirándulások, túrák, sportprogramok

Drogprevenciós feladatok megvalósításának módszerei

- előadás
- beszélgetés
- filmvetítés
- versenyek, vetélkedők,
- pályázatok (drog témák tanulói feldolgozása - rajzok, plakátok)
- Internet (információs lehetőség)

Segítő partner kapcsolatok

- szülők (család)
- szakmai szervezetek
- hatóságok
- Szülői munkaközösség
- iskolaorvos
- iskolapszichológus
- ifjúságvédelmi felelős
- helyi, illetve regionális iskolák drogkoordinátorai
- gyermekjóléti szolgálatok, nevelési tanácsadók
- védőnői hálózat
- mentori hálózat

Sikerkritériumok:

- Tanítványainkban kialakul az egészségtudatos magatartás
- Egészségfejlesztő iskolát működtetünk
- Tudatos egészségnevelő programunkkal nemcsak az iskolába járókra, de közvetlen környezetünkre is hatást gyakorlunk
- Tanítványaink megtanulják a „Nemet mondás” stratégiáját
- Beépül a stresszoldás pozitív eszközeinek alkalmazása

Környezeti nevelés az iskolában

„ Vendég vagy a világban, és ez a világszép vendégfogadó.
 Van napsugara, vize, pillangója, madara. Van virágja, rengeteg sok.
 Tanulj meg örvendeni nekik. Igyekezz többet törődni azzal, ami még
 a világ szépségeiből csodálatosképpen megmaradt, az emberiség
 minden pusztításai mellett is.”

/Wass Albert/

A program megalkotásánál alapvető volt, hogy egy jól működő, összehangolt nevelési program jöjjön létre a meglévő értékek felhasználásával. A környezeti nevelési tevékenység váljon mindinkább közügyggyé a tantestület szemléletében.

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természetkörnyezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére. Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Környezeti nevelési tevékenységünk fontos szerves része **az erdei iskola**, melynek megvalósítása a mindenkori anyagi lehetőség függvénye.

Alapelvek, célok

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

A természetnek, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.

- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése a testi-lelki egészség megőrzése

Hosszú távú pedagógiai célok

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- fenntarthatóságra nevelés

- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát. helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Konkrét célok és feladatok

- természeti - épített - szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- helyi értékek és problémák feltérképezése
- helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, faültetés, madárvédelem, hulladék, iskolai büfé zöldítése, energiatakarékosság)
- lakóhely megismerése (értékek, gondok - a megoldás módjai)
- hagyományok védelme: család - iskola - település - nemzet szinteken
- a szülővel, az iskola környezetében élőkkel a kommunikáció fejlesztése
- legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése
- az egészségre káros szokások biológiai-élettani-pszichés összetevőinek megismertetése

Célcsoport

- Tanulók
- Az iskola felnőtt dolgozói
- Szülők
- Kortársak

Megvalósítás formái

Környezeti nevelés egyes tantárgyakba való beillesztése

Tanórákon történik azon ismeretek megalapozása, szemléletformálás, amely során lehetőség van a helyes értékrend, természethez fűződő viszony kialakítására. Ez minden szaktanár feladata a tanórákon a tantervhez illeszkedve.

Alsó tagozatban első, második osztályban inkább az érzelmi beállítódás alakítása, a természettel, környezettel való ismerkedés és „környezetbarát” szokások formálása a fő cél, később erre alapozva alakulhat ki a tudatosság és az elkötelezettség szintje. Fontos, hogy a környezeti nevelés a szokásos napi tevékenységeken belül kapjon helyet.

Környezetismeret tantárgy: a környezeti nevelés fókuszpontja, itt tervezetten és intenzíven folyik a környezettudatos magatartás kialakítása és az ismeretek fejlesztése.

Magyar nyelv és irodalom órákon: a mindennapi életből, vagy szépirodalmi művekből vett szövegek tanulmányozása, elemzése. Érzelmek és tulajdonságok megfigyelése ebben a témában.

Matematika: Szöveges feladatokban valódi adatok felhasználása a tanítás során.

Táblázatok, grafikonok készítése és elemzése. Környezeti mérések eredményeinek értelmezése, elemzése. Következtetések levonása. Környezeti összefüggések matematikai módszerekkel történő demonstrálása.

Természettudományi tantárgyak:

A tantervekbe építve itt szerzik a tanulók a természetre vonatkozó ismeretek, összefüggések, kölcsönhatásának sokaságát. Ezen ismeretek birtoklása a szemléletformálás fontos eszköze. Védeni, szeretni csak azt lehet, amit ismerünk.

Társadalomtudományi tantárgyak:

Feladatuk, hogy a társadalomszerveződés, az emberi viselkedés és kultúra irányából közelítsék meg a problémát. Mutassanak utat a környezeti gondok felismeréséhez, lehetséges megoldások ajánlása.

Alkalmazott módszerek:

- kooperatív tanulási technikák,
- aktív és interaktív tanulás,
- modellezés,
- projekt módszer,
- játék,
- kreatív tevékenységek
- Filmvetítés
- Interaktív foglalkozások
- Vetélkedők, pályázatok

Tanórán kívüli foglalkozások

- Szakkörök
- Egészségnap
- Sportnap
- DÖK rendezvények

Alkalmazott módszerek:

- Aktív természetvédelem, odúk kihelyezése, madárvédelmi munkák végzése, szakértők segítségével.
- Könyvtári órák
- Internet
- DÖK-programok
- Tematikus előadás, Szelektív hulladékgyűjtés

Megvalósítás formái:

- Témahét
- Rendhagyó tanítási napok megrendezése
- Erdei iskola program

Az alsó és felső tagozatos diákok erdei iskola programja egyaránt a játékosság, a tapasztalatszerzés útján fejlesztik a gyermekek kulcskompetenciáit, ismerkednek a környezet- és természetvédelem szabályaival. Az olykor 1 tanítási hetet is meghaladó táborokból a gyermekek teljesen átszellemlülve környezettudatos magatartással térnek haza. Fő célunk ennek megtartása, továbbfejlesztése.

Iskolai környezet szépítése:

- Az iskola folyosójának belső dekorálása elsősorban természetes anyagok felhasználásával,
- az iskola udvarán meglévő zöld növények ápolása,
- iskolakert létrehozása, fenntartása
- osztályok közötti teremszépségverseny, vagy annak értékelése, versenyen kívül,
- tisztasági ügyelet szervezése.

Hulladékkezelés:

- a szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása,
- igény kialakítása a környezetre veszélyes anyagok kijelölt helyen való elhelyezésére,

- a lakosság bevonása a hasznosítható papír begyűjtésébe,
- PET-palack gyűjtő akciók szervezése
- hulladékkezeléssel kapcsolatos figyelemfelhívó plakátok készítése.

Módszerek:

- levelező verseny,
- pályázat (foto és rajz),
- előadások, filmvetítés, túrák szervezése.

Érintettek

a könyvtáros, ill. segítségül rajz, technika szakos kollégák,

Sikerkritériumok

- Tanítványainkban kialakul a környezettudatos magatartás
- Tudatos környezeti nevelő programunkkal nem csak az iskolába járókra, de közvetlen környezetükre is hatást gyakorlunk
- Ökoiskola cím elnyerése

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

Tehetséggondozó program

Európai uniós elvárásoknak megfelelő oktatási rendszer elsősorban a kreativitást, az átlag feletti általános és speciális képességek felismerését és azok aktivizálását helyezi előtérbe.

Nevelőtestületünk oktató-nevelő tevékenységét azzal a szemlélettel végzi, hogy tanulóink egyéni adottságainak, képességeinek felderítésére, a kallódó tehetségek felkarolására, kibontakoztatására építve, a leghatékosabb pályaválasztást segítse elő a családdal együttműködve. Olyan irányba indítsa el a tanulót, mely hozzásegíti, hogy adottságait és képességeit maximálisan kihasználva alkotó, önképző felnőtté váljon.

A tehetség fogalma

„A kimagaslóan tehetséges ember sohasem kötelességszerűen teljesít, tevékenységét nem a siker és az elismerés motiválja: az ilyen embert egyszer megfogja valami, és többé nem tud szabadulni tőle.”

Alapelvek:

- Az egész iskola szerves része legyen

- Egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz, komplex programmal
- A teljes személyiségre irányuljon, a tanulót a maga egyéni mivoltában fejlessze,
- Hasson a környezetre is
- Együttműködésekben alapuljon
- Folyamat legyen az iskola életében
- Alulteljesítő tehetségek helyzetének segítése
- Motiváció folyamatos ébrentartása.

Cél:

Komplex, nyolc évre kiterjesztett tehetséggondozási rendszer működtetésével a tanulók egyéni képességeinek, készségeinek, attitűdjének, motivációjának rendszerszerű fejlesztése, követése.

Feladatok:

- Elsődlegesen a tanulók képességeinek feltárása és intenzív fejlesztése
- Tehetség tanácsadás
- Az általános intellektuális képességek és speciális képességek párhuzamos fejlesztése
- Személyiségfejlesztés (motiváció, önismeret, viselkedéskultúra, moralitás stb.)
- Célirányosan fejleszteni a tanulók tudását, lehetőséget biztosítani az egyéni képességek, érdeklődés kibontakoztatására
- Megalapozott tudással felkészíteni őket az önálló információszerzés és felhasználás módszereire, a középiskolai tanulmányokra
- Esélyegyenlőség, a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.

A tehetséggondozó programunk célcsoportját az általános iskolai korosztály 9-14 éves tanulói képezik a tehetségkeresés, tehetségazonosítás, tehetség tanácsadás és tehetségfejlesztés területeken.

Alapozó szakasz (1-3. évfolyam)

- személyiségfejlesztés
- érdeklődés felkeltése
- általános intellektuális fejlesztések
- irányított szabadidős foglalkozások
- differenciált oktatás megszervezése
- támogató környezet kialakítása
- tehetség-tanácsadás

A tanórai foglalkozások mellett az egész napos iskola keretében 15.00-16.00 az érdeklődésnek megfelelően az alábbi foglalkozások támogatják a tehetséggondozást:

- néptánc, sport, drámajáték, zene, (művészeti iskolával egyeztetve), kreatív kézműves foglalkozás

4. évfolyam

Tehetségazonosítás

Elemei:

- Tanári jellemzés,
- Tesztek és felmérések,
- Kérdőívek - általános és tantárgyak szerinti,
- Iskolapszichológusok véleménye,
- Szülői jellemzés,
- Tanulótársak jellemzése

A motiváció növelése, az érdeklődés elmélyítése érdekében folytatódnak a tehetségeket felkaroló tevékenységek, a tehetség tanácsadás.

Felső tagozat

Tehetséggondozó program

Elemei:

- tehetségek felkutatása
- továbbfejlesztés
- személyiségfejlesztés
- támogató közösségi légkör kialakítása, fejlesztése
- tehetség-tanácsadás
- a tanulás tanítása pályaaorientáció

A program megvalósulása tanórai keretek között

A tanulók egyéni képességeinek, készségeinek, attitűdjének motivációjának rendszerszerű fejlesztése, követése,

Az önálló tanulás megtanítása, önálló ismeretszerzési eljárások megismerése, az információ tudatos kezelése,

- Tudatos kommunikáció
- Differenciált óraszervezés
- Projektoktatás

- Kooperatív technikák
- Kreativitást fejlesztő módszerek
- Kutatómunka
- Mérések, és az azokon alapuló fejlesztési tervek
- Csoportbontások

A program megvalósulása délutáni keretek között

- Egyéni fejlesztések
- Helyi, városi és térségi tanulmányi versenyek
- Civil szervezetekkel történő együttműködések

A tanítási órákon kívül zajló tehetséggondozó körök kiterjednek az alábbi területekre:

- idegen nyelv
- természettudományok
- sport
- művészeti ágak (zene, képzőművészet) dráma

Együttműködő partnereink

- Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Sportegyesületek
- Szülők

A tehetséggondozó programunk akkor sikeres, ha

- a programban résztvevő gyerekek személyiségjegyei fejlődést mutatnak
- ha a tanulók motiváltsága, teljesítménye nő a választott területeken
- ha versenyhelyzetben mérhető eredményeket mutatnak
- ha a továbbtanulás során érvényesíthetővé válik a választott terület.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Az alapfokú intézmény feladata, hogy tanulóit eljuttassa ahhoz a minimális felkészültséghez, ami a felnőtt világban való sikeres beilleszkedéshez szükséges. Teszi ezt annak tudatában, hogy a szociális környezet szempontjából és az adottságok szempontjából igen nagy különbségek vannak a gyerekek között. Évről-évre nő az iskolába kerülő gyerekek között azoknak a száma, akiknek figyelmét nehéz a tanórán lekötni, akiknek komoly nehézségei vannak a tanulásban, akik magatartásukkal zavarják az órát, társaik munkáját. A felzárkóztatásuk komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység.

Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.

A 2011. évi CXC. Köznevelési Törvény (Kt.) ide vonatkozó paragrafusa részletesen szabályozza, melyek az iskola feladatai az e körbe tartozó tanulókkal kapcsolatban. A törvény kitér a szülő szerepére is.

A sikertelenség okai nagyon sokfélék lehetnek:

- értelmi képességek hiánya
- szülők túlzott elvárása
- magas követelményrendszer diktálta tempó részképesség-zavar (pl.: testséma, térorientáció zavara, iránytévesztések, egyensúlyzavar figyelemzavar, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia stb.)
- átmenet problémái (óvoda - iskola, alsó - felső tagozat, tanárváltás)
- nagy létszámú osztály
- szülők alacsony iskolázottsága, érdektelensége
- nem megfelelő szociális háttér, alapvető szokások hiánya
- túlterheltség, helytelen időbeosztás
hiányzás magas aránya

Beilleszkedési és magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A magatartási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulóknál fontos szerepet játszanak a tanuló adottságai, organikus tényezők, mentális tényezők.

A túlzott szigorúság vagy éppen engedékenység, következetlenség éppúgy okozhat zavart. Egyik legalapvetőbb ok a kudarc, ami gyakran vezet oda, hogy a gyermek nem tud lépeket tartani az osztálytársaival, beilleszkedési és tanulási nehézséggel küzd.

Ha a tanuló már többször ismételt osztályt és nem a korának megfelelő korcsoportban tanul szintén fokozott odafigyelést igényel. Nevelési nehézség származhat abból is, ha a nevelők és tanulók közötti viszony nem megfelelő.

Legfőbb jelek, melyekre figyelniük kell:

- ♣ az együttműködési készség hiánya
- ♣ a túlmozgásosság
- ♣ feltűnni vágyás
- ♣ ellenséges, tekintélyellenes magatartás

- ♣ az érzelmi-indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága
- ♣ gyenge kudarcűrész
- ♣ az agresszivitás, kötekedés
- ♣ a dekoncentráltóság
- ♣ durva hang, trágár beszéd
- ♣ az engedetlenség
- ♣ a szándékos rendzavarás, megbízhatatlanság
- ♣ a túlérzékeny reakciók
- ♣ peremhelyzet a csoportban
- ♣ közöny
- ♣ passzivitás
- ♣ érzelemszegénység
- ♣ érdeklődés hiánya
- ♣ elkülönülés
- ♣ közömbösség a társak iránt
- ♣ túlzott félelem
- ♣ szorongás
- ♣ ok nélküli sírás
- ♣ irigység vagy féltékenység más gyerekekkel kapcsolatban
- ♣ koncentrációzavar
- ♣ teljesítményromlás
- ♣ beszédzavar stressz-helyzetekben

Feladatok

- megelőzés, melynek alapja a szeretetteljes, vidám, elfogadó iskolai légkör
- nyugodt, kiegyensúlyozott, határozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartás
- professzionális tanári kommunikáció eszközeinek használata
- pozitív tulajdonságok, képességek felkutatása, továbbfejlesztése, biztatás minden tanórán a nevelőtestület minden tagja részéről
- közös, kedvelt tevékenységek szervezése (szakkörök, kirándulások, papírgyűjtés stb.)
- szabadidős tevékenységek ajánlása
- tanórákon sikerélményhez juttatás

- együttműködés a szülővel (Az okok feltárása. A szülő bevonása a nevelési problémák megoldásába, segíteni őket a megfelelő módszerek megismertetésével.
- Szociális helyzetfelmérés, (család megismerése, környezettanulmány.)
- esetmegbeszélő fórum, konkrét esetek tekintetében az osztályban tanító pedagógusok között
- súlyos esetben szakszolgálati szakember segítségének kérése
- a tanulóval való egyéni bánásmód, beszélgetések, személyre szabott feladatok adása
- helyes konfliktuskezelés megtanítása (osztályfőnöki órán, beszélgető kör alkalmával)
- a tanulóknak lévő feszültség oldása játékos helyzetgyakorlatokkal, drámapedagógiai módszerekkel (megtanítani a tanulókkal a célirányos tervezést, szervezést, szabályok alkotását azok elfogadását és betartását)
- a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében foglaltak fokozott figyelembe vétele.

Tanórai feladatok

- a követelmény teljesítéséhez hosszabb idő biztosítása, egyénre szabott segítő differenciálás, önmagukhoz viszonyított fejlődés értékelése
  - egyéni bánásmód
  - egyénre szabott feladatok kijelölése
- a pozitív megnyilvánulások erősítése, sikerélményhez juttatás

Sikerkritériumok:

- ▲ ha a beilleszkedési és magatartási zavarok kompenzálására megfogalmazott tevékenységek megvalósulnak
- ▲ ha a tanuló huzamosabb ideig konfliktus nélkül tanul a közösségben, együttműködik tanáraival és társaival egyaránt
- ▲ ha fejlődés mutatkozik az érzelmi intelligencia szintjén
- ▲ elfogadja és betartja a szűkebb és tágabb közösség által jóváhagyott szabályokat
- ▲ ha az osztályközösség befolyásolja és segíti a problémás tanulót
- ▲ ha a tantestület többségének az a véleménye, hogy az iskolában tanuló gyermekek magatartása, viselkedése összességében javult (több türelem, tolerancia, udvariasság, kevesebb durvaság, verekedés, trágár beszéd stb.)
- ▲ ha a tárgyi feltétel - tanterem (beszélgető sarok), ahol nyugodt környezetben meg lehet a problémákat beszélni - biztosított
- ▲ ha a megfelelő személyi feltétel (pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus) jelenléte biztosított

Sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

Az iskolai szakaszban kialakuló tanulási kudarcoknak már az óvodában vannak érezhető előjelei. Ezért már abban a korosztályban fel kell figyelniük a pszichikus funkciók elmaradására, a részképesség problémáira, a viselkedési, magatartási, beilleszkedési zavarral, a tanulási nehézséggel, és a logopédiai eltérésekkel küzdő gyermekekre. Ha az egyéni foglalkozás nem hoz eredményt, szakemberhez kell irányítani a gyermeket. Nagy felelősséget jelent a Nevelési Tanácsadó részéről az iskolaérettség igazolása. Habár első osztályba csak iskolaérettnak nyilvánított gyerekeket vehetünk fel, mégis minden évben kiderül 1 -2 gyermegről, hogy az általános iskolai követelményeknek nem vagy csak nagyon gyenge szinten tud megfelelni.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása esetében az a cél, hogy ezek a gyerekek valóban az állapotuknak, helyzetüknek megfelelő foglalkozást, oktatást kapják. A Kt. pontosan meghatározza ezeknek a tanulóknak a vizsgálatát, a besorolási feltételeiket és az ellátásukban közreműködő szervezetek feladatait is. Az általános iskola szerepe fontos, mert elsősorban ezen intézmény felel azért, hogy az ott tanuló sajátos nevelési igényű gyerekeknek megszervezzék a megfelelő foglalkozásokat.

Az iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók kiscsoportos, szakirányú gyógypedagógiai fejlesztésben részesülnek.

Feladatok:

- ▲ a pedagógus, a gyermek/tanulói és a szülői attitűd formálása, együttműködés személyes példaadás, melynek hatására a gyermekek toleranciát tanulnak, elfogadják társuk többiekétől eltérő tulajdonságát, másságát
- ▲ a közvetlen ismeret és tapasztalatszerzés lehetőségének megteremtése
- ▲ pozitív érzelmi viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozásához
- ▲ szabályjátékok segítségével a feladattudat, feladattartás, szabálykövetés kialakítása
- ▲ a szülők tájékoztatása arról, milyen segítséget, fejlesztési lehetőséget vehet igénybe gyermeke
- ▲ empátiára, toleranciára, a különbözőség kezelésének képességére, az eltérések elfogadására nevelés
- ▲ kooperatív technikák alkalmazása
- ▲ a sajátos nevelési igényű gyermekeknek leginkább megfelelő nevelési, tanulási módszerek kiválasztása, rugalmas alkalmazkodás a tanulásszervezésben, heterogén csoportok kialakításában
- ▲ segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg segíteni, hangsúlyosan értékelni a gyermek önmagához viszonyított fejlődését

- ▲ folyamatos együttműködés, együttműködés a speciális ismeretekkel rendelkező szakemberekkel
- ▲ felzárkóztató, korrepetáló foglalkozások szervezése
- ▲ nevelők és tanulók személyes kapcsolatára épülő konzultációs lehetőségek
- ▲ a különböző iskolafokok közötti egyéni átvezetési tervek elkészítése, megvalósítása

Tanórai feladatok:

- az értő olvasás, a kommunikációs képességek, az önálló ismeretszerzés képességének kiemelt fejlesztése, valamint az információszerzés, szelektálás, felhasználás képességének fejlesztése
- lehetőség szerint csoportbontások
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás) tanulásmódszertan oktatása

Sikerkritériumok:

- ☞ ha a tanuló beilleszkedése zökkenőmentes
- ☞ ha önmagához viszonyított fejlődése mérhető
- ☞ ha az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása
- ☞ ha a gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség stb.) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, egyéni módszereket, technikákat alkalmaz, egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres, alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez, együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatát beépíti a pedagógiai folyamatokba
- ☞ ha sikeres a pályaorientáció

Gyermek- és ifjúságvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet az osztályfőnökök, a szaktanárok, az ifjúságvédelmi felelősök, az iskolai dolgozók, a szülők, a gyermekvédelmi szakemberek összehangolt munkájukkal végzik. A feladatokat az iskola gyermekvédelmi felelőse fogja össze.

A gyermekvédelem minden pedagógus kötelessége!

A gyermekvédelmi tevékenység során a leginkább figyelmet igénylő és veszélyeztetett csoport a hátrányos helyzetű tanuló. Hátrányos helyzetű az, akit családi körülményei, szociális helyzete

miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Munkánk során törekszünk arra, hogy nagyobb odafigyelést kapjanak és semmilyen módon ne érje őket hátrányos megkülönböztetés.

Alapelvek

Az alapelvek megfogalmazása során figyelembe vesszük az 1991. évi LXIV. Törvényt, a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről, mely a gyermeki jogokról szól.

A pedagógiai munka legfontosabb **alapelve** a gyermek érdekeinek szem előtt tartása illetve személyiségi jogainak tiszteletben tartása, az esélyegyenlőség biztosítása. Toleráns, empátikus szemléletet kell kialakítani az egész intézményben, azaz egyetlen tanulót sem érhet hátrányos megkülönböztetés vallása, nemzeti és etnikai hovatartozása, vagy bármilyen más rajta kívül álló ok miatt.

- Az ifjúságvédelmi munka során törekedni kell a családban nevelkedés megtartására mindaddig, míg a körülmények a gyermek családból való kiemelését valóban szükségessé nem teszik.
- A problémák mielőbbi feltárása érdekében bizalmi kapcsolatot és érdekközösséget kell kialakítani a szülővel, hogy a szülő is érezze, hogy a gyermekkel kapcsolatos problémák megoldása közös feladat.
- Törekedni kell arra, hogy a szülők tudjanak annak lehetőségéről, hogy az iskola keretein belül is fordulhatnak segítségért.
- Mivel az iskola, a gyermekek szocializációs folyamatába 6-7-8 éves korukban lép be, mikor már berögzült, nehezen befolyásolható szokások alakultak ki, olyan módszereket igyekszünk alkalmazni, amely ezeket a szokásokat pozitív irányba tudják terelni
- Életvezetési tanácsokkal igyekeznünk kell, hogy a családok problémái enyhíthetőek legyenek
- Egyenlő bánásmód és esélyek egyenlősége
- Titoktartás, amennyiben nincs jelentési kötelezettség

Általános cél:

A prevenció, a tanulók hátrányos helyzetének csökkentése és a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése.

- A veszélyeztettség mielőbbi feltárása
- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek rendszeresen járjanak iskolába
- A gyermekek számára olyan biztonságos légkör kialakítása, melyben személyiségfejlődésük optimális lehet, mentálisan és testileg egészséges fiatalok nevelése, egészséges kultúrájuk színvonalának emelése.
- Demokratikus, harmonikus iskolai légkör megteremtése.
- Az anyagi vagy erkölcsi szempontból veszélyeztetett gyermek indulási hátrányának enyhítése, esélykülönbségének csökkentése.
- Képességkibontakoztatás és tehetséggondozás.

Konkrét célok

- a tanulók egyéni érdekeinek segítése
- a tanulók csoportérdekeinek segítése
- a tanulók és pedagógusok közötti kapcsolat harmonizálása
- a pedagógusok és szülők közötti kapcsolat harmonizálása
- a tanulók lelki egészségének megóvása
- a testi-, értelmi-, érzelmi fejlődés segítése
- a szociális hátrányok enyhítése
- jó képességű és tehetséges gyermekek felkutatása, kiszűrése
- tehetséggondozásban segítségnyújtás
- a tanulók káros szenvedélyektől való megóvása
- felkészítés a környezeti hatásokhoz való alkalmazkodásra

A pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi feladatai

- A veszélyeztetett tanuló kiszűrése, az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelős segítségével személyes beszélgetés formájában
- Ezen gyermekek szüleinek fokozottabb ösztönzése szülői értekezleteken, rendezvényeinken való részvételre
- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációjának segítése
- A szociális kompetenciák fejlesztése

- Családlátogatás szervezése a veszélyeztetett tanulók körülményeinek felmérésére az osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős részvételével
- Családlátogatások alkalmával meggyőződés az indokolatlan hiányzások okáról, ezek megszüntetése
- Indokolt esetben a Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság, Gyámhatóság, az általános szabálysértési hatóságként eljáró Kormányhivatal, Népjóléti Iroda, Önkormányzat, Rendőrség közreműködésének kezdeményezése a pedagógusok javaslatára az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi felelős közvetítésével
- Javaslatot, intézkedési tervet kell kidolgozni a hátrányok kompenzálására a pedagógusok és szükség esetén külső partner bevonásával értékelő esetmegbeszélés formájában
- Tankönyv és taneszköz biztosítása tartós tankönyvek vásárlásával és kölcsönzésével a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítésére
- Minden veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermek részére biztosítani kell az egész napos iskola által nyújtott foglalkozás lehetőségét, amelynek keretében biztosítjuk egyrészt a gyermek napközbeni ellátását, másrészt a tanulók felkészítését a másnapi tanítási órákra, valamint a szabadidő tartalmas eltöltésének feltételét. A nevelési program keretében elkészített egészségnevelési - ennek részeként kábítószer-ellenes - program kidolgozásában közreműködni kell (elsősorban e feladatkör felelőségének és a védőnőnek), végrehajtását figyelemmel kell kísérni. Szükség esetén intézkedést kezdeményezzen az igazgatónál, nyújtson tájékoztatást a szülőknek, pedagógusoknak.
- Az iskolán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködni.
- Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt venni, a szűrést szükség esetén soron kívül javasolni.

A gyermek - és ifjúságvédelmi felelős feladatai

- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segíti az intézmény pedagógusainak gyermek-és ifjúságvédelmi munkáját. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladat különösen:
- Az osztályokat felkeresve tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak hozzá, továbbá, hogy az iskolán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel (pl. gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, drogambulancia, ifjúsági lelkeség-telefon, gyermekek átmeneti otthona stb.) és közzéteszi ezen intézmények címét, illetve telefonszámát.
- Egységes szempontrendszerű ifjúságvédelmi nyilvántartás készítése a veszélyeztetett tanulókról
- Szülők tájékoztatása szülői értekezleten illetve faliújságon kihelyezett elérhetőségeiről és fogadóórairól, valamint az általa végzett feladatairól

- A veszélyeztetett tanulóknál - a veszélyeztető okok feltárása érdekében –család látogatáson megismeri a tanuló családi környezetét.
- Gyermekbántalmazás véelme, elhanyagolás vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a gyermekjóléti szolgálatot, valamint a gyámhatóságot, adott esetben a rendőrséget.
- A gyermekjóléti szolgálat felkérésére esetmegbeszéléseken vesz részt, vagy indokolt esetben esetmegbeszélést kezdeményez a pedagógusok és társintézmények képviselőinek bevonásával.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében koordinálja a mentorálásokat, közreműködik esetmegbeszélések lebonyolításában.
- Hátrányos helyzetű tanulók bevonása pályázatok által megvalósított programokba
- Hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítése abban, hogy hozzájussanak az iskola és különböző szervezetek által biztosított programokhoz, lehetőségekhez
- a pedagógusok és szülők között felmerülő kommunikációs gátak feloldásában segítséget nyújt
- Az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai kertében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése: szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulóknak, a szülők és a pedagógusok részére.
- A szülők felvilágosítása az igazolatlan hiányzások következményeiről a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § értelmében
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § értelmében igazolatlan hiányzás esetén eleget tesz jelzési kötelezettségének
- A szülők tájékoztatása a szociális rászorultság esetén igénybe vehető ellátásokról
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulókról nyilvántartás készítése és vezetése, a szülők értesítése a kedvezményre való jogosultság megszűnésének határidejéről és új kérelem benyújtásának lehetőségéről
- Szükség esetén jegyzőkönyvet ír, feljegyzéseket készít
- Eleget tesz jelzési kötelezettségének a jelzőrendszer tagjaként a gyermekek veszélyeztetettsége esetén

Módszerek

- Négyszemközti beszélgetés (gyermekkel, szülővel, pedagógusokkal)
- Családlátogatás
- Értékelő esetmegbeszélés
- Egyéni foglalkozás, korrepetálás
- Családterápia ajánlása.
- Szakemberhez irányítás (pszichológus, orvos, gyámügyi szakember, stb.)
Hatósági közreműködés kérése.

Sikerkritériumok

- a szociális hátrányok enyhítése
- minden tanuló biztonságos családi és iskolai környezetben nevelkedik
- a tanulók társas környezetéből eredő negatív hatások ellensúlyozása
- Minden tanuló rendszeresen jár iskolába
- fel kell ismerni a tanuló egészséges fejlődését veszélyeztető tényezőket
- a veszélyeztetett tanulókat minél nagyobb számban be kell vonni az egész napos iskola programjába, a felzárkóztató és a képesség kibontakoztató foglalkozásokra, a veszélyeztetett tanulók tanulmányi eredménye javul és csökken a lemorzsolódás mértéke.
- javul a veszélyeztetett tanulók érettségit adó középiskolai beiskolázási indexe.
- a célcsoporthoz tartozó tanulók magatartási problémái csökkennek
- a beilleszkedési problémával küzdő tanulók arányának csökkentése.
- a veszélyeztetett tanulók is részt vesznek az iskola által felkínált programokban.).
a családok nevelési gondjainak csökkentése- szakszerű tanácsadás, szakemberhez irányítás
- drog és bűnmegelőzési programok hatására csökken a káros szenvedélyekkel „élő" és devianciába hajló magatartási zavarral küzdő tanulók száma.

A szociális hátrányok enyhítése

Az iskolában folyó pedagógiai munka egyik legfontosabb alapelve a negatív diszkrimináció kiküszöbölése, azaz egyetlen tanulót sem érhet hátrányos megkülönböztetés családi háttéréből és szociális körülményeiből eredően. Az iskolának saját eszközeivel kell ellensúlyoznia a szociális háttérből fakadó hátrányokat, biztosítani kell minden tanuló számára képességeinek és tehetségeinek kibontakoztatását és a tanuláshoz elengedhetetlen anyagi és tárgyi feltételeket és a szabadidő hasznos eltöltését. Kiemelt figyelemmel kell kísérni a halmozottan hátrányos helyzetű

tanulók iskolai munkáját, megfelelő segítséget kell nyújtani számukra ismereteik elsajátításában és egyéni ütemű fejlődésükben, amelynek következtében csökkenthető a lemorzsolódás mértéke.

Feladatok

- A hátrányos helyzetű gyermekek kiszűrése az osztályfőnökök és az ifjúságvédelmi felelősök segítségével.
- Szükség esetén családlátogatáson tájékozódni kell a tanulók körülményeiről. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése
- Az intézményben lévő hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról mentori nyilvántartás készül
- Tehetséggondozásban résztvevő tanulók nyilvántartása
- A tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó pedagógiai módszerek alkalmazása tanórán és tanórán kívüli foglalkozások formájában
- Minden hátrányos helyzetű gyermek részére biztosítjuk az egész napos foglalkozás lehetőségét, amelynek keretében biztosítjuk egyrészt a gyermek napközbeni ellátását, másrészt a tanulók felkészítését a másnapi tanítási órákra.
- A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók fokozottabb bevonása a tanórán kívüli felzárkóztató és képesség kibontakoztató foglalkozásokba
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók középiskolai tanulmányainak nyomon követése, kapcsolattartás a középfokú oktatási intézményekkel. Ellátják az integrációs feladatokat.
- Indokolt esetben a Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Szakértői Bizottság, Gyámhatóság, Szociális Szolgálat, Önkormányzat, Rendőrség segítségét kell kérni, és velük kapcsolatot kell tartani.
- Javaslatot, intézkedési tervet kell kidolgozni a hátrányok kompenzálására. Tankönyv és taneszköz biztosítása tartós tankönyvek vásárlásával és kölcsönzésével a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Az iskola nevelési programja keretében elkészített egészségnevelési - ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozását segítenie kell, végrehajtását figyelemmel kell kísérnie. Szükség esetén intézkedést kezdeményezzen az igazgatónál, nyújtson tájékoztatást a szülőknek, pedagógusoknak.
- A negyedéves szöveges értékelés kapcsán megbeszélés szervezése a szülők számára. Szülői értekezlet, fogadóóra szülők hete és egyéb iskolai rendezvények szervezése.

Iskolánk integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere

Az integráció napjaink egyik legnagyobb kihívása. A társadalmi kirekesztés csökkentése fokozottan előtérbe kerül, különösen az Európai Unióhoz való csatlakozás tükrében. Az európai uniós állásfoglalások fokozottan hangsúlyozzák a társadalmi méretű integrációt, azt az elvet, hogy hátrányos helyzete, speciális problémái miatt semmilyen csoport vagy egyén ne legyen a társadalomban hátrányosan megkülönböztetve, valamilyen módon kirekesztve.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet (39. §) kiegészült két olyan új oktatási-szervezési formával - *képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés*. Ennek figyelemmel kísérése alapján iskolánk integrációs programja maximálisan kiterjed minden olyan tanulóra, aki megfelel a rendelet tartalmának. Intézményünk beiskolázási körzetére jellemző szociális körülmények kiemelt feladattá emelték a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását. A város és körzetében kiemelkedően magas a hátrányos helyzetű családok száma, melynek oka egyrészt a szülők alacsony iskolai végzettségéből, másrészt a munkalehetőségek csökkenéséből adódik. A családok kihasználják minden segélyezési lehetőséget, illetve azokat az előnyöket, amelyek helyzetükből adódóan lehetőségként felvetődnek. Sokan segélyből élnek, vagy a család egyetlen jövedelme a gyermekek után járó családi pótlék alap vagy emelt összege.

Az ingerszegény környezetben nevelkedő szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Ezt a lemaradást intézményünknek kompenzálnia kell. A tanulási attitűdre jellemző, hogy sok gyerek otthon nem kap segítséget, de még biztatást sem a tanuláshoz. A tudás leértékelődött. Közömbösség és a motiváció hiánya jellemzi a szülői közösség túlnyomó többségét. Nem a hátrányok megoldása, leküzdése a céljuk, hanem kívülről várják a segítséget. Gyermekeik nevelésében adódó problémáknál minden felelősséget áthárítanak az iskolára.

Ezért az iskolában töltött idő minden percét hasznosan kell eltöltenie a gyerekeknek: délelőtt és délután is. Olyan programokat kell biztosítanunk, amellyel a tanulók személyisége gazdagodik, ismereteik bővülnek, és a hátrányaik csökkennek. Az egész napos iskola kidolgozott programja is ezt a célt szolgálja.

Az integráció szempontjai

- A jegyző előtt tett nyilatkozatok alapján felmérjük:
- a szülők iskolai végzettségét,
- hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kap-e a család gyermeke után,
- a nyilatkozattételhez személyes adatai kezeléséhez hozzájárul-e,
- igényt tart-e a képesség kibontakoztató, illetve integrációs felkészítés rendszerében való részvételre.

A felmérés összegzése után az igazgató mérlegeli a 11/1994. (VI.8.) MKM rendelet alapján a programokba még bevehető (az egyik kritériumnak meg nem felelő) tanulók létszámát és személyét (10 %).

Az intézmény vezetője a tanulók osztályba sorolásakor - a speciális tanulási-, magatartási-, beilleszkedési problémák figyelembevételével - a rendelet előírásainak megfelelően a felmérés adatait figyelembe veszi.

Célrendszer

Legfőbb célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű gyermekek együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk.

86

Ezen cél elérése érdekében - közvetlen és közvetett partnereink támogatásával - a gyermekek komplex fejlesztését kívánjuk intézményünkben kidolgozni és megvalósítani.

További céljaink:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók indokolatlan hiányzása csökkenjen
- a tehetséges gyermekek ne kallódjának el
- önálló tanulásra szoktatás, az önművelési igény felébresztése
- a gyerekek munkakultúrájának megalapozása
- felzárkóztatás:
- a részképesség-zavarral küzdő tanulók is sajátítsák el a minimum követelményeket
- művészeti oktatásnak helyet biztosítunk intézményünkben
- mentálhigiéné, testi-lelki egészség gondozása
- pályaorientáció
- multikulturális tartalmak megismerése
- szociális hátrányok enyhítése, kulturális hiányosságok pótlása
- személyiségfejlesztés, közösségfejlesztés
- társadalmi beilleszkedés, integrálódás iránti motiváció erősítése, fenntartása reális továbbtanulást megalapozni

Munkánkat akkor végezhetjük színvonalasan, ha:

- folyamatosan képezzük magunkat;
- tervszerűség és szervezettség jellemzi tevékenységünket;
- a gyermek személyiségének összetevőit, családi szociális háttérét megismerjük; pedagógiai optimizmus hatja át a nevelő-oktató munkánkat.

Ezek eredményeként:

- hozzájárulunk tanulóink esélyegyenlőségének megteremtéséhez,
- megteremtjük a versenyképes, innovatív munkaerőképzés alapjait,
- sikeresen együttműködünk a szülői házzal,
- gyermekeink az oktatási rendszer aktív résztvevői
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó tanulók száma,
- nő a képességüknek megfelelően középiskolát választó továbbtanulók aránya

A pedagógusaink és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az iskolai tanulmányaik befejezése után a munkaerő piacon helyüket megtaláló embereket szeretnének nevelni.

A működtetés szervezeti keretei

A nevelőtestület együttműködése

Az új együttműködési formák:

- szakmai tapasztalatszereléssel ismeretek átadása egymásnak,
- a nevelőtestület motiválása a rendszeres önképzésre,
- az eredményesség jegyében színvonalas szakmai programok szervezése,
- a gyermekek diagnosztikus mérésének közös elemzése, értékelése, a fejlesztés helyes irányának meghatározása az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése érdekében,
- alapkompenciák megszerzésének elősegítése a sikeres iskolakezdése érdekében,
- az IPR - ben megjelenített módszerek beépülése az intézmény napi pedagógiai munkájába, kultúrájába, dokumentumaiba,
- szakmaiságon alapuló együttműködés szervezése, ápolása az iskola társadalmi környezetével,
- minél több HHH gyermek kapcsolódjon be a fejlesztést segítő foglalkozások programjaiba, team munka,
- óvoda-iskola átmenet segítése, programfejlesztés, utánkövetés, segítő témákban.

Az együttműködés szervezeti formái

Esetmegbeszélések:

- a gyermekek fejlesztéséről, fejlesztési eredményeikről,
- az intézményben megvalósuló események szervezési feladatainak megbeszélése.

Hospitálások:

A hospitálások során erősödjön a nevelőtestületi a szakmai együttgondolkodás, valamint biztosított legyen a rendszeres tájékozódás.

A hospitálások fő megfigyelési és konzultációs témái:

- korszerű fejlesztési módszerek bemutatása,
- fejlesztési technikák változatos alkalmazása,
- az eredményesség elérhetősége,
- a gyermekek fejlődésében a várhatóan és váratlanul bekövetkezett változások megbeszélése.

Problémamegoldó fórumok:

- a gyermekek fejlesztésével illetve az iskola minőségi működésével összefüggő eredmények, események megbeszélése,
- tervek, pályázati lehetőségek,
- a fórumokon hangsúlyt kapnak integrációs programunk szakmai, szervezeti szempontjai.

Az integrációs programot segítő együttműködés során a pedagógusok iránti elvárás.

- Igényesség, önmaguk és a teljes nevelőtestület munkája iránt.
- Képesség az egyéni és a csoportérdek érvényesítésére.
- Az integrációs program iránt tanúsított belső elhivatottság.
- Megújuló felkészültség.
- Elhivatottság vezérelte team és csapatmunka.
- Egymás szakmai munkájának, felkészültségének értékelése és megbecsülése.
- Építő kritikát tartalmazó konfliktuskezelés.
- A jó munkakedv építő ereje.
- Konszenzusteremtés gyakorlata.
- Kommunikációs kultúra fejlesztése.
- Szakmai erőfeszítésekre késztettség.
- Szakmaiságon alapuló együttműködés.
- Partnerkapcsolatra készség az iskolahasználók teljes körével (különösen a szülőkkel)

A pedagógiai munka kiemelt területei:

- kommunikációs nevelés,
- érzelmi nevelés, szocializáció,

- egészséges életmódra nevelés, társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése,

Az iskola működtetésének területei

Heterogén osztályok és csoportok kialakítása

A törvényi előírásoknak megfelelően heterogén osztály- és csoportközösségek működnek.

Az iskolai intézményegységben az azonos évfolyamokon működő osztályok között nincs 25%-nál nagyobb eltérés a halmozottan hátrányos helyzetűek aránya között. A jogszabályi feltételeknek való megfelelést a folyamatos figyelőrendszer segítségével, az első osztályok megfelelő szervezésével, az év közben érkező tanulók irányításával irányítjuk.

IPR programunk az integrációs és a kompetencia alapú oktatás módszertanán alapszik. A tanóráinkon képességfejlesztés zajlik, módszertani kultúránk kiemelt eleme a kooperatív óraszervezés, a tevékenységközpontú pedagógia valamint a differenciált oktatás.

Integrációs- és képesség-kibontakoztató programunk legfőbb pedagógiai területei:

- Mentori rendszer működtetése
- Óvoda-iskola átmenet segítése
- Alsó-felső átmenet segítése
- Partneri kapcsolatok kiépítése
- Kulcskompetenciák fejlesztése
- Szociális attitűd fejlesztése
- Pályaorientáció
- Multikulturális elemek

Mentori rendszer működtetése

IPR programunk sajátossága, hogy a mentorálás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztése elválik egymástól.

Célja:

- Személyre szabott kapcsolat kiépítése
- Életútkövetés
- Szociális kompetenciák fejlesztése
- Eredményes felkészülés az előrehaladáshoz, továbbtanuláshoz
- Kompetencia mérések eredményeinek javítása
- Kapcsolattartás a családi házzal
- Hátránykompenzálás

A mentor az integrációs programban résztvevő tanuló elsőszámú segítője, aki közvetlenül tartja a kapcsolatot a tanulóval foglalkozó valamennyi szakemberrel, illetve a családdal. A mentor önként vállalja ezt a koordinációs munkát:

- A tanulóval naponta értékeli a nap eseményeit, meghallgatja, közvetíti a tanuló, a család felmerülő kéréseit, kérdéseit, a vele foglalkozókhoz.
- Egyéni fejlődési naplóját vezeti, a tanuló teljesítményét folyamatosan tanulmányozza, konzultál a szakemberekkel javaslatot tesz a gyermek érdekében.
- Tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint.
- Szervezi a gyermek szabadidős elfoglaltságát, hétvégi programokat is javasol.
- a tanuló bizalmas közléseit a gyermek érdekében hasznosítja (jogszerűség megőrzésével),
- Kutatja a gyermek támogatását szolgáló ösztöndíj lehetőségeket.
- segíti a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében.
- Kezeli a tanuló személyi anyagát, a tanító, fejlesztő pedagógus, pszichológus, a bizottságok szakvéleményeit, kiegészíti azokat rendszeres feljegyzéseivel, a gyermek véleményét tükröző felmérésekkel.
- A kötelező értékeléssel párhuzamosan kikéri a gyermek véleményét saját teljesítményéről, iskolai közérzetéről, sikereiről, problémáiról, javaslatairól.

Elsődlegesen a mentorok az osztályfőnökök személyében kerülnek kiválasztásra.

A fejlesztő pedagógus heti rendszerességgel órarendbe beillesztve segíti a tanulmányi munka eredményességét:

- méréseket végez, melyekre alapozza a tanuló fejlesztését,
- szociális hátrányok csökkentésére, a tanulók személyiségének fejlesztésére törekszik,
- egyéni fejlesztési tervet készít,
- egyéni fejlődési napló ráeső részét vezeti, a tanuló teljesítményét folyamatosan tanulmányozza, konzultál a szakemberekkel,
- tanulás-módszertani segítséget nyújt szükség szerint,
- a tanuló bizalmas közléseit a gyermek érdekében hasznosítja (jogszerűség megőrzésével),
- segíti a pályaválasztásban, a motiváltság erősítésében,
- kezeli a tanuló személyi anyagát, a tanító, fejlesztő pedagógus, pszichológus, a bizottságok szakvéleményeit, kiegészíti azokat rendszeres feljegyzéseivel, a gyermek véleményét tükröző felmérésekkel,

- szükség esetén szakértői vizsgálatra irányítja a gyermeket, melyet előtte a szülővel egyeztet.
- a kötelező értékeléssel tájékoztatja a szülőt az elért eredményekről és a továbblépés lehetőségéről
- kapcsolatot tart a hallgatói mentorprogramban részt vevő mentorokkal

Eredmény:

- Biztonságérzet
- Önbecsülés megerősödik
- Sikeres pályaválasztás
- Országos szint körüli kompetenciamérések

A kötelező kompetenciaalapú értékelési rendszer eszközei - Szöveges értékelés

Az év folyamán a szülők árnyalt szöveges értékelést kapnak gyermekük iskolai közösségi és tanulmányi munkájáról.

Alapelvek:

- terjedjen ki az iskolai élet egészére,
- vegye figyelembe a tanuló személyiségét,
- törekedjen az objektivitásra, komplexitásra, igazságosságra,
- fejlesztő és ösztönző szándékú legyen.
- ne legyen sablonos, személyre szóló legyen
- nyújtson lehetőséget a háromoldalú egyeztetésekre (gyermek, szülő, pedagógus)

Felelősök: mentorok, ifjúságvédelmi felelős

Az óvodából az iskolába való átmenet segítése

- TÁMOP 3.3.8 pályázat fenntartása
- óvoda-iskola átmenetet támogató program - kettős mentorálás (óvónő és tanító együttes mentorálása a nagycsoporttól az első osztály félévéig)
- közös nevelőtestületi szakmai napok –óvoda, iskola

Célok:

- SNI prevenció
- szoros kapcsolat alakuljon ki az óvoda és az iskola között

- a leendő első osztályosok megismerkedjenek az iskolai környezettel, az elsős tanítókkal
- a szülők képet kapjanak az általános iskolai oktatás módszertani kultúrájáról a tanító képet kapjon az iskolába kerülő gyermekekről

Feladatok:

- tanulási kudarcok, részképesség-zavarok kialakulási feltételeinek csökkentése különböző programok, foglalkozások működtetése (táncházak, kézműves foglalkozások,)
- nyílt napon bemutatkoznak az elsős tanítók (óralátogatások)
- „kettős mentorálás” (óvónő, tanítónő közösen mentorálja az iskolába kerülő HHH-s nagycsoportosokat, majd nyomon követés, segítség folyik az első osztályban)
- a nagycsoportos óvodások iskolára való ráhangolódása céljából iskolalátogatás (szükség szerint)

Eredmény

- ☞ zökkenőmentessé válik az óvoda és az iskola közötti váltás időszaka
- ☞ biztosítva van az egyéni ütem szerinti haladás feltétele a szülők nyíltabban fordulnak az iskolához.

Partnerségi kapcsolatok

Oktató-nevelő munkánk terén különös tekintettel a képesség-kibontakoztató programra legfőbb hitvallásunk a partneri kapcsolatok kialakítása, ápolása. Külső és belső kapcsolatainkban az egyenrangú partnerségre, a közös problémamegoldásra törekszünk.

Együttműködésre törekszünk:

- a szülői házzal
- a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal
- a szakmai és szakszolgálatokkal
- a középfokú oktatási intézményekkel
- a civil szervezetekkel

Eredmény

- létrejön a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felkarolása érdekében az együttműködés
- hozzájárulunk a társadalmi inklúzióhoz

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

- Önálló tanulási képességet kialakító programok

- Tanulás tanulása önálló modul kidolgozása, beépítése pedagógiai folyamatainkba. (A program és a modul pedagógiai programunk függelékét képezi)
- Kompetencia alapú oktatás kiemelt területei:
  - Matematikai-logikai kompetenciaterület
  - Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület
  - Idegen nyelvi kompetenciaterület
  - Szociális-életviteli kompetenciaterület
  - Életpálya építés
  - Info-kommunikációs képességek

Eredmény

- Javulnak az országos kompetencia mérések eredményei
- A HHH-s gyermekek alkalmassá válnak az egész életen át tartó tanulásra

Szociális attitűd fejlesztése

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók lemaradása mögött gyakran a szociális készségek fejletlensége, a mentálhigiénés zavarok húzódnak. Ennek kompenzálására egyrészt tanórai keretekben, projektekben, témahetekben, másrészt tanórán kívüli programjainkban is kiemelt figyelmet fordítunk az önbizalom fejlesztésére, a megfelelő attitűd kialakítására. Ide kapcsolódó programelemeinket tartalmazza a személyiségfejlesztés; a közösségfejlesztés; a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek; a tanulási zavarral veszélyeztetett gyermekek és a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása; a tehetség-, képességkibontakoztatás; az egészségfejlesztési; környezeti nevelési fejezetek. A kompetencia alapú oktatás keretében kiemelt feladatunk a szociális kompetenciák fejlesztése, a beépített modulokat a helyi tantervünk tartalmazza.

A program mentálhigiénés elemei illetve a közösségfejlesztésre vonatkozó elemei a pedagógiai program megfelelő fejezeteiben megtalálható.

A hátrányos helyzetű gyermekek integrációja terén sikeresnek mondható az intézmény

- ☞ ha sikerül enyhíti a szociális hátrányokat, (szociális juttatások igényének ismertetése)
- ☞ ha elérjük, hogy egyetlen gyermekünk sem éhezik, (étkezési kedvezmények, és egyéb kedvezmények kihasználása)
- ☞ ha a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóinkat minél nagyobb számban be tudjuk vonni az egész napos iskolai programba
- ☞ ha a mentori tevékenységnek köszönhetően csökken az évfolyamismétlők száma és ezzel a lemorzsolódás mértéke

- ☞ ha javul a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók képességüknek és a munkaerő piac igényének megfelelő középiskolai beiskolázási indexe.
- ☞ ha a mentori tevékenységnek köszönhetően a célcsoporthoz tartozó tanulók tanulmányi munkája eredményesebb
- ☞ ha sikerül a beilleszkedési problémával küzdő tanulók arányát csökkenteni.
- ☞ ha a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulóink is részt tudnak venni az iskola által felkínált programokban
- ☞ pozitív irányban változnak a szociális készségek
- ☞ nő az önbizalom, javul a társadalmi beilleszkedés feltételrendszere

Közlekedésre nevelés

Közlekedésre nevelés az alsó tagozaton

Az általános iskola alsó tagozatán kiemelt figyelmet szentelünk a gyermekek szabályos közlekedési szokásainak kialakítására. Mivel minden ember közlekedik, ezért nagyon fontos, hogy a gyermekek megtanulják a közlekedésünk szabályait.

A közlekedés rendjét minden esetben a KRESZ határozza meg. Ismerete, helyes és egységes értelmezése nélkül nem lehet biztonságos a közlekedés.

Alsó tagozaton a környezetismeret tantárgy keretein belül van lehetőség a szabályos közlekedés oktatására.

Célok, feladatok

1. évfolyam

- mások megismerése, elfogadása
- gyalogos közlekedés szabályainak megismerése
- a gyalogos közlekedés helyes magatartási normáinak megtanulása, gyakoroltatása a gyalogos közlekedés veszélyhelyzeteinek az ismerete

2. évfolyam

- a közlekedéssel kapcsolatos magatartási normák kialakítása
- gyalogos közlekedés szabályai, közlekedés tömegközlekedési eszközzel
- illemszabályok a tömegközlekedési eszközökön
- felkészíteni a tanulókat a balesetmentes közlekedésre
közlekedési veszélyhelyzetek elkerülése

3. évfolyam

- közlekedési eszközök csoportosítása
  - közúti közlekedés gyakorlása
  - a közlekedés irányítása
- közlekedés veszélyhelyzeteinek a bemutatása

4. évfolyam

- kerékpárosokra vonatkozó közlekedési szabályok
  - tanulók felkészítése a biztonságos, balesetmentes közlekedésre
- a közlekedéssel kapcsolatos helyes magatartási normák alkalmazása

Tanórán kívüli oktatási lehetőségek

- iskolai sportnapon kerékpáros ügyességi verseny
- iskolai gyermeknapon KRESZ-TOTO kitöltése
- szoros kapcsolat a rendőrséggel, előadások a közlekedésbiztonságról
- kerékpáros túrák, kirándulás szervezése

Közlekedésre nevelés a felső tagozaton

Az alsó évfolyamokon sikeresen elsajátított gyalogos közlekedés és a városi tömegközlekedés ismeretei után a felső évfolyamon is arra törekszünk, hogy az intézményi szintű közlekedésre nevelés megfeleljen a közlekedésbiztonsági elvárásoknak. Fontosnak tartjuk, hogy ez a program életkor-specifikus és egymásra épülő, továbbá közlekedésszakmailag megalapozott legyen.

A közlekedéskultúra megalapozásával célunk az, hogy a tanulók megismerkedjenek a közlekedés rendszerével, közlekedési eszközökkel és a közlekedési szabályokkal.

A diákoknak el kell sajátítani a helyes közlekedés szokásait, a kulturált közlekedési magatartás és viselkedés alapvető formáit, a társadalmilag kívánatos közlekedési morál legfontosabb normáit. Felső tagozaton a technika tantárgy keretein belül lehetséges a biztonságos közlekedésre nevelés elsajátítása.

5.évfolyam

- alsó évfolyamon tanult gyalogos közlekedés szabályainak felelevenítése közlekedési lámpák, útburkolati jelek, jelzőtáblák, rendőri karjelzések értelmezése, elsajátítása
  - közlekedési társasjáték, szituációs játékok a gyalogos közlekedésről
  - rövid séta a környéken, az útburkolati jelekről és jelzőtáblákról tanultak ismétlése
- bevezetés a kerékpáros közlekedés szabályaiba

6.évfolyam

- kerékpáros közlekedés szabályai

- közlekedési lámpák, útburkolati jelek, jelzőtáblák, rendőri karjelzések értelmezése, elsajátítása
- közlekedési társasjáték, szituációs játékok a kerékpáros közlekedésről
- a kerékpár története, részei, biztonsági berendezései
- ügyességi pálya felállítása és kipróbálása az iskola udvarán
- rövid kerékpáros túra a környéken, ahol felelevenítjük a kerékpárról tanultakat és a kerékpárosokra vonatkozó jelzőtáblákat, útburkolati jeleket, tömegközlekedés eszközeit, a kulturált viselkedés szabályait.

7.-8. évfolyam

- segédmotor-kerékpár és személygépjármű kialakulásának története, működésük, biztonsági berendezések a gépjárművekben
- gépjárművekre vonatkozó jelzőtáblák, jelzőlámpák, útburkolati jelek, rendőri karjelzések értelmezése, elsajátítása
- gépjárművek káros anyag kibocsátása, levegőszennyezés. Kerékpáros és tömegközlekedés használatának fontossága. Környezettudatos közlekedésre nevelés
- közlekedési társasjáték, szituációs játékok a segédmotoros közlekedésről
- kerékpáros ügyességi pálya felállítása és kipróbálása az iskola udvarán
- Kresz-teszt kitöltése

Tanórán kívül

- Részvétel közlekedési versenyeken
- Szoros kapcsolat a rendőrséggel, előadások szervezése a közlekedésbiztonságról
- Részvétel a rendőrség által szervezett városi, országos közlekedésre nevelést szolgáló programokba
- Iskolában és iskolán kívüli helyszíneken közlekedési szituációk megoldása

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnerei

Intézményünk szellemiségét meghatározza a partneri kapcsolatok ápolása, az együttműködések minél szélesebb körű kiépítése. Ennek keretében nemcsak a szülői házzal és a gyermekekkel igyekszünk a partnerségre, de szoros kapcsolatot ápolunk a szakmai munkánkat támogató szervezetekkel, a szociális fejlesztést segítő szervezetekkel, az oktatás különböző szereplőivel, a

civil szereplőkkel is. Kapcsolataink kialakítása szoros összefüggésben van az esélyegyenlőség elvének érvényesítésével.

Kapcsolattartás formái:

- Napi kapcsolattartás: e-mail, telefon, személyes találkozók, igazgatói értekezletek, megbeszélések

Együttműködés a tanulókkal és a szülőkkel

A tanulókat az iskolai életről, ill. az aktuális feladatokról folyamatosan tájékoztatást nyújtanak az alábbi személyek:

- iskolaigazgató
- igazgatóhelyettes
- DÖK vezetője
- osztályfőnökök
- ifjúságvédelmi felelős
- szaktanárok
- napközis/tanulósobát vezető pedagógus

A tájékoztatás formái

- ellenőrző könyv
- digitális napló
- osztályfőnöki órák
- családlátogatás
- információs levelek (rendezvényekről, összejövetelekről)
- szülői értekezletek
- fogadóórák
- SZMK- megbeszélések
- nyílt tanítási napok / órák
- DÖK - faliújság (eredményeink-akikre büszkék vagyunk, programjaink)
- iskolagyűlés (DÖK)
- az iskola web lapja

A tájékoztatás köre

- az iskola cél- és feladatrendszeréről (éves munkatervekről)
- az intézmény alapdokumentumairól

- a helyi tantervi (és minimum-) követelményekről
- törvényi változásokról
- a tanulók tanulmányi- magatartási helyzetének értékelése
- a házirendről
- taneszközökről (tankönyvekről, a könyvtári kölcsönzés lehetőségeiről, a támogatás mértékéről), tankönyvellátás rendjéről

Sikerkritérium

- a fentiekben vázolt programok magas látogatottsági indexe
- javulás mértékének nyomon követése egy-egy szaktárgy tekintetében (érdemjegyekben, ill. a szöveges értékelésben)
- neveltségi szint egyénre szabott mértékének növekedése magatartás- szorgalom jegyekben van-e javulás (osztályfőnökök, ifjúságvédelmi felelős)
- a nevelést segítő, a tanulók életkori sajátosságait figyelembe vevő, szülőknek szervezett programokon történő aktív, munkatervben meghatározott mértékű részvétel a problémafelvetésekre adott kielégítő válasz, ami remélhetően segíti a szülőt esetleges problémái megoldásában

Együttműködés a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal

Cél:

A problémák mielőbbi megismerése és hatékony kezelése.

Feladat:

- Tanácsadás
- Családi helyzet megismerése
- A veszélyeztető helyzet hátterének feltárása
- Együttműködés a gyermekjóléti rendszerrel
- Segítségnyújtás

Kapcsolattartás formái

- Esetmegbeszélések.
- Szaktanácsadás.
- Felvilágosító foglalkozások.
- Együttműködési megállapodást kötünk Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal.
- Az iskola tájékoztatja az integrációs felkészítésben résztvevő tanulókról a szolgálatot minden tanév elején.

- A családgondozók felkeresik a családokat az iskola ifjúságvédelmi felelőseivel, felméri a család komplex segítségének területeit, a további találkozások rendszerét és céljait, a várható eredményeket tudatosítják.
- A tanuló és a család segítésére, egyénre, családra szabott tervet dolgoznak ki az ifjúságvédelmi felelősök és a családgondozók. (Látogatások, konzultációk, előadások, tanácsadások stb.)

Sikerkritérium

Az esetmegbeszélések eredményeképpen a családi problémákból adódó lemorzsolódás csökken, megszűnik.

Együttműködés a szakmai és szakszolgálatokkal

A helyi Nevelési Tanácsadó és Logopédia szakemberei (pszichológusok, fejlesztő pedagógusok, logopédusok) - az iskola tanítói, fejlesztő pedagógusai javaslata alapján az alábbi szolgáltatásokat biztosítja az iskola területén az integrációs felkészítésben résztvevő tanulóknak:

- pszichológiai ellátás
- családterápia
- logopédiai ellátás

Az iskola fejlesztőpedagógusa - a rendelkezésre álló mérések, személyi anyagok alapján ütemezi - a Nevelési Tanácsadó és Logopédia szakembereivel konzultálva - a szükséges foglalkozások mennyiségét, gyakoriságát.

Cél:

A problémák felismerése és szakember igénybevétele a megoldásukhoz.

Feladat:

- Szakmai-módszertani megbeszélés az érintett pedagógusokkal
- Szakvéleményhez javaslattétel készítése
- A tanulási-, beilleszkedési-, magatartási nehézségek megelőzése érdekében vizsgálatok lebonyolítása
- Szakmai segítségnyújtás

Kapcsolattartás formái

- Szakmai-módszertani megbeszélések
- Felvilágosítás

Sikerkritérium

- Megkezdődik a tanulási-, beilleszkedési- és magatartási zavarok korrekciója

- Könnyebb, gördülékenyebb beilleszkedés a közösségbe
- Speciális módszerek széles körű alkalmazása
- A szakmai kommunikáció fejlődése

A pénzügyi feltételek biztosítása (a szolgáltatások megvásárlása) a rendelkezésre álló óraszámok, illetve költségvetés ismeretében tanévente a felmerült igényekkel egyeztetésre kerül. Amennyiben az ellátás az iskola területén pénzügyi vagy egyéb okból nem kivitelezhető, úgy az ellátást a Nevelési Tanácsadó és Logopédia szolgáltatási körében igényli az iskola.

Együttműködés a középfokú oktatási intézményekkel

Cél:

A továbbtanulási arány 100%-os legyen és a legtöbb tanuló érettségit adó középiskolát válasszon.

Feladat:

- A 8. osztályos tanulókat és szüleiket megismertetni a továbbtanulás lehetőségeivel, segíteni a tanulóra szabott pályaválasztást.
- A 8. osztályosok látogatásának megszervezése a középfokú oktatási intézményekbe. Az intézmények képviselőivel folyamatos kommunikáció a továbbtanulás sikere érdekében.

Kapcsolattartás formái

- pályaválasztási börze
- pályaválasztási szülői értekezlet
- nyílt nap
- utánkövetés - középiskolák megküldik az első év eredményeit tanulónként

Sikerkritérium

- A tanulók 100 %-a továbbtanul. A középiskolai lemorzsolódás csökken.

Az oktató-nevelő munkát támogató együttműködések

Partnereink

- Intézményi Tanács
- Iskolánkért Alapítvány

Célok:

- Az iskola pedagógiai tevékenységeinek minőségi fejlesztése
- Az iskola stratégiai céljainak megvalósításában nyújtott támogatás

Feladat:

- Rendszeres találkozások szervezése
- Vélemények, javaslatok begyűjtése, feldolgozása
- Felmérések megszervezése, feldolgozása
- **Együttműködés a Cigány Nemzetiségi Önkormányzattal** (együttműködési megállapodás rögzíti)

Célok:

- kommunikáció fejlesztése
- kapcsolatteremtés számának növelése

Feladatok

- az együttműködési területek megfogalmazása
- folyamatos kapcsolattartás
- a multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban

Kapcsolattartás formái

- Kölcsönös tájékoztatás pályázati lehetőségekről.
- Bekapcsolódás a Tanoda programjaiba.
- Együttműködés pályázatírás és annak végrehajtása területén.
- Problémás esetekben a kisebbségi önkormányzat, az iskola pedagógusai, ifjúságvédelmi felelőse és a családsegítő szolgálat szakembere közös esetmegbeszélést tart, esetleg családlátogatást szervez (szükség szerint).

Sikerkritérium

- A tehetséges, szorgalmas tanulók felkarolása.
- Az előítéletek csökkentése, kiküszöbölése.
- Az integráció sikeressége érdekében szorosabb kapcsolat alakul ki a kisebbségi önkormányzat és az iskola vezetése, pedagógusai és a szülői közösség között.

Együttműködés a civil szervezetekkel

Célok:

- Közösségi érzés fejlesztése.
- Esélyegyenlőség érvényesítése.
- Közös szakmai érdekek érvényesítése.

Feladatok:

- Közös rendezvények szervezése.
- Szakmai programok működtetése.
- Az együttműködő civil szervezetek köre nyitott.

Kapcsolattartás formái

- kulturális és sport rendezvények
- a sport-,
- a szabadidős-,
- az életvitel-, életmód tevékenységekkel összefüggő tevékenységeit, rendezvényeit.

Sikerkritérium

- Esélyegyenlőség megteremtése
- Az egészséges életmód kialakítása
- Közösségi érzés megerősödése

A tanulmányok alatti vizsga, vizsgaszabályzatok

A helyi tanterv szabályozza

- ☞ **Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai.**
- ☞ **A felvételi eljárás különös szabályai.**

Önértékelési szabályzat

Az önértékelés alapja

Jogszabályok:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (64-65. § és a 86-7. §)

20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (145-156. §)

326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról (I. és II. fejezet)

Útmutatók

- Országos Tanfelügyelet - kézikönyv az általános iskolák számára
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (második, javított változat)
- Önértékelési kézikönyv általános iskolák számára

Önértékelési csoport

Az önértékelésben minden pedagógus részt vesz, ugyanakkor a folyamatokat egy értékelési csoport irányítja. A csoport létszáma 5 fő, akik az 1. sz. mellékletben található szervezeti diagram mentén végzik feladatukat.

Szükségét látjuk egy kibővített csoport létrehozásának a terhelés csökkentése érdekében. A kibővített csoport tagjai sorába a tantárgyi munkaközösségek 2 főt delegálnak úgy, hogy az átfedéseket is figyelembe véve minden közösség képviseltetve legyen. A munkacsoport vezetőjét az igazgató bízza meg. A csoport feladata, hogy közreműködik

- az intézményi elvárás-rendszer meghatározásában;
- az adatgyűjtéshez szükséges kérdések, interjúk összeállításában;
- az éves terv és az ötéves program elkészítésében;
- az aktuálisan érintett kollégák tájékoztatásában;
- az értékelésbe bevont kollégák felkészítésében, feladatmegosztásában;
- az OH informatikai támogató felületének kezelésében.

Az önértékelés folyamata

- Tantestület tájékoztatása
- Szabályzat elfogadása, pontosítása
- Intézményi elvárás-rendszer meghatározása
- Intézményi dokumentumok felülvizsgálata - rövid, egyszerű célok és feladatok, mérhető teljesítmények és elvárások megfogalmazása
- Az értékelendő területek megismerése, testre szabása (pedagógus, vezető és intézmény szintjén)
- Szintenként az önértékeléshez szükséges adatgyűjtés
- Szintenként az önértékelés elvégzése
- Az összegző értékelések elkészítése
- Éves önértékelési terv készítése
- Öt évre szóló önértékelési program készítése

Az önértékelés tervezése

Az önértékelés 3 szinten zajlik: pedagógus, vezetők, intézmény.

Mindhárom szinten a külső tanfelügyeleti ellenőrzéssel összhangban történik, így az értékelési területek és szempontok megegyeznek. Az értékelés alapját a pedagógusminősítés területeivel megegyező területekhez, a *pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó általános elvárások, a pedagógusok minősítésének alapját képező indikátorok alkotják*. Az alábbi táblázatban foglaljuk össze a szintekhez tartozó területeket és a módszereket.

Szintek	Pedagógus	Vezető	Intézmény
Területek	1. Pedagógiai, módszertani felkészültség	1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása	1. Pedagógiai folyamatok
	2. Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók	2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása	2. Személyiség- és közösségfejlesztés
	3. A tanulás támogatása	3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása	3. Eredmények
	4. A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség	4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása	4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció
	5. A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység	5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása	5. Az intézmény külső kapcsolatai
	6. A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése		6. A pedagógiai munka feltételei
	7. Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás		7. A Nemzeti alaptantervben megfogalmazott elvárásoknak és a pedagógiai programban megfogalmazott intézményi céloknak való megfelelés
	8. Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért		

Szintek	Pedagógus	Vezető	Intézmény
1. Dokumentumelemzés		1. Dokumentumelemzés	1. Dokumentumelemzés
Módszerek	a. Az előző pedagógusellenőrzés (tanfelügyelet) és az intézményi önértékelés adott pedagógusra vonatkozó értékelőlapjai	a. Az előző vezetői ellenőrzés (tanfelügyelet, szaktanácsadó) és az intézményi önértékelés adott vezetőre vonatkozó értékelőlapjai	a. Pedagógiai program
	b. A tanmenet, tematikus tervek és az éves tervezés egyéb dokumentumai	b. Vezetői pályázat/program	b. SZMSZ
	c. Óraterv	c. Pedagógiai program	c. Egymást követő két tanév munkaterve és az éves beszámolók (az mk. munkatervekkel és beszámolókkal együtt)
	d. Egyéb foglalkozások tervezése (szakköri napló, egyéni fejlesztési terv)	d. Egymást követő két tanév munkaterve és az éves beszámolók	d. Továbbképzési program - beiskolázási terv
	e. Napló	e. SZMSZ	e. Házirend
	f. Tanulói füzetek	2. Interjúk	f. Kompetencia mérés eredménye öt tanévre visszamenőleg
	2. Óra-/foglalkozáslátogatás	a. vezetővel	g. Pedagógus önértékelés eredményeinek összegzése
	3. Interjúk	b. fenntartóval	h. Az előző intézményellenőrzés (tanfelügyelet) és az intézményi önértékelés értékelő lapjai
	a. pedagógussal	c. vezető társakkal	i. Megfigyelési szempontok - a pedagógiai

		munka infrastruktúrájának megismerése
b. vezetőkkel (int. vezető, int. vez. helyettes, mk. vezető)	3. Kérdőíves felmérések	j. Elégedettségmérés
4. Kérdőíves felmérések	a. önértékelő	2. Interjúk
a. önértékelő	b. nevelőtestületi	a. vezetővel - egyéni
b. szülői	c. szülői	b. pedagógusok képviselőivel - csoportos
c. munkatársi		c. szülők képviselőivel - csoportos (SZMK)
d. tanulói		

Az önértékelés ütemezése

Pedagógusértékelés - **ötévenként**

- Évente a tantestület **egyötödének** értékelése az alábbi szempontok figyelembe vételével:
- minősítésre jelentkezők;
- gyakornokok;
- a keret feltöltése munkaközösségenként arányosan.
- Minden év június 30-ig a tantestülettel ismertetni kell az önértékelésben részt vevőket, valamint azok névsorát, akik közreműködnek az értékelés során.
- Minden pedagógus értékelésében 3 fő vesz részt, de egy pedagógus évente maximum 3 fő értékelésébe vonható be:
- A: szakos kolléga (szakhoz közeli, ha nincs szakos) - óralátogatás
- B: nem szakos kolléga - dokumentum-elemzés
- C: nem szakos kolléga - interjúk, kérdőíves felmérések
- Az A és B értékelők legalább 5 év szakmai gyakorlattal rendelkezzenek. Az értékelt pedagógus javaslatot tehet az értékelésében részt vevőkre, amit lehetőség szerint a beosztásnál figyelembe veszünk.
- Az értékelést végzők 04.30-ig készítik el a maguk területén az összegző értékelést.
- Az értékelt pedagógus 05.31-ig elkészíti a saját önértékelését és két évre szóló önfejlesztési tervét
- Az önértékelési csoport a tanévzáró értekezletig, de legkésőbb 06.30-ig elkészíti az összegző értékelést

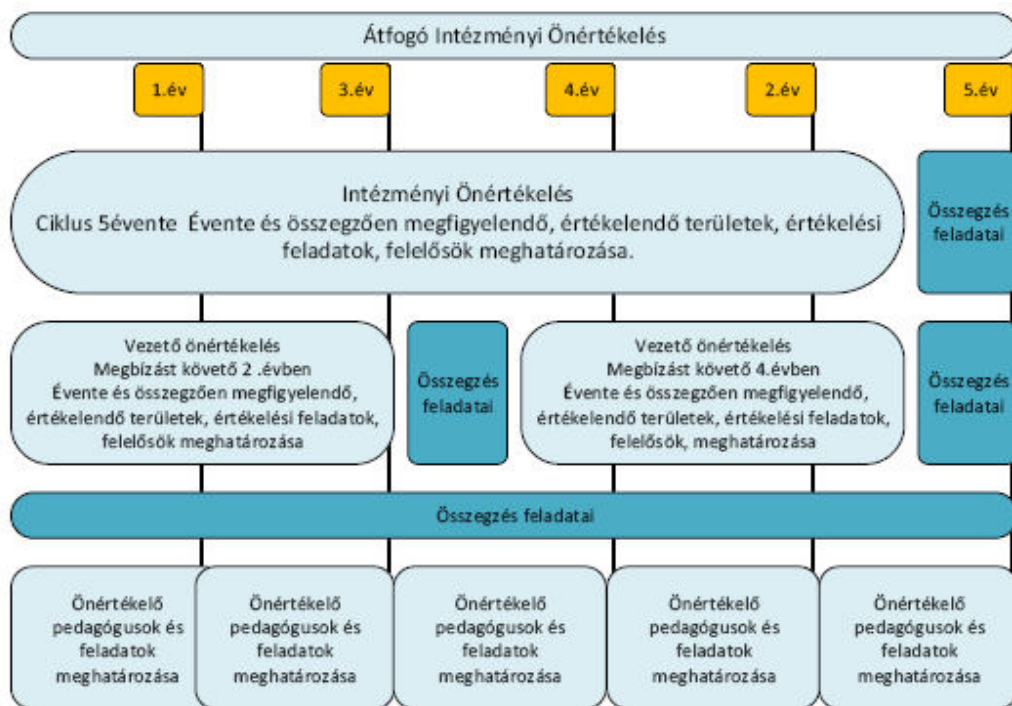
Vezetők - a 2. és 4. évben

Igazgató és helyettesek értékelése ugyanabban az évben a munkacsoport két tagjának bevonásával.

- Az: interjúk B: kérdőívek
- Az értékelők 04.30-ig készítik el az összegző értékelést
- A vezetők 05.31-ig elkészítik a saját önértékelésüket és a két évre szóló önfejlesztési tervet
- A vezetők összegző értékelését a munkacsoport 06.30-ig készíti el
- Az igazgató az elkészült önértékelést, fejlesztési tervet és összegző értékelést legkésőbb a tanévnyitó értekezletig eljuttatja a fenntartóhoz.

Intézményi - 5 évenként

- Az értékelésben a munkacsoport tagjai vesznek részt.
- Az intézményi éves önértékelési terv készítésének határideje: minden évben a tanévnyitó értekezlet.
- Az ötéves önértékelési program készítésének határideje: az 5. évet követő tanévnyitó értekezlet.
- Az önértékelési program módosítására a fenntartó, a vezető, a munkacsoport valamint a tantestület 20%-ának javaslatára kerülhet sor.

4. sz. ábra. Az átfogó intézményi önértékelés ötéves programjának ajánlott szerkezete

Az összegző értékelések

A munkacsoport tagjai készítik el a pedagógusok, vezetők és intézményi önértékelések összegzését. Az összegző értékelésnél kiemelt figyelmet kell fordítani az erősségekre és a fejleszthető területekre. Erősségek azok, amelyek 80% feletti, fejleszthető területek azok, amelyek 50% alatti értékelést kaptak. A fejleszthető területek közé kell sorolni azokat is, melyek szélsőséges értékeket kaptak (szórásuk nagy). Az interjúknál az abban résztvevők összegzésképpen fogalmazzák meg az erősségeket és fejleszthető területeket.

A dokumentumok tárolása

Az önértékelés, szaktanácsadás, tanfelügyeleti és szakértői ellenőrzés dokumentumait a személyi anyag részeként elektronikusan tároljuk

- az OH támogató felületén;
- a személyi anyagban DVD lemezen.

Az intézményi értékelések dokumentumait iktatjuk és a titkárságon tároljuk. Az összegző értékelést, az éves önértékelési tervet és az ötéves önértékelési programot

- DVD-n a titkárságon; a könyvtárban tároljuk,
- kivonatát pedig a honlapon megjelenítjük.

Nyilvánosság, hozzáférhetőség

- Az összegző értékelés egyéni hozzájáruló nyilatkozatok alapján részben vagy egészben nyilvánosságra hozható (honlapon megjeleníthető).
- Az értékelések az önértékelési csoport tagjai, valamint az intézményvezetés és a személyi anyagot kezelő munkatárs számára hozzáférhető kell legyen.
- Biztosítani kell a hozzáférést kérés esetén az alábbi külső személyek számára: szaktanácsadó, tanfelügyelő, szakértő, munkáltató, fenntartó.
- Kérés esetén az intézményvezető tájékoztatást nyújthat az értékelésben részt vevő felek részére az eredményről (az önfejlesztési tervben foglaltak értékelése érdekében).

Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke az általános iskolában

Az **alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek (digitális is), munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Képek, betűkártyák, szótagkártyák
- Hívóképek
- Kis és nagybetűs nyomtatott ABC - falikép
- írott kis és nagy ABC
- Gyermeklexikon
- Szólások, közmondások könyve
- Az ige - falikép
- A melléknév - falikép
- A számnév - falikép
- Helyesírási szabályzat és szótár
- Szinonima szótár
- Magyar Értelmező kéziszótár
- IKT eszközök
- Számítógépes oktató játékok
- Magnó, audio CD-k
- DVD-n mesefilmek, ifjúsági regények
- Bábok dramatikus játékokhoz
- Paraván bábokhoz
- Szőnyeg, párnák

Az **alsó tagozatos matematika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Számkártyák (1-1000-ig)
- Táblai körző, vonalzó, szögmérő
- Terület, űrtartalom, hosszúság, idő mértékegységeinek szemléltetésére szolgáló eszközök. Pl: demonstrációs óra, liter, centiliter, milliliter stb.
- Kétkaros mérleg és súlysorozat
- Terület fogalmának kialakítására szolgáló eszközök pl: pentomino, parkettázást modellező készletek

Elemi számolási készséget fejlesztő eszközök:

- Számfogalom kialakítására szolgáló eszközök.
- Műveletek természetes számokkal: számkártyák, korongok.
- Műveletek egész számokkal: pl: adósság és vagyon cédula, számolóléc,
- játékpénzek, korongok, hőmérő-modell, számkártyák
- Műveletek törtekkel: pl: Színes rúd készlet, körcikk-modell törtekkel,
- dominó, dobókocka, számkártyák
- IKT eszközök
- Oktató programok, digitális tananyagok
- Készségfejlesztő játékok

Az **alsó tagozatos környezetismeret** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Az idő (oktatótábla)
- Iskolai iránytű
- Magyarország domborzati térképe
- Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
- Szobai hőmérő
- Borszeszégő
- Domborított földgömb
- Dunántúli középhegység
- Dunántúli dombvidék
- Alpokalján

- Homokasztal
- Ásványok
- Magyar nemzet jelképei
- Nagyító
- Fali tabló: Életközösségek (12 db)
- Európa domborzati térkép
- IKT eszközök
- Számítógépes oktató programok
- Digitális tananyagok
- Állathangok CD, magnó

A *felső tagozatos magyar nyelv és irodalom* tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Magyar értelmező szótár
- Szinonima szótár
- Helyesírási tanácsadó szótár
- Életrajzi lexikon
- Helyesírási szabályzat és szótár
- Magyar mondák
- Filmek, CD-n, DVD-n:
  - Magyar Népmesék
  - János Vitéz
  - A Pál utcai fiúk
  - Rab ember fiai
  - Ludas Matyi (rajzfilm)
  - Egri Csillagok (film)
  - Liliomfi (film)
  - Egy magyar nábob (film)
  - Kárpáti Zoltán (film)
  - A kőszívű ember fiai (film)
  - Szent Péter esernyője

- Légy jó mindhalálíg (film)
- Harry Potter és a Titkok kamrája
- Robinson Crusoe
- A tanú
- Sorstalanság
- Ryan közlegény élete
- Kérdezd meg Alízt!

Könyv:

- Népmesegyűjtemények
- Magyar szólások és közmondások
- Drámajátékok
- A Pál utcai fiúk
- Egri csillagok
- Szent Péter esernyője
- Légy jó mindhalálíg
- Harry Potter és a Titkok kamrája
- Robinson Crusoe
- Ifjúsági szépirodalom
- Magyar irodalmi lexikon A-Z
- A magyar irodalom képeskönyve
- Idegen szavak és kifejezések szótára
- Idegen nevek kiejtési szótára
- Magyar Nagy Lexikon 1-18. kötet
- Új magyar tájszótár A-D
- Nyelvművelő kézikönyv A-K
- Világirodalmi kisenciklopédia 1. és 2. kötet
- Magyar néprajzi lexikon 1-5. kötet
- A magyar rokon értelmű szók és szólások kézikönyve
- Szerb Antal: A világirodalom története
- Ki kicsoda a magyar irodalomban?
- Crystal: A nyelv enciklopédiája
- Magyar értelmező kéziszótár

- A magyar nyelv könyve
- Nyugat I. és II. kötet
- A magyar nyelv történeti nyelvtana I. és II. kötet
- Magyar szófejtő szótár
- A magyar helyesírás szabályai
- A magyar irodalom arcképcsarnoka I. és II. kötet
- Magyar helyesírási tanácsadó szótár
- Irodalmi fogalomtár A-Z
- Irodalomtanítás I. és II. kötet
- Magyar irodalmi helynevek A-Z
- A magyar irodalom története 1-6. kötet
- Világirodalmi lexikon 1-10. kötet
- Biblia
- Bibliai kislexikon
- Új magyar irodalmi lexikon 1., 2., 3. kötet
- A magyar irodalom története 1945-1975. I. II/1. III/2. IV.
- IKT eszközök
- Interaktív tananyagok, digitális tankönyvek
- Oktatóprogramok
- Elektronikus könyvtár
- Szerepkártyák
- Hangulatértékelő lapok
- Értékelő korongok Szituációs kártyák

A **történelem** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Falitérkép:

- Az ókori Kelet
- Az ókori Görögország
- A Római Birodalom
- A magyar népvándorlás és a honfoglalás
- Európa Nagy Károly korában

- Magyarország a korai feudalizmus idején
- A feudális Magyarország a XIII. sz. közepétől a XV. sz. elejéig
- Magyarország 1526-1606
- Európa a XIV-XV. században
- A feudális Magyarország a XV. században
- Magyarország a XVII. században
- Európa a XVII. század közepén
- Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás XV-XVII. század
- Magyarország népei a XVIII. század végén
- Európa a XVIII. század végén
- Az 1848/49-es szabadságharc
- Emberiség az őskorban
- Európa a XVI. század végén
- Európa a XVIII. század közepén
- Európa a XII-XIII. században
- Európa a IX-XI. században
- Magyarország honvédő harcai
- Európa a XIX. század végén
- Európa 1815-1849
- Európa az I. világháború idején
- A gyarmati rendszer 1830-1914
- Az Osztrák-Magyar Monarchia 1914-ben
- Európa a II. világháború idején
- Hazánk felszabadulása
- Magyarország a X-XI. században
- Európa a XII-XIII. században
- Tatarjárás és országépítés Magyarországon
- Magyarország az Anjouk és Zsigmond korában
- A kereszténység születése és elterjedése
- A trianoni béke következményei
- Magyarország a kiegyezéstől az I. világháborúig
- Forradalom és szabadságharc 1848-1849

- A II. világháború DUO térkép (160 x 120)

Oktató filmek

- Az ókori Egyiptom
- A piramisok
- A kínai Nagy Fal
- Az ókori Hellász
- Görögország
- Róma és Pompei
- Róma építésze
- A Colosseum, Róma
- Honfoglalás, államalapítás
- Transzparens sorozat az általános iskolai történelem tanításához (5-8. évfolyam).
- Magyar történeti áttekintés a honfoglalás idejétől (falikép).
- IKT eszközök
- Digitális tananyagok, oktató programok, digitális térképek

Az **angol nyelv** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

- Hordozható nyelvi labor.
- London térkép.
- Tankönyvekhez kapcsolódó hanganyagok
- Anglia térkép, nyelvtani táblázatokkal.
- Szótárak: angol-magyar, magyar-angol, szinonima
- Magnetofon.
- Kép és szókétyák
- Szituációs kártyák
- Játékok: angol nyelvű kirakók, memóriajátékok stb.
- IKT eszközök
- Oktató programok, digitális tananyagok

A **felső tagozatos matematika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Táblai körző, vonalzők, szögmérő
- Terület, térfogat, űrtartalom, hosszúság, idő mértékegységeinek szemléltetésére szolgáló eszközök. Pl: Dienes-készlet
- Kétkaros mérleg és súlysorozat
- Terület fogalmának kialakítására szolgáló eszközök pl: pentomino
- Lénárt-gömb
- Felszín, térfogat fogalmának kialakítására szolgáló eszközök: testek, testhálók, síkmértani és térmodellező készletek.
- Egybevágósági és hasonlósági transzformációk modellezésére szolgáló eszközök
- Elemi számolási készséget fejlesztő eszközök:
  - Műveletek egész számokkal: pl: adósság és vagyon cédula, számológép, játékpénzek, korongok, hőmérő-modell, számkártyák
  - Műveletek törtekkel: pl: Színes rúd készlet, körcikk-modell törtekkel, dominó, dobókocka, számkártyák
- Függvények oktatásához szükséges eszközök pl. lyukas tábla
- IKT eszközök
- Oktató programok, digitális tananyagok
- Számológép
- Készségfejlesztő játékok

Az **informatika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

- Szerver
- Router
- Multimédiás számítógépek, perifériák
- Minden tanteremben legalább egy db internet végpont
- IKT eszközök, interaktív tábla, projektor
- CD, DVD, Pendrive-ok

Fali tablók:

- A számítógép belső felépítése IBM-02
- Az input-output eszközök csatlakoztatása
- A billentyűzet

Alapvető programok:

- Windows 2007, 2008,
- Office 2010, vagy 2013
- Szoftver az Internet hálózatban való működtetéséhez
- Vírusirtó

A *természetismeret* tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Kőzetgyűjtemény
- 5-8. osztályos táblai vaktérkép-sorozat
- Magyarország térképe (falitérkép)
- Európa domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa országai (falitérkép)
- Faliképek-életközösségek, (víz, vízpart, rétek, legelők, mezők, szántóföldek)
- Képcsomagok (applikáció) a tanult állatok és növényekről
- Cserebogár fejlődése
- Tülök, agancs
- fogtípusok
- Csontvázak, preparátumok a tanult állatokról
- IKT eszközök
- Oktató programok, digitális tananyagok
- Digitális térképek

A *földrajz* tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Hómérő
- Iránytű
- Térképjelek
- Magyarország térképe (falitérkép)
- A Föld éghajlata (falitérkép)
- A Föld természetes növényzete (falitérkép)
- A Föld domborzata (falitérkép)
- Földgömb
- A Föld felszíne (dombortérkép)
- A Föld morfológiai térképe a tengerfenék domborzatával (falitérkép)
- Afrika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ausztrália és Óceánia gazdasági élete (falitérkép)
- Afrika domborzata (falitérkép)
- Ausztrália és Új-Zéland domborzata (falitérkép)
- Észak-Amerika, Dél-Amerika domborzata és vizei (falitérkép)
- Ázsia domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa domborzata és vizei (falitérkép)
- Európa országai (falitérkép)
- Észak-Európa (falitérkép)
- Kelet-Európa (falitérkép)
- Ázsia domborzata (falitérkép)
- Közép Európa (falitérkép)
- A Kárpát-medence domborzata és vizei (falitérkép)
- Naprendszerünk
- Csillagászati földgömb kivilágítható 30 cm
- FÁK országai (160x 120)
- Közép-Európa domborzata (100x140 cm)
- Nyugat-Európa domborzata (100x140 cm)
- IKT eszközök

- Oktató programok, digitális tananyagok
Digitális térképek

A *fizika* tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Mágneses rúd pár fátokban
- Táblai mágnes 25 mm-es
- SI mértéktáblázat (falitérkép)
- Mágneses készlet (komplett)
- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz)
- Mikola cső
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz)
- Nyomás, súrlódás vizsgálatára alkalmas eszközkészlet
- Rugós erőmérő
- Kétkarú emelő
- Karos mérleg, súlysorozattal
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet
- Kétütemű motorminta
- Négyütemű motorminta
- Áram átalakító
- Csengő redutkor
- Dugaszos ellenállásszekrény
- Generátor minta
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet)
- Transzformátor modell
- Mérőműszer (Voltax)
- Tanulókísérleti eszközkészlet áramkörök létrehozására
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel)

- Prizmatartó
- Tanulókísérleti eszközkészlet a fény vizsgálatára
- Rugós erőmérő 5 N
- Demonstrációs hőmérő 50 cm
- IKT eszközök
- Oktatóprogramok, digitális tananyagok

A **biológia és egészségtan** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Kézi nagyító
- Metszettároló
- Mikroszkóp
- Sertés koponya
- Juh koponya
- Madár csontváz
- Emlős csontváz
- Fogtípusok
- Lábtípusok
- Ehető és mérgező gombák (oktatótáblák)
- Szarvas vagy őzaganacs
- Űrge (oktatótábla)
- Hal (csontváz)
- Béka (csontváz)
- Termések, terméstípusok
- Az emberi bőr (bőrmetszet)
- Emberi csontváz
- Csöves csont
- Koponya
- Emberi torzó
- Lapos és csöves csont metszete
- Légzés (oktatótábla)

- Szív-modell
- Vese (metszet)
- Szem (modell)
- Hallás és egyensúly szerv (modell)
- Emberi fejmetszet
- Fül (modell)
- Életközösségek I
- Életközösségek II
- A termés részei és típusai
- Emberi torzó
- Emberi test I fóliasorozat (17 db)
- Emberi test II fóliasorozat (17 db)
- Érzékszervek fóliasorozat (5 db)
- Szemmodell 6 részes
- IKT eszközök
- Digitális tananyagok, oktatóprogramok

A **kémia** és természettudományos gyakorlatok tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Tankönyv jegyzékben szereplő tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- A helyi tantervben megjelenő tanári és tanulókísérletek végrehajtásához szükséges vegyszerek, megfelelő csomagolásban.

Tanári és tanulói kísérletek elvégzéséhez szükséges taneszközök: kémcső, főzőpohár, borszeszegő, kémcsőfogó, óraüveg, vasháromláb, kettős dió lombikfogó, porcelánbetétes drótháló, üvegtölcsér, szűrőkarika, lombikok, különböző átmérőjű gumicsövek, parafa dugók, dörzsmozsár, üvegcsövek, Bunsen állvány stb.

- Táramérleg

Tanári bemutató kísérletekhez szükséges készülékek: Vízbontó készülék, gázfejlesztő készülékek, desztilláló berendezés

- Modellek: Kalotta molekulamodell, pálcika modell, rácsmodellek
- Ásvány és kőzetgyűjtemény

- Vegyszerek szakszerű tárolására alkalmas eszközök: porüvegek, folyadéküvegek
- Veszélyes anyagok tárolására hordó
- Oktató táblák: Periódusos rendszer
- Vegyjel és képlet kártyák
- Bevezetés a kémiába, szervetlen kémia 57 fólia
- Tanmenet szerinti kísérletek elvégzéséhez szükséges vegyszerek
- IKT eszközök
- Oktató programok
- Digitális tananyagok

1-8. évfolyamig a készségi tárgyak tanítását segítő felszerelések és taneszközök

Ének-zene:

Tankönyv jegyzékben szereplő kompetencia alapú tankönyvek, munkafüzetek, egyéb kiadványok a pedagógus tanmenetében rögzítettek szerint.

Egyéb taneszközök:

- Pianínó
- Szintetizátor
- A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag CD-n
- Ritmus eszközök (triangulum, xilofon, kisdob stb.)
- kották
- CD lejátszó, lemezjátszó, hangfal Digitális tananyag, oktatóprogramok

Videofilmek:

- Tánc típusok
- Jeles napok népszokásai

Rajz és média tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

Egyéb eszközök:

- Műanyag, átlátszó hengerek, gúlá
- Képsík rendszer a vetületi ábrázoláshoz
- Táblai körző, vonalzó, szögmérő

- Műanyag, átlátszó kocka, tégl
- Demonstrációs testek (fa)
- Dia pozitívek: a kerettantervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról
- Gipszformázó kés
- Festőhenger
- Mintázó kések
- IKT eszközök, oktatóprogramok
- CD, DVD olvasó
- filmek
- Videomagnó

A **technika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Fareszelő lapos 25 x 200
- Vasreszelő lapos 25 x 200
- Laposfogó
- Kalapács 15-20 dekás
- Csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó
- Kézi fűrő (amerikáner)
- Lemezvágó olló
- Faliképek a fa megmunkálásáról
- Elektromos szerelőkészlet I-II.
- Asztali fűrőgép (állványos)
- A gépek (fali tabló)
- Kerékpár
- KRESZ-táblák (oktató táblák)
- LEGO-DACTA építőkészlet
- Olló, kés, vonalzó
- Építőkocka fából
- Szövőkeret
- Csiszolópapír
- Sarokcsiszoló
- BMG 500 E (fűrőgép)
- kézi fémfűrész

- kerékpáros ügyességi pályaelemek
- KRESZ oktató programok és tesztek
- Háztartási robotgép
- Mikrohullámú sütő
- IKT eszközök, oktatóprogramok

A *testnevelés* tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Tornaeszközök: ugródomb, gyűrű, tornaszekrény, dobantó, tornaszámoly, gerenda, talajszőnyeg, mászókötel, bordásfal
- Atlétikai eszközök: magasugrómérce fém, magasugróléc, maroklabda, súlygolyó 3-4 kg, kézi súlyzók, tüsilabda
- Labdajátékokhoz szükséges felszerelések: Kosárlabda, kézilabda, futball-labda különböző méretben az életkorokhoz igazodóan, pingpongasztal és tartozékai, kosárlabdapalánk, kézilabda kapu, röplabda és röplabdaháló, gumilabda, tollaslabda és ütőjelzőszalag
- Gimnasztikához szükséges eszközök: ugráló kötel, gumikötél, hullahopp karika, babzsák
- Egyéb eszközök: tornapad, medicinlabda, mérőszalag, stopperóra, labdatartó háló, térháló, versenyekhez futócipők
- Kompresszor a labdákhöz.

Napközis és fejlesztő játékok:

A szabadidő hasznos eltöltéséhez szükséges társasjátékok, stratégiai játékok és fejlesztő játékok a tanulók igényei szerinti összetételben.

II. Helyi tanterv

Intézményünkben 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról alapján a 2020/21. tanévtől felmenő rendszerben az új kerettantervek alapján folyik az oktatás. Az e rendelettel nem érintett évfolyamokon az intézmény helyi tanterve alapján meghatározott óraszámokban és tananyagtartalommal folyik az oktatás.

Az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások, ezek óraszámjai, az előírt tananyag és követelmények

Általános Iskola alsó tagozat

Óraterv a helyi tantervhez 1 – 4 évfolyam (2020/21-től)				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv	3+1	3+1	3	3
Magyar irodalom	4	4	3	3
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/ hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Idegen nyelv	-	-	-	2
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének – zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

A 2-4, illetve a 3-8. évfolyamok tantárgyait és kötelező óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a helyi tantervhez – 2–4. évfolyam			
Tantárgyak	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv	3+1	3	3
Magyar irodalom	4	3+1	3+1
Idegen nyelvek	-	-	2
Matematika	4+1	4+1	4+1
Etika	1	1	1
Környezetismeret	1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1
Testnevelés és sport	3	3	3
Iskolai sportkör	2	2	2
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	27

Általános Iskola felső tagozat

Óraterv a helyi tantervhez 5 – 8 évfolyam (2020/21-től)				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	1	1+1
Magyar irodalom	2	2	2	2

Matematika	4	4	3+1	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/ hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Idegen nyelv	3	3	3	3
Fizika	-	-	1+0,5	2 -0,5
Kémia	-	-	1+0,5	2-0,5
Biológia	-	-	2-0,5	1+0,5
Földrajz	-	-	2-0,5	1+0,5
Természettudomány	2+1	2+1	-	-
Ének – zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Hon- és népismeret		1		
Dráma és színház			1	
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

Óraterv a helyi tantervhez – 6–8. évfolyam			
Tantárgyak	6. évf.	7. évf.	8. évf.

Magyar nyelv	2	1+1	2
Magyar irodalom	2	2	2
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1
Matematika	3 +1	3+1	3+1
Etika	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
Természetismeret	2		
Fizika		2	1
Kémia		1	2
Biológia–egészségtan		2	1
Földrajz		1	2
Ének-zene	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret			
Vizuális kultúra	1	1	1
Informatika	1+1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	0+1
Testnevelés és sport	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	31	31

Enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók tagozata

Az enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul.

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás e szakaszában a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének. Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt tananyag elsajátítására – a Nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve – ajánlott egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kulturtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységet tesz lehetővé a tanulók számára.

Az 1–2. évfolyamon a fő cél a személyiség biztonságérzetének megteremtésével, az egyéni diagnosztikára épülő funkcionális képességfejlesztéssel elérni az egyénhez viszonyítva azt a legoptimálisabb adaptív állapotot, amely elégséges előfeltétele a tantárgyi rendszerű fejlesztésnek.

Olyan fejlettségi szintre kell hozni a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichikus funkciókat – a gyógypedagógia eszközrendszerének, módszereinek, terápiáinak felhasználásával –, hogy a tanuló az alapvető kulturtechnikák elsajátítására a sérülésének, állapotának megfelelő idő biztosítása mellett felkészült legyen. A tanulókat fogékonyá, befogadóvá kell tenni a környezet, a közvetlen megtapasztalható természet és a társas kapcsolatok iránt, miközben tág teret adunk az életkori sajátosságoknak, a fejlettségnek megfelelő gyermekjátéknak és mozgásnak, mindezzel felkeltve érdeklődésüket a tanulás iránt.

A 3–4. évfolyamon a cél az alapvető képességek és alapkészségek fejlesztése a tanulók egyéni háttértényezőinek figyelembevételével, a pszichés funkciók fejlesztésének stratégiáját tartalmazó egyéni fejlesztési tervek alapján, tantárgyi rendszerben végzett intenzív fejlesztési folyamatban.

Kiemelt feladat a személyiség érésének, az önismeret fejlődésének elősegítése a tanulási, viselkedési szokások elsajátításával, magatartási normák közvetítésével; a sérülésből, a fogyatékosságból eredő tanulási nehézségek leküzdésének, a jól működő funkciók továbbfejlődésének segítése individualizált programok, terápiák, differenciáló pedagógiai eljárások alkalmazásával.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés

E szakasz feladata a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása. Az életkori jellemzőkhöz illeszkedő – a spontán belátáson alapuló – szabálykövetési képesség megerősítése, az alkalmazkodás és az önérvényesítés, a felelősségvállalás képességének alapozása a mindennapi iskolai gyakorlatban. Szociális konvenciók (köszönés, megszólítás stb.) szerepének tudatosítása a közösségi életben.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Az otthon, az iskola, a lakóhely alapvető személyi viszonyainak megismerése, biztos tájékozódás kialakítása az alapvető téri és időrelációkban, a nevezetes események megismerése, az ezzel kapcsolatos élmények feldolgozása. Hagyományok, népszokások megismerése, felelevenítése az azokban való aktív részvétel feltételeinek megteremtésével.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskolai keretek között gyakorolható demokratikus részvétel. A házirend értelmezésével a jogok és kötelességek szerepének megértése. Érzékenység kialakítása mások problémái, nehézségei iránt, megoldások keresése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanulók önmaguk megismerésére motiváló tanulási környezet létrehozásával az önmagukra jellemző tulajdonságok, érzelmi és indulati megnyilvánulásokat ismerik meg. Az énkép, önismeret alakítása, fejlesztése, szociális tanulás, az ember jellegzetes külső- és belső jegyeinek megismerése. Az egymáshoz való alkalmazkodóképesség, együttműködési készség, elfogadás alapozása. A gyakran előforduló konfliktusok kezelésének gyakorlása, helyes magatartás bemutatásával. Az együttműködés és közreműködés a csoportban, közösségben, a meghatározott feladatok végzésében. A családi és az iskolai szerepek megismerése, alkalmazkodás és azonosulás a családi és iskolai viszonyrendszerekben.

A családi életre nevelés

Személyes élmények alapján a családi élet jellemzőinek megbeszélése, élmények, történések, családi események feldolgozása. A családon belüli kapcsolatok, egymás segítése, felelősségvállalás a családon belüli feladatokért, az egymásrautaltság tudatosítása.

A testi és lelki egészségre nevelés

A testi fejlettségnek, adottságoknak megfelelő egészségtudatos táplálkozás, a mértéktelenség, mohóság elkerülése, az önkorlátozás gyakorlása. Tisztálkodási szokások napi ritmusának kialakítása.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Gyakorlati tevékenységekben a részvétel különbözőségeinek megfigyelése, hasonlóságok és különbségek, egymás erősségeinek és gyengeségeinek felismerése, az együttműködésre alapozott segítség és a segítéshatásainak megtapasztalása.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A környezet adott szempontok alapján történő megfigyelése, a következtetések közös levonása. A szorosán vett természeti környezet ápolása, gondozása mindennapi feladatokban.

Pályaorientáció

Foglalkozások, foglalkozásokhoz rendelt tevékenységek megismerése, egyeztetése, tapasztalatgyűjtés. Az érdeklődés felkeltése, egyéni érdeklődések erősítése. Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek során a tanulók kipróbálhatják képességeiket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Vásárlások, társasjátékok, szituációk segítségével a pénz szerepének, a gazdaságosság fontosságának a felismertetése.

Médiatudatosságra nevelés

Életkornak megfelelő gyermekműsorok hallgatása, nézése és a tapasztalatok megbeszélése. A valóság és a virtuális valóság megkülönböztetésének elemi példáival az értelmező, kritikai gondolkodás alapozása.

A tanulás tanítása

A tanulás iránti érdeklődés felkeltése, sok személyes élmény biztosítása a tanulói tevékenység serkentésével. Az egyéni érdeklődésen alapuló önművelő és szükségletkielégítő szabadidős tevékenységek lehetőségeinek megismerése, az azokban való részvétel igényének kialakítása, alapozása.

Kiemelt kompetenciaterületek

A Nat-ban alapvető célként meghatározott kiemelt kompetenciaterületek fejlesztése az enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált (inkluzív) és a gyógypedagógiai intézményekben megvalósuló nevelési formáiban egyaránt fontos nevelési-oktatási elvárásként jelenik meg. Ennek biztosítása elengedhetetlen a társadalmi integráció szempontjából, s különös hangsúlyt kap az önálló életvezetés, a munka világába való beilleszkedés érdekében.

Alapkompetenciák

Az alapkompetenciák teszik lehetővé a többi kompetenciaterület fejlesztését. Ezáltal a tanulók használható tudáshoz jutnak, ami kiemelten fontos az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében is. Az írás, olvasás, számolás, a térben és időben való tájékozódás, valamint az IKT-eszközök alapszintű használata lehetővé teszi, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képes legyen önálló ismeretszerzésre. Fontos a tanuló pozitív viszonyulásának kialakítása a feladatokhoz és az élethelyzetekhez. Ezen feltételek megteremtése az egész nevelési folyamaton végighúzódik.

A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni, amit az alapkompetenciák biztosítanak. A tanulót támogatni kell abban, hogy megtalálja saját érdeklődési körét, hogy minél több tanulási technikát megismerjen, és ezek alapján képessé váljon majd saját tanulási stratégia kialakítására. Segíteni kell a tanulót abban, hogy lehetséges legyen a metakogníció (gondolkodásról való gondolkodás) gyakorlására, tudatos alkalmazására, a tanuláshoz való pozitív viszony kialakítására.

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a közlés és befogadás szóbeli ágát javasolt a középpontba állítani. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett – alapelv, hogy esetükben a nyelvelsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit. Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja meg a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembevétele mellett) a beszédnek mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja.

Az idegen nyelvi kommunikáció mint kiemelt kompetenciaterület az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, a figyelem, az emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg. A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a nagyobb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, a játékos helyzetekben történő megvalósításra, a helyzetgyakorlatokra.

Törekedni kell a digitális technológia kínálta eszközök, lehetőségek kommunikációs célú alkalmazására.

A digitális kompetenciák

A digitális kompetenciák elsajátítása, felhasználói szintű alkalmazása az esélyegyenlőség megteremtése és a minél önállóbb életvitel támogatása szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. Az online zaklatás gyakori megjelenése miatt a tanulóknak ismerniük kell a biztonságos eszközhasználatot, valamint a digitális tartalmak létrehozásával kapcsolatos etikai szabályokat is. A munka, a szabadidő és a tanulás egész életen át ívelő folyamatai során a digitális eszközök használata, az így megszerzett információk feldolgozása és alkalmazása is a digitális kompetenciákat igényli. A tanulók számára fontos a megbízható információk, az online biztonság, a digitális eszközök társadalmilag elfogadott formáinak alkalmazása a kommunikáció során, illetve azok alapvető szabályainak ismerete a társadalomban való részvétel érdekében.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia fejlesztése során lehetőség nyílik a problémamegoldó gondolkodás, valamint a kognitív képességek fejlesztésére. A matematikai kompetencia fejlesztésével az enyhe értelmi fogyatékos tanuló képessé válik a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyainak felfedezésére, valamint a tapasztalatok útján megszerzett tudás praktikus felhasználására a mindennapi élet különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanulás-tanítás folyamatában döntően a mindennapok során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt, a konkrét élethelyzetekhez kötött tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása, valamint a mindennapokban használható tudás biztosítása.

A természettudományos kompetencia fejlesztése során az enyhe értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világgép kialakítása a feladat.

Fontos a mindennapi életet érintő, konkrét tényeken, tapasztalatokon alapuló egyszerű következtetések levonásának és az erre alapozott döntéshozatalnak a tanítása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A tanulókat támogatni kell a társas kapcsolatok kialakításában és fenntartásában, ehhez elengedhetetlen a pozitív énkép és az emberi kapcsolatokban való eligazodás képessége. Az eltérő képességeknek megfelelően fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta kihívásokra (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok). A tanulóknak ismereteket kell szerezniük a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás, valamint – az egyéni képességeket figyelembe véve – a rövidebb és hosszabb távú élethelyzetek tervezése kapcsán.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók felkészülnek a közügyekben való aktív részvételre. A társadalmi részvétel és felelősségvállalás kompetenciái fejlesztése során – a tanulók gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva kell biztosítani. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést, a felelős társadalmi részvételt.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális tényezők függvénye, ezen a területen nagy szerepe van a motivációnak és az érzelmeknek is. Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzés, a nyitottság, az értékítélet kialakítása.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A munkavállalói és innovációs kompetenciákhoz szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanulási-tanítási folyamatban az enyhe értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. A munkavégzésre való szocializálás, a munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, az önálló életvezetés megalapozása a társadalmi beilleszkedés fontos eleme.

Egységesség és differenciálás

Az egységesség és a differenciálás érvényesítésének megvalósítását a pedagógiai gyakorlatban az adaptív oktatás jellemzőinek ismerete és annak alkalmazása teszi lehetővé. Az oktatási folyamat akkor adaptív, ha a megvalósítás során a differenciálás és az egységesség elve egyaránt érvényesül. Az adaptív oktatás gondolata, a megvalósítás gyakorlata az egymástól különböző tanulók egyszerre történő eredményes tanításának ellentmondását oldja fel.

Olyan tanári gondolat- és tevékenységrendszer kínál, amely a tanulók egyéni sajátosságainak figyelembevételére épülve egyszerre biztosítja a differenciálás egyéni fejlesztő hatását és a pedagógiai gyakorlatban megjelenő egységességet.

Az adaptív oktatás feltételei között egyenrangúan szerepelnek a szükséges tanulói sajátosságok – a tanuló tudása, az aktivitásra való készenléte, fejlettsége az önálló munkavégzés és az együttműködés terén, helyzete a társas kapcsolatrendszerben – és a tanulók számára leginkább kedvező tanulásszervezési formák: a frontális munka, a csoportmunka, a párban folyó tanulás, az egyéni munka, az individualizált munka.

A pedagógiai differenciálás hátterében az a törekvés húzódik meg, hogy az egységes tartalmi szabályozás keretei között minden tanuló a neki megfelelő nevelésben és oktatásban részesülhessen optimális fejlődése, egyéni teljesítőképességének teljes kibontakoztatása

érdekében. A differenciálásnak nélkülözhetetlen és sok variációban alkalmazott eszköz együttesként kell megjelennie.

A sajátos nevelési igényű tanulók hatékony oktatása, nevelése érdekében többszintű és változatos differenciálást kell megvalósítani – mind a gyógypedagógiai intézményi, mind az integrált nevelési szervezeti formák esetén – a csoportba sorolás, a célok, a tartalom, a követelmények, a szervezési módok és eszközök vonatkozásában egyaránt. A megfelelő oktatási módszerek, munka- és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket. A differenciált – egyéni és csoportos – eljárások biztosítják ugyanakkor az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésén alapuló csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében-oktatásában (az együttnevelésre vonatkozóan is), a fejlesztésben részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, továbbá az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többlétszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

Az adaptív oktatás gyakorlati megvalósításának két kulcsmozzanata van. Az egyik a bemeneti jellemzők köre, melyek alapjaiban kijelölik az egyéni utat, illetve az annak bejárásához vezető stratégia megvalósítandó pedagógiai mozzanatait. A másik a kimeneti elvárások köre, melyek a prognosztizálható fejlesztés/fejlődés kritériumainak, a kimeneti követelmények meghatározásához nyújtanak segítséget.

A bemenetnél, az iskolai, oktatási folyamat kezdetén a sajátos nevelési igény pontos, egyénre szabott feltárása szükséges, a képességstruktúra, a lényegi személyiségvonások, a szocializációs funkciók területeinek feltérképezésével. A feltárás a gyógypedagógia, a pszichológia módszereivel történik.

A funkcionális képességek (az észlelés, az emlékezet, a figyelem, a gondolkodás), a tanult képességek (a kommunikációs, a kognitív, a cselekvési, a szocializációs képességek), a család legjellemzőbb mutatói, a családi szocializáció szinterei, a kommunikációs, cél-racionális, dramaturgiai tevékenységrendszer, az interakciók és struktúrák rendszere együtt jelenthetik a gyermeki szükségletek megfogalmazásának alapjait, amelyre építeni lehet az egyéni út meghatározását, a pedagógiai diagnózist, a stratégiát és terápiát.

A kimeneti elvárások – a pedagógiai folyamatban a tanulók egyéni jellemzőit, fejleszhetőségi sajátosságait mindvégig figyelembe véve – a társadalmi szükségletből vezethetők le. A

társadalmi szükséglet meghatározásához a kiindulópontot a társadalom leírása jelenti, a jelen és a belátható jövő társadalmi sajátosságainak számbavétele. Ez azt jelenti, hogy a klasszikus tudásközlés mellett az információrobbanás korszakának jellemzőjeként az integratív, interpretatív szerepet is figyelembe véve lehet az iskola helyi nevelési rendszerét a társadalom szocializációs közegének modelljeként tekinteni. Így a fejlesztési- nevelési- oktatási- képzési rendszerben érvényesíthetők a következő jellemzők: a nevelés mint kapcsolat, az értékek, a tudás, a cselekvési minták közvetlen cseréje; az identitás és önismeret mint szocializációs cél; párbeszéd, megoldáskeresés, értékelés, válogatás, kritika, közvetlen megfigyelés, kipróbálás mint tipikus tevékenységek; valamint a kíváncsiság mint motiváció.

Óraterv a helyi tantervhez 1 – 4 évfolyam SNI (2020/21-től)				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv	3+1	3+1	3+0,5	3+1
Magyar irodalom	4	4	3+0,5	4
Matematika	4+1	4+1	3+1	4+1
Etika/ hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret	-	-	1	1
Ének – zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a 2–4. évfolyamon

Tantárgyak	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
-------------------	--------------------	--------------------	--------------------

Magyar nyelv	3,5+0,5	3+0,5	3,5+0,5
Magyar irodalom	3,5+0,5	3+0,5	3,5+0,5
Matematika	4+1	3+1	4+1
Etika	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2
Ének-zene	1	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2
Informatika	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	27

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, felső tagozat, 5–8. évfolyam

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára készült kerettanterv céljaiban, feladataiban és az ezekre épülő további tartalmakban is figyelembe veszi a jövőben várható társadalmi, gazdasági változásokat, valamint az ezzel összefüggésben megjelenő, a köznevelés egészére vonatkozó célokat és feladatokat. A kerettantervi rendszer az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében is prioritásként értelmezi azokat a személyiség-, készség- és képességfejlesztési tartalmakat, amelyek az egyén és a társadalom számára egyaránt nélkülözhetetlenek.

A célok és feladatok meghatározása a Nemzeti alaptanterven és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvén alapul.

Célok és feladatok

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra irányul. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tudásgyarapítást, a képességek, a személyiség fejlesztését a konkrét tapasztalásokra alapozva a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve kell elérni.

Az 5–6. évfolyamon a cél a tevékenységek számának és minőségének növelésével, az önálló tanulás képességének fejlesztésével az alapvető kulturtechnikák használatának eszközzintűvé tétele, valamint az intenzív személyiségfejlesztés.

Ehhez szükséges az alapkészségek megerősödésének biztosítása a tanulói tevékenységek középpontba állításával, a gyakorlás lehetőségeinek megteremtésével, továbbá a konkrét megtapasztaláson alapuló tudásgyarapítás erősítése a gondolkodási funkciók különböző sérülését, eltérő ütemű fejlődését figyelembe véve. A tantárgyi tartalmakat, a tevékenységeket, feladatokat, a terápiás célú eljárásokat a fejlődés egyéni üteméhez, a módosult tanulási képességhez kell igazítani. Végző soron mindennek meg kell alapoznia a tanulók felkészítését az önálló életvitelre és önálló munkavégzésre, a tanulói képességkultúra fejlettségéhez igazodó szakiskolai továbbtanulásra, társadalmi beilleszkedésre.

A 7–8. évfolyam legfontosabb célja a tudáselemek szintetizálása, a képességstruktúra megszilárdítása, a személyiség integritásának növelése.

E cél eléréséhez szükséges feladatok:

- a tanuló sikeres továbbtanulási, szakmaelsajátítási lehetőségeinek kialakítása; az önálló tanulás, a tájékozódási képesség, a tájékozottság, a döntési képesség erősítése; a társadalmi beilleszkedéshez szükséges szociális és cselekvési kompetenciák kialakítása, az önálló életvitelre való alkalmasság megszilárdítása.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés

A szabályok létrehozásának folyamatában való részvétel megtapasztalása, gyakorlati alkalmazása, a megbeszélés, a megegyezés, a szabályokhoz való rugalmas alkalmazkodás képességének fejlesztése. Pozitív erkölcsi tapasztalatok erősítése. A magatartásban, az emberi kapcsolatokban a szeretet, bizalom, türelem, együttérzés, igazmondás stb. megismertetése, gyakoroltatása, befogadása. A negatív tapasztalatok feldolgozása, irigység, közömbösség, harag, durvaság stb., azok hatásainak kompenzálása.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tantárgyi tanulmányaik során megismert történelmi és kulturális értékeink alapján tudatosodjon a nemzeti összetartozás érzése. Közösségi tevékenységgel, a tanuló lakóhelyén aktív részvétellel váljon részesévé a jelentősebb társadalmi eseményeknek, ünnepeknek, ezen élmények segítségével, alakuljon ki benne a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskolai demokráciában, a diákönkormányzat tevékenységeiben való aktív részvétellel a demokratikus technikák gyakorlása: véleménynyilvánítás, döntéshozatal, képviselő. A tanulói

jogok és kötelességek arányainak tudatosítása.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az én tudat, az énkép (önismeret) fejlesztése, törekvés önmaga minél sokrétűbb fizikai, pszichikai, erkölcsi megismerésére.

A családi életre nevelés

A család fogalma, típusai, tagjai, feladatai, családfa, generációk együttélése, családi munkamegosztás, gazdálkodás a családban, a család szerepe az egyén egészséges, harmonikus fejlődésében, egymásrautaltság, lelki közösség.

A testi és lelki egészségre nevelés

A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával, az egészséges életmódban a tudatosság szerepének bemutatása. Önellátó, testápoló technikák. Az érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása, az önismeret alakítása, az önértékelés képességének fejlesztése.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A szociális érzékenység fejlesztése, az együtt érző, segítő magatartás erősítése. Segítő feladatok az iskolai életben, rendszeresség.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Mindennapi tevékenységeiben váljon általánossá a környezetkímélő, takarékos magatartás, alakuljon ki a természeti és épített környezet iránti szeretet és megóvás igénye.

Pályaorientáció

A munka szerepe az ember életében. Érdeklődési területek, vonzódások tudatosítása, reális pályakép a képességek, adottságok szerint, mérlegelés. A fizikai és a szellemi munka (a szülők és ismerősök szakmája, ismert szakmák rendszerezése fizikai és szellemi munkacsoportba, a két szakmacsoport lényegi különbségei és hasonlóságai felismerése.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Részvétel a pénz kezelésében, a csoport (évfolyam) ezzel kapcsolatos tevékenységében, a családból hozott példákkal a célszerű gazdálkodás gyakorlása a pénzhasználat és a fogyasztás területén. A saját felelősség, az értékteremtő munka felismerése. Gazdasági, pénzügyi intézmények szerepének alapvető ismerete a mindennapi életben.

Médiatudatosságra nevelés

A különböző médiumok, mint ismeretszerzési, művelődési, önkifejező kapcsolatteremtési lehetőségek megismerése, az alkalmazásokban lévő veszélyforrások tudatosítása. Tudatosság kialakítása a válogatásban.

A tanulás tanítása

Az életkori jellemzők figyelembevételével a kreativitás fejlesztése, az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés, a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük. Az együttműködésre építő (kooperatív-interaktív) tanulási technikák és tanulásszervezési módok fokozott alkalmazása. Az egyéni tanulási stílus figyelembevétele, egyéni tanulási stratégiák érvényesítése.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés*Anyanyelvi kommunikáció*

Az anyanyelvhez való pozitív attitűd kialakítása. Szókincsfejlesztés. Különböző helyzetekben szóban, írásban megnyilvánuló kommunikációs képesség kialakítására törekvés. Szövegértés fejlesztése. A tanuló a nyelvi funkciók birtokában képes érvelni, vitázni. Az írásbeli kommunikációban elvárás a normakövető helyesírásra törekvés. Képes a kép-, ábra, grafikon- és diagram-elemzésre. Elsajátítja a jegyzetkészítés alapjait. A metakommunikációs eszközök értelmezésére és alkalmazására törekszik. Képes könyvtárhasználatra. Képes különböző típusú szövegek megkülönböztetésére, információk gyűjtésére és feldolgozására.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók idegennyelv-tanulásában elsősorban hallásra támaszkodó nyelvtanulás valósul meg. Az elsajátítás során a kommunikáció játékos keretek között zajlik, sok helyzetgyakorlattal. Célja a tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrája iránti érdeklődés felkeltése. Az idegen nyelvi kommunikáció, mint kulcskompetencia az enyhén értelmi fogyatékosok nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel.

Matematikai kompetencia

A tanuló fejben vagy írásban végzett számításai során matematikai műveleteket végez, s ezeket mint eszközt alkalmazza különböző mindennapi problémamegoldása céljából. A matematika órákon elsősorban az elemi számolási készségek fejlesztése valósul meg. Ide tartozik a számírás készsége, az összeadás, kivonás, szorzás, osztás, a törtek használata, a mértékegység-váltás. A tanuló figyelmet fordít a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódásra. A szövegek értő olvasásával képes adatgyűjtésre, a feladat lényeges elemeinek kiválasztására. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása. Elsajátíthatók és gyakorolhatók a gondolkodási műveletek (pl. problémamegoldó gondolkodás), a funkcionális

képességek (érzékelés, észlelés, felidézés, emlékezés, figyelem, képzelet), a segédeszközök alkalmazása.

Természettudományos és technikai kompetencia

A tanuló felismeri a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóan használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudásalkalmazásra képes az ember és természet kölcsönhatása vonatkozásában. A mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében vizsgálódásra törekszik. A természeti és gazdasági, valamint a társadalmi folyamatok közötti összefüggéseket felismeri, megérti.

Megismeri az emberi test felépítését, működését, értékeli az egészséget, törekszik annak megőrzésére, ismeri a káros szokások, szenvedélyek egészségromboló hatását.

Kiemelt feladat a tanulók egészségvédelmi, betegségmegelőzési és környezeti ismereteinek bővítése, az emberiséget fenyegető járványok, veszélyek és elkerülésük lehetőségének ismerete. Felismeri a gazdaság környezetkárosító hatását (éghajlatváltozás, savas esők) és a környezetvédelmi törekvések összefüggéseit. Belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés, pl. a veszélyes hulladékok kezelése iránt.

Digitális kompetencia

Számítógépes alkalmazásokat ismer. Képes az elektronikus média használatára. Ismeri az információkeresés technikáit, ezeket a tanórán, tanórán kívül és a hétköznapi életben is alkalmazza.

A világhálón elérhető információkat megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is kamatoztatja. A megszerzett információt irányítással, majd egyre önállóbban képes kezelni, azokból prezentációkat, beszámolókat állít össze. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Fontos feladat, hogy a tanuló felismerje az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekedjen ezek elkerülésére. A valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségek megláttatása nyomán kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat.

Szociális és állampolgári kompetencia

A tanuló megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. Ismeri az alapvető magatartási, viselkedési szabályokat, megnyilvánulásai az alkalomnak és helyzetnek megfelelőek.

Fejlesztendő készségek: a személyközi viselkedés készségei (tolerancia, kapcsolatteremtő képesség, mások elfogadása, konfliktuskezelés, aszertivitás, segítség másokon); az önmagunkkal szembeni viselkedés (következmények vállalása, etikus viselkedés, pozitív énkép, érzelmek

kifejezése, önfogadás); feladattal kapcsolatos viselkedés (együtműködési készség, kommunikáció feladatvégzés közben, csoporton belüli aktivitás).

A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Terveket készít céljai megvalósításához. Tudja fogadni mások segítségét, és tud segítséget adni. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai elemek alkalmazásával. Nyitott a kulturális sokféleség megismerésére.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség lényege a kreativitás fejlesztése. Fontos megismernie a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzést. Érzékeny a művészi önkifejezés felismerésére. A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is. Feladat az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség fejlesztése.

Hatékony, önálló tanulás

Az önálló tanuláshoz szükséges más kompetenciák: kognitív kompetenciák (értelmi intelligencia, kreativitás, alternatív gondolkodás) emocionális kompetenciák (érzelmi intelligencia, érzelmi tulajdonságok) fizikális kompetencia (erő, fizikai állóképesség, ügyesség, gyorsaság, edzettség, ellenálló képesség), affektív kompetencia (feladattartás, feladattűrés, újrakezdés, kitartás), szociális kompetenciák (pl.: együtműködési készség) és kommunikációs készség. Az önálló tanulásra képes tanuló szükségszerűen rendelkezik ezen kompetenciákat alkotó képességek eszközeivel, alapismeretekkel és pozitív attitűddel. Bizonyos tanuláshoz szükséges tulajdonságokkal is, ilyen az igényesség, a fegyelem, a rendszeresség, a következetesség. A tanulás az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára különösen megerőltető, mert több időre van szükségük, gyakrabban éri őket kudarc, ezért folyamatos feladat a motiváltság biztosítása, kudarc-tűrésük fejlesztése.

Óraterv a helyi tantervhez 5 – 8 évfolyam SNI tagozat (2020/21-től)				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Magyar irodalom	2+0,5	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Etika/ hit és erkölcsstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természettudomány	2	3	5	5
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Ének – zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok 6-8. évfolyam

Tantárgyak	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Magyar irodalom	2+0,5	2+0,5	2+0,5
Idegen nyelv	-	2	2
Matematika	4+1	4+1	4+1
Etika	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2
Hon- és népismeret	-	-	-
Természetismeret	2	4	4
Földrajz	1	1	2
Ének-zene	2	1	1
Vizuális kultúra	2	1	1
Informatika	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	2	1
Testnevelés és sport	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	31	31

Csoportbontások és kötelezően választandó tanórai foglalkozások szervezésének elvei

Felső tagozaton csoportbontásban oktatjuk az informatika, technika, életvitel és gyakorlat, tantárgyat, melynél a tanulók csoportba sorolása teljesítményszint alapján történik. A csoportok átjárhatók.

Az intézménybe újonnan beiratkozott tanulókat az addig tanult nyelvhez tartozó csoportba soroljuk.

Tanórán kívüli tevékenység szervezési kérdései

napközi

Alsó tagozaton napközit biztosítunk az összes jelentkező tanuló számára.

egésznapos iskola

Az egésznapos iskola intézményünkben 1-8. évfolyamon kerül bevezetésre a 2013/2014-es tanévtől felmenő rendszerben.

A délelőtti időszakban a tanítási órák zajlanak, a délutáni időszakban az ebédelés, mentorálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás, különböző képességfejlesztő foglalkozások váltják egymást.

Így a délutáni időszakban több lehetőség nyílik a tanulókkal való beszélgetésre, az egyéni élmények meghallgatására, különböző nevelési helyzetek elemzésére, a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra, a tanulók játék közbeni viselkedésének megfigyelésére. Követlenebb, közvetlenebb formában töltik el az értékes szabadidőt.

A házi feladatot az iskolában készítik el, pedagógusok felügyelete mellett, aki a tanulás során felmerülő problémákra azonnal segítséget tud nyújtani, ha szükséges. Lehetőség nyílik ugyanakkor a tehetséggondozásra is.

A tanítási órák után a szabadidő eltöltésének számtalan lehetősége biztosított a gyermekek számára. A változatos tevékenységi formák feloldják a gyermekekben meglévő feszültségeket, tanuló-pedagógus jobban megismeri egymást.

Ezáltal a nevelés is lényegesen hatékonyabb lehet. A szabadidős tevékenységek megválasztása mindig az igények figyelembevételével történik előzetes felmérés alapján

Az egésznapos iskola rendje:

- Az egésznapos iskola minden nap 8 órától 16 óráig tart.
- A délelőtti időszakban a tanórák zajlanak, a kerettanterv által meghatározott számban és időszakban.
- A délutáni időszakban megtörténik az ebéd, a szabadidős foglalkozás kötött formában és amennyiben szükséges a személyre szabott mentorálás.
- 14-15 óra között az 1-6. évfolyamon az önálló tanulás folyik. (Lehetőségek szerint folyik párhuzamosan a felzárkóztató foglalkozás és a tehetséggondozás, alprogrami foglalkozások vagy a felső tagozat 7-8. évfolyamán tanóra)
- 15 és 16 óra között kötelezően választható szabadidős foglalkozásokon vesznek részt a tanulók a szülők nyilatkozata alapján (TE ÓRÁD).

Az órák és foglalkozások beosztása mindig az aktuális tantárgyfelosztás szerint történik.

Célok:

- Változatos (differenciált) eltöltése az iskolában töltött időnek.
- Egyenletesebb terhelés, mely az életkori sajátosságokat figyelembe veszi.
- Partneri kapcsolatok erősítése, partnerek bevonása.
- Kulturális bázissá válás, nyitás tágabb közösség felé.
- Szociális hátrányok kompenzálása esélyegyenlőség biztosításával.
- Megszerzett szakmai tapasztalatok folyamatos átadása (műhelymunka).
- Személyiségfejlesztő gyakorlatok, tevékenységek, technikák alkalmazása.
- Kommunikációs készség fejlesztése.
- Helyes magatartási szabályok, közösségi normák kialakítása, elsajátítása.
- Egészséges, kulturált életmódra nevelés.
- Önállóság fejlesztése, önálló munkára, önművelésre nevelés; társas kompetenciák, konfliktuskezelési technikák, csapatszellemre nevelés, közösség iránti elköteleződésre nevelés.
- Együttműködési és az empátia képességének fejlesztése, közösségépítés (az emberi identitás megőrzése, a különbözőség vállalása, elfogadása és elfogadtatása).
- Általános emberi értékek, tulajdonságok kialakítására törekvés (a szeretet, a jószág, a becsületesség, az őszinteség, a szorgalom, az önzetlenség, a segítőkészség, a tolerancia, a felelősségérzet példáinak erősítése).
- Helyes önismeretre nevelés (értelmi, érzelmi, akaratilag fejlődés egészséges aránya, a sikerek és kudarcok feldolgozásának segítése).
- A mindennapos testedzés változatos lehetőségeinek megteremtése az iskolában.
- A játék személyiségformáló erejének felismertetése és erősítése.
- A művészeti nevelés teremtette lehetőség felhasználása a teljes ember nevelésében.
- Infokommunikációs képességek fejlesztése.
- Helyi hagyományok megismerése, azokon való részvétel.
- Projektek feldolgozása.

Feladatok

Az elemi műveltségbeli alapok megteremtése

- Problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Hatékony tanulási-tanítási stratégiák megtanítása.
- Önálló tanulás és önművelés alapozása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások (kooperatív technikák, iskolai számítógépparkjának közös használata a különböző tárgyakat tanító tanárokkal és csoportjaikkal, stb.
- Magas színvonalú anyanyelvi kultúra elsajátítása (szép magyar beszéd, olvasási kultúra kialakítása).
- A kommunikációs képesség sokoldalú fejlesztése, önálló véleményalkotás, érvelés tanulása.
- Humán és reálértékek egyenrangúságának, egyensúlyának biztosítása.
- Korszerű természettudományos ismeretek megalapozása.

A digitális írásbeliség elterjesztése, digitális készségek fejlesztése, digitális tartalmak, eszközök használata a mindennapokban.

- Az internet tudatos és szelektív használatára nevelés.
- Könyvtárhasználati szokások, ismeretek kialakítása.
- Művészeti nevelés az ünnepnapi tudás igényének megalapozása, valamely művészeti ágban szerzett képesség, kreativitás továbbfejlesztése.
- A magyar kulturális örökség értékei mellett tanuljanak meg értékelni más kultúrákat is.
- Tudatos fogyasztói szerep betöltésére történő nevelés.

Színvonalas, következetes oktatás a tanulók egyéni képességeinek megfelelően

- A tehetséges tanulók versenyre való felkészítése.
- A tanulási folyamatban akadályozott tanulók fejlesztése, korrepetálása.
- Eredményes tanulási módszerek megismertetése.
- A megszerzett tudás hasznosítása önálló feladatokban.
- A folyamatos önképzés képességének és igényének kialakítása.

- A sikeres továbbtanulás megalapozása.
- Életkornak, fejlettségnek megfelelő szellemi terhelés biztosítása.
- Egyéni és csoportos tanulás megtanítása, ahol az erősebb segíti a gyengébbet.
- A logikus gondolkodásra, a tények kritikus értelmezésére való képesség fejlesztése.
- Az egész életen át tartó tanulás igényének kialakítása.
- Hatékony tanulási technikák alkalmazása.

A környezetért érzett felelősség- és a magyarságtudat erősítése.

- A szülőhely és a haza múltjának és jelenének, nemzeti hagyományainknak, nemzeti kultúránknak megismertetése, emlékeink tisztelete, ápolása, megbecsülése. A diákok ismerjék meg a magyarság, településük és iskolájuk múltját, hogy képesek legyenek alakítani a jelenét;
- Feladatunk, hogy egészséges identitású, magyarságára büszke, saját kultúráját ismerő diákok kerüljenek ki az iskolából.
- A tanulók szülőhelyhez és hazához való kötődése erősödjön az iskolában.
- Az intézmény és a család kapcsolatának ápolása, a kölcsönös bizalomra épülő párbeszéd kiépítése és fönntartása.
- A tanulók környezetének rendben tartására, védelmére irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- A természeti és mesterséges környezet ápolása és megóvása.
- Az ember és a természet kölcsönös egymásra utaltságának megismerése, korszerű ökológiai szemlélet kialakítása.
- Népi kultúránkkal való megismerkedés (pl. kézműves foglalkozásokon)

Az alábbi foglalkozásokat valósítjuk meg:

alprogrami foglalkozások:

Az alprogramok a délutáni, komplex, képesség- és készségfejlesztő tartalommal megtöltött foglalkozásaikat döntően nem egy adott tantárgy köré szervezik. Az adott alprogram, specialitásának figyelembevételével támaszkodik, épít a DFHT-stratégiára, annak elemeire, technikáira, módszereire, előtérbe helyezve a tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoport fejlesztését, különös tekintettel a kooperatív és a kollaboratív technikák, módszerek alkalmazására. A foglalkozások az elektronikus naplóban kerülnek dokumentálásra.

te órád:

Az alprogramok mellett a délutáni időszakban az érdeklődéshez és egyéni igényekhez igazított, szintén délután szervezett foglalkozások. A diákok által szabadon választható, a

tanuló érdeklődéséhez, az és az iskola lehetőségéhez igazított foglalkozás. Ez lehet beszélgető óra, játék, egyéni differenciálás, felzárkóztatás és tehetséggondozás is, és akár egyéni, akár kiscsoportos, akár osztály, korcsoport, érdeklődési kör szerint stb. szervezett foglalkozások.

sportkörök

Sportköröket minden tanév április 15-éig hirdeti meg az intézmény és a tanulóknak május 15-éig kell az erre a célra megjelölt jelentkezési lapot benyújtani az osztályfőnököknek. A sportkör minimum 15 fő jelentkező esetén indítható. Abban az esetben, ha indítható a sportkör minden jelentkező tanuló felvételt nyer, a felvétel egy tanévre szól.

A sportköri foglalkozások tematikája a pedagógiai program függelékében található.

kézilabda
szivacskezilabda
labdarúgás
atlétika

szakkörök

A szakköröket minden év április 15-éig hirdeti meg az intézmény és a tanulóknak május 15-éig kell a jelentkezést benyújtani az osztályfőnököknek. A szakkör 15 fő jelentkező esetén indítható a maximális létszám 20 fő. A jelentkezés egy tanévre szól.

A jelentkezésnél a kiválasztás szempontjai:

- szociális helyzet
- tanuló terhelhetősége
- tanulmányi eredmény

A meghirdetett szakkörök tematikája a pedagógiai program függelékében található.

fejlesztés

Az intézményben dolgozó fejlesztőpedagógus vezetésével a beilleszkedési és tanulási nehezítettséggel küzdő tanulók vesznek rajta részt. A programban való részvételhez a szülő beleegyező nyilatkozata és a Nevelési Tanácsadó szakvéleménye szükséges. A résztvevő tanuló fejlesztése érdekében fejlesztési terv készül, az elért eredményekről a szülőket egy-egy fejlesztési ciklus végén tájékoztatjuk.

felzárkóztatás, tehetséggondozás

A felvétel a pedagógusok javaslata alapján történik. A megvalósítás a pedagógiai program nevelési részében meghatározottak szerint történik.

Az iskola által kínált tanórán kívüli programok tematikája a helyi tanterv mellékletében található, tanévenként igény szerint változik.

Új tanulásszervezési eljárások bevezetése

Projektoktatás

A projektek témája de céljaiban, feladataiban és a megvalósítás lépéseiben egységes elvek mentén haladnak.

Minden tanévben megvalósításra kerül három egyhetes projekt.

Megvalósítás formái:

1. Projekthét

A tanév egy bizonyos szakaszában a tanórán kívüli tevékenység keretében egy választott témát komplex módon dolgozunk fel.

Cél:

- Az egész életen át való tanulás képességének megalapozása
- új tanulási módszer megismerése
- megismerés, megértés és tanulás iránti érdeklődés és nyitottság fejlesztése
- környezettudatos magatartás fejlesztése, szűkebb és tágabb természeti környezetünk megismerése
- fogékony legyen a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt
- új módszerekkel, eszközökkel sajátítsa el az alapkészségeket
- tantárgyi koncentráció
- szociális kompetencia fejlesztése
- differenciált tanulásszervezés megvalósítása
- kooperatív technikák megismerése és alkalmazása problémamegoldó gondolkodás, készség, képesség, kreativitás fejlesztése cselekedtetés útján
- IKT eszközök alkalmazása
- megismerje a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit tanulói önkifejezés előtérbe kerül a produktum előállításánál

Feladat:

- tanuláshoz való pozitív attitűd megalapozása az új tanulási módszerrel

- egyéni képességek kibontakoztatását környezetének, a természet, társas kapcsolatok megismerése a tevékenységek során
- alapkészségek elsajátításhoz szükséges feladatok biztosítása
az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív technikák) közben fejleszteni a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját
- tantárgyi koncentráció lehetőségének biztosítása
- IKT eszközök alkalmazásának megismertetése, benne rejlő tanulási eljárások elsajátítása
- a produktumok elkészítése
- az elkészült produktumok bemutatása

Megvalósítás lépései:

Témaválasztás

A tantestület tagjai tanév elején határozzák meg a projekt fő témáját, melyet a tanulók javaslatai, érdeklődési köre alapján altémákra osztanak. Iskolánk csatlakozik az országosan meghirdetett témahetekhez (digitális, pénzügyi tudatosság, környezettudatosság).

Időtartam:

A projekt megvalósításának időpontja az intézmény éves munkatervéhez igazodik. A teljes megvalósítás kb. egy hónapot vesz igénybe. A projektek megvalósítása három szakaszra bontható előzetes feladatok (szervező munka, adatgyűjtés, feladatok felosztása, külső partnerek keresése, a megvalósításhoz szükséges eszközök felkutatása összegyűjtése, stb.), projekt végrehajtása és utómunkálatokat (értékelés, produktumok bemutatása, archiválás).

Megvalósítás időkerete:

A projekt egész időtartama alatt tanórán kívüli órakeretben folyik a munka. A megvalósítási szakaszban minden projektcsoport számára folyik a munka, amely az intézmény minden tanulója számára kötelező érvényű. A csoport saját szabályrendszert dolgoz ki beleértve a szünetek és sport tevékenység idejét is.

A projekt a tanórák anyagához igazodva tanórai keretek között is megvalósulhat.

Projektcsoportok kialakítása:

A projektcsoportok osztálykeretben, legfeljebb évfolyami keretben szerveződnek. A bevezető szakaszban a csoportok megismerkednek a témával, kijelölik a felelősöket, meghatározzák az egyes tagok feladatait és a projekt pontos menetét, majd rögzítik ezeket.

Ez egyben egy motivációs megbeszélés, ahol a gyermekek érdeklődés és irányultság szerint vállalhatnak részfeladatokat a projektben.

A projektcsoporthoz a projekt teljes időtartama alatt ugyanannak az egy vagy két pedagógusnak az irányításával dolgoznak.

Megvalósítás helyszínei:

A projektcsoporthoz választása szerint a projekt egésze vagy egy része lehet az intézményben a csoport számára kijelölt teremben illetve külső helyszínen is. Külső helyszín választása esetén a projektvezető tanárnak a megvalósítás előtt írásbeli engedélyt kell kérni az iskolavezetéstől

Projekt megvalósításba bevont személyek

Az egyes projektben elképzelt produktumok elkészítéséhez sokszor van szükség a projektvezető tanár és a tanulók hozzáértését messze meghaladó szakismeretekre is, ekkor kerülhet sor külső partner bevonására, aki lehet szülő, a projektfelelős tanár vagy tanuló kapcsolatrendszerébe tartozó segítő.

Dokumentálás

Projektterv: A projektvezetők a témához igazodó projekttervet készítik..

A csoportok munkájáról fotódokumentáció és írásos beszámoló készül.

Projekthét értékelése

A projekt hetet az elkészült „projektek bemutatásával zárjuk. A produktumokat nyilvánosság elé tárjuk kiállítás és műsor keretében, melyen az iskola diákjai, a szülők, partnereink is részt vesznek.

A projekt megvalósítási szakaszában minden nap végén értékeljük a tanulókkal közösen a napi munkát, esetleges korrekciót megbeszéljük a projekttervvel kapcsolatban.

A projekt zárásakor a tanulók önmagukat és társaikat szóban értékelik. Az utolsó napon a tanulók értékelőlapot töltenek ki.

Tantárgyi projekt 1-4. évfolyamon:

Tantárgyi projektet a 3. évfolyamon, Szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületen valósítunk meg a Mesék témakörhöz kapcsolódva.

Magyar nyelv és irodalom órán osztály keretben történik a megvalósítás. A projektvezetője a magyar nyelv és irodalom tanító pedagógus. A projekt illeszkedik a magyar nyelv és irodalom tantárgy helyi tantervéhez.

5-8. évfolyamon

Tantárgyi projektet 5. évfolyamon angol nyelvi órán a tanulócsoporthoz valósítjuk meg.

Angol órán történik a projekt megvalósítása. A projekt illeszkedik az angol tantárgy helyi tantervéhez.

A tantárgyi projekt egyéb szervezési kérdései a projekthétnél leírtak szerint történik.

Értékelés:

A tanulók a projekt végére előállított produktumra érdemjegyet kapnak.

Témahét

Az ismeretek komplex elsajátításának érdekében minden tanévben több témahetet szervezünk.

A témahét időtartama legalább három nap.

A témahét minden alsós és minden felsős osztályt érint.

A témahét során iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között folyik a munka. A tanulóknak annyi óra foglalkozásuk van, mint egyébként azon a tanítási napon lenne.

Cél:

- új tanulási módszerek megismerése
- új ismeretek szerzése
- átfogó módon legyen képes gondolkodni órán, tanórákon kívül is
- megismerés, megértés és tanulás iránti érdeklődés és nyitottság fejlesztése fogékony legyen a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt
- új módszerekkel, eszközökkel sajátítsa el az alapkészségeket
- tantárgyi koncentráció
- szociális kompetencia fejlesztése differenciált tanulásszervezés megvalósítása
- kooperatív technikák megismerése
- problémamegoldó gondolkodás, készség, képesség, kreativitás fejlesztése cselekedtetés útján
- IKT eszközök alkalmazása
- megismerje a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit

Feladat:

- ismeretek komplexitásának hangsúlyozása
- a tanulók szociális kompetenciájának fejlesztése
- tanuláshoz való pozitív attitűd megalapozása

- egyéni képességek kibontakoztatása
- saját környezetének, a természet, társas kapcsolatainak megismerése a tevékenységek során
- alapkészségek elsajátításhoz szükséges feladatok biztosítása
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív technikák) közben fejleszteni a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját
- IKT eszközök alkalmazásának megismertetése, benne rejlő tanulási eljárások elsajátítása
- a témahét megvalósításának minden fázisába bevonni a tanulókat

Értékelés:

A témahét minden napját szóbeli szöveges értékeléssel zárjuk, melyen a tanulók értékelik önmaguk és társaikat a pedagógus pedig a gyermekek munkáját.

A tanulók a témahéten érdemjegyet nem kapnak, de a munkához való viszonyuk, magatartásuk beszámításra kerül a tanuló magatartás és szorgalom jegyükbe.

Infokommunikációs technikával támogatott tanórák megszervezése

Az élethosszig tartó tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztését támogatjuk azzal, hogy a tanórák legalább 30%-ában IKT eszközöket (interaktív tábla, , fényképezőgép, mobil telefon, számítógép, stb.) használunk. Minden gyermek számára egyenlő hozzáférést biztosítunk az IKT eszközökhöz.

Az IKT-val támogatott oktatási környezettel hatékonyan elősegítjük az egyéni tanulás képességének kialakulását és a kooperatív technikák alkalmazásának lehetőségét.

Az IKT által támogatott tanulás-szervezési módok:

- Csoportmunka
- Pármunka - tanulópár
- Egyénre szabott munka
- Részben egyénre szabott munka
- Önálló munka

A digitális pedagógiai módszertan többszintű differenciálásra is lehetőséget biztosít, amelynek a megvalósulási formái a következők:

- Mennyiségi differenciálás
- Minőségi differenciálás

- Tanulási követelmények differenciálása

Ajánlott órátípusok:

- Új ismeretanyag feldolgozása
- Alkalmazás - gyakorlás
- Összefoglalás, ellenőrzés - diagnosztikus mérés

Alkalmazására szánt feladattípusok:

- Problémamegoldó csoport,- alkotó ,- felfedező,- kutató feladatok
- Érvelésre, vitára alkalmas feladatok
- Ellenőrzés, értékelés

Digitális tartalmak:

- Az iskola saját honlapja, diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal
- Az adott intézmény (pl. iskola) saját belső hálózatán tárolt digitális tananyagok
- Multimédia tartalmak (pl. képek, mozgóképes állományok, animációk, hangállományok)
- Multimédia CD-k, DVD-k, egyéb tömegtároló eszközök
- e-tanulás rendszerekkel kezelhető, módosítható tartalmak, tananyagok

A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok az hatékony önálló tanulás kulcskompetenciáinak fejlesztésével összhangban, a kompetencia alapú oktatás irányelveinek megfelelő nyomtatott illetve digitális taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, mérő eszközök stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Emberi Erőforrás Minisztérium hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. Az infokommunikációs technológia fejlődésével lépést tartva a tankönyveken túl a pedagógusok oktatóprogramokat, az SDT-ről letöltött oktatási tartalmakat és saját készítésű digitális oktatóprogramokat is felhasználnak.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. Tanévzárón minden tanuló bizonyítványával együtt megkapja a következő tanévben szükséges taneszközök listáját. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg a kompetencia alapú oktatás irányelveinek.

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Egyes évfolyamokon az osztályok azonos taneszközből tanuljanak.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.

A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be. Az iskola arra törekszik, hogy folyamatosan bővítse az iskolai könyvtár állományát.

Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A tanuló az adott évfolyam tanulmányi követelményeit sikeresen teljesítette, ha

- az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet mellékleteként megjelent kerettantervben meghatározott és a helyi tantervben évfolyamokra lebontott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette, azaz minden tantárgyból
- legalább elégséges osztályzatot kapott.
- sikeres javítóvizsgát tett
- sikeres osztályozó vizsgát tett

Javítóvizsgát tehet az a tanuló, aki

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról számára felróható okból elkészik, távol marad,
- a vizsgáról engedéllyel, vagy anélkül eltávozik.

Javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban lehet tenni. A javítóvizsga időpontjáról és helyszínéről a vizsgázó írásbeli értesítést kap.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- az 20/2012. (VIII.31) EMMI 51. § (7) bekezdés *f)* pontjában meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozó vizsga - kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kijelölt tanévzárót megelőző héten kell megszervezni. Az osztályozó vizsga időpontját április 15-ig közzé kell tenni az iskola honlapján.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót írásban tájékoztatni kell.

A 250 óránál többet mulasztott tanulók és az egyéni tanrend szerint tanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai az adott évfolyamra kötelező és kötelezően választandó tantárgyak.

A tanuló részére engedélyezhető az iskola évfolyamának megismétlése abban az esetben is, ha egyébként felsőbb évfolyamra léphetne. Az engedély megadásáról a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérésére az iskola igazgatója dönt. A szülő kérésére az első évfolyamon engedélyezni kell az évfolyam megismétlését.

A vizsgák lebonyolítása a 20/2012 (VII.31.) EMMI rendelet „A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok” fejezetben leírtak szerint történik.

A vizsgák során felhasználható feladatsorok, illetve minimumkövetelmények jegyzéke:

https://drive.google.com/drive/folders/1V2oWikvuLLc1SNvCGsmCy4Ldli3NwVhf?usp=s_haring

Az iskolába jelentkező tanulók felvételének elvei

A Huszka Hermina Általános Iskola a **beiskolázási körzetéhez tartozó minden tanulót felvesz**. A körzeten kívüli gyermekek felvételéről a beiskolázási keretszámok, és osztálylétszámok ismeretében és a köznevelési törvény előírásai szerint az intézményvezető a tankerületi igazgató véleményét kikérve dönt.

Az iskolánkba első évfolyamra jelentkező gyermekeknek felvételi vizsgát nem kell tenniük.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

A jelentkezéshez az alábbi dokumentumok szükségesek:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány,
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás

Az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás lehet

- nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,
- sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a Szakértői Bizottság szakértői véleménye.

A jelentkező tanulók adatait a segéd tábla az 1. osztályos tanulók beírásához c. nyomtatványon rögzíti az intézmény.

Osztályba történő felvétel

Az iskolába más iskolából átiratkozó tanuló felvételéről a szülő kérelme alapján, melyet az intézmény vezetőjéhez nyújt be, az adott évfolyamra járó tanulók létszámának, halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók arányának figyelembe vételével az intézmény vezetője dönt. Az intézmény beiskolázási körzetében lakcímmel rendelkező tanulót mérlegelés nélkül fel kell venni. A beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló esetében figyelembe kell venni a tanuló magatartását és tanulmányi eredményét.

A beiratkozáskor a következő dokumentumok benyújtása kötelező:

- a tanuló anyakönyvi kivonata
- a szülő személyi igazolványa és lakcímkártyája
- a tanuló lakcímkártyája
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítvány
  - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lap
  - TAJ szám igazolására szolgáló kártya

A tanulók tanulmányi munkájának, magatartásának és szorgalmának mérése, értékelése

Az iskola belső mérési és értékelési rendszere

Az értékelés „az iskolai élet mindennapjaihoz hozzátartozó történés, a tanárok munkájának ritmusát, a tanulóknak a tudáshoz, az iskolához, a tantárgyakhoz való viszonyát, az iskolai munka légkörét, a tanulók hangulatát befolyásoló jelenség is.” (Csapó, 2002)

Az értékelés alapelvei:

- Objektív és megbízható legyen
- Sokoldalú változatos formában álljon rendelkezésre
- Legyen egyszerű és áttekinthető
- Feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgyak jellegének
- Az értékelés céljai és követelményei legyenek mindenki előtt ismertek.

Értékelésünk célja:

- visszajelzés a munka eredményeiről, az előrehaladásról a pedagógusnak, tanulónak, szülőnek

- tanulási folyamat segítése
- fejleszteni az önértékeléshez és egymás értékeléséhez szükséges készségeket; segíteni a diákoknak megérteni saját tanulásukat és megfelelő stratégiákat kialakítani a „tanulás tanulására”.
- a tanítás és tanulás folyamatára helyezni a hangsúlyt, és aktívan bevonni a tanulót ebbe a folyamatba;

Az értékelés formái

Formatív értékelés (fejlesztő, formáló)

Célja: az oktatási nevelési folyamat szabályozása

Feladata: korrekció, segítségnyújtás biztosítása

Funkciója: visszacsatolás a tanulóhoz és a tanárhoz, a hibák azonosítása a tananyagon belül a megoldási módok kialakítása céljából.

Az értékelés időpontja: az oktatási folyamat során

Az értékelés tárgya: kognitív területek

Diagnosztikus értékelés

Célja: a tanuló/ közösség kiindulási szintjének, összetételének megismerése.

Feladata: részletes információszerzés a tudásszint / képességek / neveltség állapotáról.

Funkciója: az előzetes készségek és tudás felmérése, a tanulók jellemzői alapján a tanítási mód kiválasztása, tanulási problémák esetén az okok meghatározása.

Az értékelés időpontja: a szakasz elején/végén, tanulási problémák esetén a probléma felmerülésekor.

Az értékelés tárgya: kognitív, affektív, és pszichomotoros területek, fizikális pszichológiai és környezeti tényezők.

Szummatív értékelés

Célja: a tanulók minősítése az oktatási- nevelési folyamat eredményének rögzítése, globális kifejezése

Feladata: a létező és az elvárt teljesítmény összevetése

Funkciója: újabb minőségi jegyekkel az oktatási- nevelési folyamat fejlesztésének elősegítése

Az értékelés időpontja: a szakasz végén.

Az értékelés tárgya: általában kognitív, a műveltségterülettől függően.

Belső mérési, értékelési rendszerünk

	DIFER	műveleti sebesség mérése	olvasáskészség, szókészlet	tanulási stílus mérése	szociometria	problémamegoldó -képesség mérése
célja	tanuló alapkészségeinek, képességeinek megismerése, felmérése	tanuló alpműveletek végzésében való tudásának felmérése	kritikus szókészlet ismeretének feltárása	tanulók tanulásmódszereinek feltárása	kapcsolatháló feltérképezése	szociális kompetenciák mérése
feladata	fejlesztendő területek feltárása	fejlesztendő területek feltárása	értő olvasókészség fejlődésének vizsgálata	tanulás tanítása		tanulók személyiségének érettségének mérése

funkciója	felmérés eredményeire épülő egyéni fejlesztési tervek elkészítése.	alapműveletek elsajátításának és begyakorlottságának feltárása	szóolvasó képesség fejlődésének kritériumorientált diagnosztikus feltérképezése	önálló tanulási képesség kialakításának képessége	egyén helyének meghatározása a közösségben, a közösség struktúrájának meghatározása	érzelmi intelligencia fejlesztése
időpontja	1. évfolyam őszen minden tanuló . évfolyam őszen	-4. évfolyam november, február, május -8. évfolyam január	-4-5. évfolyam .évfolyam	5.évfolyam őszen	5. évfolyam zeptember és 7. évfolyam április	6 évfolyam télen
az értékelés	kognitív, affektív területek	kognitív területek, matematikai	kognitív területek	affektív területek	affektív területek	affektív területek

tárgya		műveletvégző képesség felmérése				
--------	--	------------------------------------	--	--	--	--

Országos pedagógiai mérések

Az intézmény a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 79. § alapján részt vesz az országos pedagógiai mérésekben. Ezekről az aktuális tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet rendelkezik.

A tantestület az országos kompetenciamérés eredményének közzététele után elemzi iskolai és tanulói szinten is az elért teljesítményt. Megállapítja a beavatkozási pontokat. Intézkedési tervet készít az eredmények javítása érdekében. Elkészíti és végrehajtja a kijelölt tanulókra az egyéni fejlesztési tervet. Amennyiben szükséges végrehajtja a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 80. §-ban foglaltakat.

A tanulók tanulmányi munkájának ellenőrzése és értékelése

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A következő elméleti jellegű tantárgyak:

magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia, biológia, földrajz ellenőrzésénél:

Az **ellenőrzés** lehetséges módozatai:

- Tesztlap (nyílt végű kérdések, egyszerű feleletválasztás, hibakutatás, többszörös választás, asszociációs típusú feladatok, mennyiségi összehasonlítás, relációanalízis, igaz-hamis állítások, rajzok feladatok, számítási-logikai feladatok, vegyes feladatok, esszé)
- Szóbeli felelet
- Írásbeli felelet
- Témazáró dolgozat (résztéma vagy témakör végén)
- Csoportmunka
- Egyszerű kísérlet
- Gyakorlat
- Otthoni munka (megfigyelés, gyűjtőmunka, házi feladatok)
- Digitális teszt

Az **írásbeli számonkérés formái:**

- *röpdolgozat*, mely 2-3 óra anyagát öleli fel, ezt a pedagógusnak nem kell előre bejelenteni, egy szóbeli felelettel egyenrangú érdemjeggyel történik az értékelése.

- *témazáró dolgozat*, az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma anyagából adnak számot tudásukból, ezt a pedagógusnak előre be kell jelentenie az eredményes felkészülés érdekében. A dolgozatra kapott érdemjegy pirossal kerül a naplóba, súlyozása kettő.

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében minden tanuló legalább egyszer felel szóban. Azoknak a tanulóknak az esetében, akiknél sajátos nevelési igényt diagnosztizáltak a szóbeli felelet elsőbbséget élvez.

Az ének-zene, a vizuális kultúra, a mozgókép és médiaismeret, az informatika, a technika, életvitel gyakorlati ismeretek tantárgyból szóbeli, írásbeli és gyakorlati tevékenység értékelése történik. Ezeknél a tantárgyaknál az osztályzatok kialakításakor figyelembe kell venni a tanulók egyéni adottságait is, igyekezetét a feladat elvégzésekor.

A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük, melynél figyelembe vesszük a tanuló egyéni adottságait, a feladat elvégzésekor tanúsított igyekezetét.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az 1. évfolyamon félévkor és év végén kizárólag szöveges értékelést alkalmazunk.
- A 2-8. évfolyamon a pedagógus a tanulók teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben minden tantárgyból rendszeresen érdemjegyekkel értékeli, félévkor és a tanév végén osztályzattal minősíti. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Az érdemjegyeket az elektronikus naplóba valamint tintával a gyermek tulajdonában lévő a papír alapú ellenőrző könyvbe kell bejegyezni, az ellenőrző könyveket az osztályfőnöknek havi rendszerességgel ellenőrizni kell. A komplex alapprogram keretében tartott DFHT-val támogatott órákon, komplex órákon, ráhangolódáson, alprogrami foglalkozásokon, „Te órán” csak szóbeli vagy írásbeli szöveges értékelés. fejlesztő értékelés alkalmazható.
- A tanulási zavarokkal küzdők esetében azokat a tantárgyakat, illetve tantárgyrészeket, amelyekből a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a minősítés alól a tanulót felmentettük évfolyamtól függetlenül szöveges értékelést készítünk, mely félévkor és év végén a bizonyítvány mellékletét képezi.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles /5/, jó /4/, közepes /3/, elégséges /2/, elégtelen /1/.

Az osztályzatok megállapításához a következő teljesítményhatárokat ajánlott alkalmazni:

0-33% = 1   34-50%=2   51-75%=3   76-90%=4   91-100%=5

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a tárgyat tanító nevelő értesíti az ellenőrző könyvön és a digitális naplón keresztül. Az ellenőrző könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A 2-8. évfolyamon az év végi bizonyítványban, illetve az 3-8. évfolyamon a félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.

A tanulók magatartásának értékelése

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a 2-8. évfolyamon a példás /5/, jó /4/, változó /3/, rossz /2/ érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását 1. évfolyamon félévkor és év végén szövegesen értékeljük.

A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását félévkor és a tanítási év végén kizárólag osztályzattal minősítjük.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- ♦ Példás (5) az a tanuló, aki:
  - ♦ a házirendet betartja
  - ♦ tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik
  - ♦ kötelességtudó, feladatait teljesíti
  - ♦ önként vállal feladatokat és azokat teljesíti
  - ♦ tisztelettudó
  - ♦ társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik
  - ♦ az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz
  - ♦ óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet
  - ♦ nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása
- ♦ Jó (4) az a tanuló, aki:
  - ♦ a házirendet betartja

- ♦ tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik
- ♦ feladatait a tőle elvárható módon teljesíti
- ♦ feladatokat önként nem vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti
- ♦ az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt nincs írásbeli intője vagy megrovása
- ♦ Változó (3) az a tanuló, aki:
  - ♦ az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be
  - ♦ a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik
  - ♦ feladatait nem minden esetben teljesíti
  - ♦ előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva
  - ♦ a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik
  - ♦ igazolatlanul mulasztott osztályfőnöki intője van
- ♦ Rossz (2) az a tanuló, aki:
  - ♦ a házirend előírásait sorozatosan megsérti
  - ♦ feladatait egyáltalán nem vagy csak ritkán teljesíti
  - ♦ magatartása fegyelmezetlen, rendetlen
  - ♦ társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik
  - ♦ viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza
  - ♦ több alkalommal igazolatlanul mulaszt
  - ♦ több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelése

A tanulók szorgalmának értékelésénél, a minősítésnél a 2-8. évfolyamon a példás /5/, jó /4/, változó /3/, hanyag /2/ érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók szorgalmát 1. évfolyamon félévkor és év végén kizárólag szóvegesen értékeljük.

A 2-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A 2-8. évfolyamon a tanuló szorgalmát félévkor és év végén kizárólag osztályzattal minősítjük.

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye

dönt az osztályzatról. A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

Példás (5) az a tanuló, aki:

- ◆ képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
- ◆ tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi
- ◆ a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi
- ◆ munkavégzése pontos, megbízható
- ◆ a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz
- ◆ a taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza
- ◆ Jó:(4) az a tanuló, aki:
  - ◆ képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt
  - ◆ rendszeresen, megbízhatóan dolgozik
  - ◆ a tanórákon többnyire aktív
  - ◆ többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként
  - ◆ nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti
  - ◆ taneszközei tiszták, rendezettek
- ◆ Változó (3) az a tanuló, akinek:
  - ◆ tanulmányi eredménye elmarad képességeitől
  - ◆ tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti
  - ◆ felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik
  - ◆ érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja
  - ◆ önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik
- ◆ Hanyag (2) az a tanuló, aki:
  - ◆ képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
  - ◆ az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg
  - ◆ tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen
  - ◆ feladatait többnyire nem végzi el
  - ◆ felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek
  - ◆ a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül
  - ◆ félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- ♦ példamutató magatartást tanúsít vagy
- ♦ folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el vagy
- ♦ az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez vagy
- ♦ iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken,
- ♦ vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt vagy
- ♦ bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola elismerésben részesítheti.

Tanulmányi munka értékelése az elégséges és a jeles osztályzat megállapításához

- ♦ Elégséges (2) az a tanuló, aki:
  - ♦ tanítási órákra elhozza a felszerelését és elkészíti a házi feladatát
  - ♦ füzeté áttekinthető, tartalmazza az órán leírtakat
  - ♦ bekapcsolódik az órai munkába
  - ♦ a tananyag súlyozott, legfontosabb ismereteit kérdések alapján el tudja mondani
  - ♦ írásbeli számonkérés (témazáró, félévi, év végi) esetén eléri felső tagozaton a 30%-os ponthatárt, alsó tagozaton a 40%-os ponthatárt.
- ♦ Jeles (5) az a tanuló, aki:
  - ♦ adott anyagról összefüggően, értelmesen, logikusan felépítve tud beszélni, tanári segítség nélkül
  - ♦ a tanult ismereteket össze tudja kapcsolni, összefüggésében látja a tananyagot
  - ♦ ismereteinek alkalmazásával önállóan problémákat old meg
  - ♦ tanítási órákon aktív, a versenyekbe bekapcsolódik
  - ♦ írásbeli számonkérés esetén 90%-nál többet teljesít
  - ♦ felszerelése teljes, füzetvezetése példamutató

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret
- napközis nevelői dicséret
- osztályfőnöki dicséret

- igazgatói dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén:

- ♦ szaktárgyi teljesítményért
- ♦ példamutató magatartásért
- ♦ kiemelkedő szorgalomért
- ♦ példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért
- ♦ általános nevelőtestületi dicséretben részesíthetők

Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók, valamint kiemelkedő közösségi munkát végzők oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen és ballagáskor az iskola közössége előtt vehetnek át.

A nyolc éven át kitűnő tanulók a ballagás alkalmával nevelőtestületi dicséretben és könyvjutalomban részesülnek. A nevelőtestület döntése alapján Huszka Hermina díjban (Huszka Hermina emlékkönyv és oklevél) részesülhet az a tanuló, aki sok éven át tanulmányi munkájával, magatartásával és közösségi munkájával öregbítette iskolánk hírnevét.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók szaktanári vagy igazgatói dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő és a tanulói közösség tudomására hozni.

Az iskolai büntetések

Azt a tanulót, aki

- ♦ tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- ♦ a házirend előírásait megszegi, vagy
- ♦ igazolatlanul mulaszt, vagy
- ♦ bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Formái:

- ♦ szaktanári figyelmeztetés
- ♦ napközis nevelői figyelmeztetés

- ♦ osztályfőnöki figyelmeztetés
- ♦ osztályfőnöki intés
- ♦ osztályfőnöki megrovás
- ♦ igazgatói figyelmeztetés
- ♦ igazgatói intés
- ♦ igazgatói megrovás
- ♦ tantestületi figyelmeztetés
- ♦ fegyelmi büntetés

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben - a vétség súlyára való tekintettel - el lehet térni.

Komolyabb vétség elkövetése esetén fegyelmi eljárás lefolytatása szükséges a törvényi előírások alapján az SZMSZ-ben leírtak szerint.

A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A fegyelmi büntetést különösen indokolt esetben kell alkalmazni a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 58§ alapján.

Szöveges értékelés

A írásbeli szöveges értékelést az alsó tagozaton alkalmazunk az első évfolyamon. Amennyiben a szaktanár szükségesnek érzi az érdemjegy mellé szöveges értékelés elkészítését, úgy megteheti, de nem kötelező.

Szöveges értékelést alkalmazunk minden olyan sajátos nevelési igényű tanuló esetében, akinek tantárgyi mentesítése van.

Az SNI tanulók és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetszabványok keretében szöveges értékelést kapnak.

Ennek koncepciója a következő:

- Az értékelés a gyerekért, a gyermeknek szóljon.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot.
- A gyermek lehessen részese a saját fejlődésének.
- A szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.
- Fejlesztő központúság jellemezze.
- Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- Összhangban legyen a NAT- tal és a Pedagógiai Programmal.

- Rendszeres, folyamatos legyen.
- Megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet töltsön be.
- Személyre szóló, ösztönző legyen, a hiányosságokat is tárja fel.
- Közérthető legyen mind a szülőnek, mind a gyermeknek.
- A többi évfolyamon az érdemjegyeket a tanulmányi munka értékelési kritériumainál meghatározott követelményszintek figyelembe vételével alakítjuk ki.

A szöveges értékelés módja és gyakorisága

Szóbeli:

A tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről az órán a tanító készít értékelést, a tanítási órákon kívüli tevékenységek során a társak véleményét és az önértékelést is figyelembe vesszük.

Írásbeli:

Első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A következő minősítések lehetnek:

- **kiválóan megfelelt,**
- **jól megfelelt,**
- **megfelelt.**

Minden olyan tanuló esetében, akinek munkáját szövegesen értékeljük a szöveges értékelés elkészítésekor a következő értékelési szempontoknak kell megjelennie:

- szociális kompetenciák értékelése: magatartása, szorgalma, társas kapcsolatai,
- tanuláshoz való viszonya.
- mely tanulmányi területeken kell még fejlődnie
- mely tanulmányi területeken teljesít kiemelkedően
- egyénre szabott fejlesztési lehetőségek jelzése

Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározása

Az első-negyedik évfolyamon

- A tanulás - tanulása modulok megvalósítása 4. évfolyamon minimum egy tanulócsoporthoz.

- A délelőtti tanórákon feladott házi feladat funkciója, hogy szervesen kapcsolódjon a délelőtt tanult anyaghoz.
- Segítse elő annak gyakorlását, elmélyítését, megszilárdítását, kiegészítését.
- Segítse a tanult ismeretek gyakorlatban történő felhasználását.
- Rendszeres végeztetése, és folyamatos, következetes ellenőrzése a tanulót hibáinak, hiányosságainak pótlására ösztönzi, ezáltal sikerélményhez juttatja.
- A házi feladat mennyisége és minősége korosztályonként változó - az életkori sajátosságokat figyelembe veszi.
- Mennyiségét tekintve napi 1 órában elvégezhető legyen (14 órától-15 óráig).
- Az egyéni sajátosságokat figyelembe véve a házi feladatok mennyiségét, nehézségi fokát differenciáltan adhatjuk.
- Figyelembe vesszük a napi terhelést is.
- Azok a tanulók, akik valamilyen ok miatt nem tudnak a délutáni foglalkozásokon részt venni, otthon készítik el az aznapi írásbeli leckét és a következő napi szóbeli feladatokat. Az adott osztályokban minden tanulónak a feladott írásbeli és szóbeli lecke egységes mennyiségű, így minden tanulónak a terhelése egyforma. A hétvégi szabadnapokra, pihenőnapokra, valamint a szünetekre csak minimális mennyiségű kötelező szóbeli házi feladat (memoriter, házi olvasmány) legyen. Írásbeli feladat helyett - az életkori sajátosságaikat figyelembe véve- a játékra, a pihenésre, a kikapcsolódásra ösztönözzük tanulóinkat. Itt kap lehetőséget a tanuló a szorgalmi munkára, gyűjtő munkára, búvárkodásra.
- Tanulás-tanítása modul beépítése a napközis foglalkozások közé

Értékelés a napközi otthonban

Tanítványainknak naprakész tudását igyekszünk bővíteni és elmélyíteni. Valamint személyiségüket a legoptimálisabban-személyre szabottan- fejleszteni a délutáni időszakban. Jellemzőnk még a nagyon szoros együttműködés a délelőttös kollegákkal. Az értékelés a fejlesztés érdekében történik, egymást feltételező két folyamat. Az értékelés a napközi otthon egész tevékenység rendszerére terjedjen ki.

A tanulás értékelése:

- A pedagógus, a tantárgyanként feladott házi feladatokat külön - külön értékeli.
- Kiemeli az egyéni és csoportos (pozitív és negatív) teljesítményeket.
- Javítja, majd javíttatja a hibákat.
- Mindenkor építő kritikát gyakorol.

- Feljegyzni a tanulás irányítás folyamán szerzett olyan tapasztalatait, amelyeket a tanulók osztályfőnökével meg kell beszélnie pl.: egy-egy csoport munkájában csoportosan jelentkező hibák, hiányosságok, jól észlelhető fejlődés. Valakinél fegyelmi problémák, dicséretes tevékenységek.
- Tanulás - tanulása modulok megvalósulásának ellenőrzése

A gyermekek igénylik, hogy figyeljenek rájuk. Értékeljék tevékenységüket. A versenyszellem ezen a területen hasznos, hiszen a viselkedési szabályok így könnyebben rögződnek. Természetesen a napközi nem követel olyan feszített fegyelmet, mint a délelőtti tanítás, de nehezebb is a szükséges fegyelmet kialakítani. Ezért fontos a folyamatos értékelés, mert így rögződnek a helyes viselkedési formák.

Az értékelés lényege az, hogy előre eltervezzük, mit szeretnénk elérni, hogyan tudjuk azt úgy megvalósítani, hogy a gyerekeknek könnyebb legyen, jól érezzék magukat. Kell, hogy a gyerek érezze, ott vagyunk vele, bármikor segítségre van szüksége. Érte vagyunk és neki akarunk jót.

Az ötödik-nyolcadik évfolyamon

A házi feladat legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség-, képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása. Fontos, hogy a házi feladatot önállóan készítsék el a tanulók, mert csak így alakul ki bennük az önálló tanulás igénye. Természetesen lehet segítséget kérni, de ez nem rendszeres közös munkát jelent a tanulószobai foglalkozásokon

Az ötödik - nyolcadik évfolyamon a tanulók hétvégére, valamint a tanítási szünetek idejére -a szokásos: egyik óráról a másikra való felkészülésen túl - nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot.

A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozat íratható.

A kidolgozat feleletnek minősül, amely egy-egy óra anyagát kéri számon, ezért ez nem növeli meg a témazáró dolgozatok számát.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tevékenység

Intézményünk jelenlegi tanulói összetételére a szociálisan hátrányos helyzet, a nehezen nevelhetőség a jellemző. Etnikai, kisebbségi csoporthoz tartozó tanulók aránya kb. 80%-ra tehető.

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak és értékesnek:

- a befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola

- kulturális sokszínűség reprezentálása tanórán és tanórán kívül (színház, zene, tánc, művészet bemutatása,
- tolerancia, előítélet-mentesség, a sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel
- a gyermekek otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értéként való kezelése

Cél:

- a tanulók tanulják meg kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak
- olyan készségek kifejlesztése, melyek a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozzák.

Feladat:

- a tananyag tekintetében a tartalmi integrációra kell törekedni.
- tanítani kell a kulturális különbségeket, az eltérő szocializáció jellegzetességeit
- alkalmat kell teremteni a kulturális sokféleség megismerésére és a tolerancia képességének kialakítására.
- elfogadó kulturális és szociális légkör létrehozása.
- egységes kultúra érzékeny szemlélet formálása
- etnikai háttérű, eltérő nyelvet beszélő gyermekek sajátos és közös szükségleteire és igényeire való odafigyelés.

Színterei:

- Multikulturális tanterv- és tananyagfejlesztés, taneszközök:
- multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába multikulturális tartalmakat megjelenítő tankönyvek, segédanyagok, tanári kézikönyvek használata
- a kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, gyűjteményes kötetek, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok, filmek
- az osztályteremben megjelenő különböző tanulási stílusokra való reflektálás a tananyagban
- a diákok megtanítása a kritikai gondolkodásra
- a különbözőség hangjainak és perspektíváinak megjelenése az oktatási anyagokban
- tanórán kívüli programok, múzeum és színházlátogatások osztálykirándulások, projekthetek alkalmasak a tágabb világ kultúráinak bemutatására,- más népek, szokásai, ünnepei, vallásai, kultúra értelmezései, hagyományai.

Esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

Iskolánk az alábbi értékeket tartja fontosnak és értékesnek:

- ☞ a befogadó, szegregációmentes, nem szelektáló iskola
- ☞ kulturális sokszínűség reprezentálása tanórán és tanórán kívül (színház, zene, tánc, művészet bemutatása,
- ☞ tolerancia, előítélet-mentesség, a sztereotipizálás elkerülése, közös identitás kialakítása a kisebbségi csoportokba tartozó személyekkel
- ☞ a gyermekek otthonról hozott kultúrájának (hagyományok, szokások, hiedelmek stb.) értéként való kezelése
- ☞ a saját anyanyelv ismeretének és ápolásának megbecsülése, elismerése

Cél:

- a tanulók tanulják meg kezelni azt a sokszínűséget és különbözőséget, mellyel a közösségekben találkoznak
- olyan készségek kifejlesztése, melyek a különféle kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést megalapozzák.

Feladat:

- pedagógusok szemléletmódjának formálása
- a tananyag tekintetében a tartalmi integrációra kell törekedni.
- tanítani kell a kulturális különbségeket, az eltérő szocializáció jellegzetességeit alkalmasan kell teremteni a kulturális sokféleség megismerésére és a tolerancia képességének kialakítására.
- elfogadó kulturális és szociális légkör létrehozása.
- egységes kultúra érzékeny szemlélet formálása
- etnikai háttérű, eltérő nyelvet beszélő gyermekek sajátos és közös szükségleteire és igényeire való odafigyelés.

Iskolánk multikulturális programját és a hozzá kapcsolódó feladatokat úgy alakítjuk, hogy az több szempontnak is megfeleljen:

A nevelőtestület hozzáállása és értékrendje demokratikus (nem rasszista), gondolkodásmódunkat folyamatosan fejleszteni kell:

- **pedagógus továbbképzések**
- **fel kell ismerni saját előítéletességünket és meg kell szabadulni tőle,**
- **kooperatív tanulás alkalmazása adott téma függvényében**

1. A kulturális, vallási sokféleség értékét jelent az iskolában

- ☞ Kulturális és vallási sokszínűségének bemutatására tanórán kívüli programok pl. múzeum és színházlátogatások, osztálykirándulások, karácsonyi ünnep a templomban, projekthetek során.

2. Az iskolai normák és értékek az etnikai és kulturális sokszínűséget tükrözik és követik

- ☞ A multikulturális nevelés alapját az emberi és állampolgári jogok jelentik
- ☞ Esélyegyenlőség, az egyenlő oktatáshoz való jogot, a hátrányos megkülönböztetés tilalmát minden egyes állampolgár számára, a kisebbségekhez tartozó gyerekeknek éppúgy, mint a többségi társadalomból származó tanulóknak.
- ☞ Tananyag szempontjából a tartalmi integráció megvalósítása, amelyről akkor beszélhetünk, ha a pedagógus a tanítási folyamatban példákat, adatokat, információkat nyújt a különböző kultúrákról és csoportokról annak érdekében, hogy tudományterületének, illetve szaktárgyának mondanivalóját, különböző elméleteit, elveket és általánosításokat támasszon alá.
- ☞ A különböző projektek megvalósítása során barátokat szerezhetnek akár más etnikai csoportok gyermekei közül, míg a nagyobbak részt vehetnek olyan tevékenységekben is, amelyek során a speciális szükségletekkel rendelkező embereknek nyújtanak segítséget. Jó lehetőség, hogy a diákok az iskolai közéleti munkába is bekapcsolódnak (pl. iskolai és a helyi diákönkormányzatban való részvétel, szavazások) mely hozzájárul felelős állampolgár kialakulásához.

3. Olyan tanítási és motivációs eszközöket alkalmaznak a pedagógusok, amelyek hatékonyak a különféle társadalmi osztályokból vagy etnikai csoportokból származó tanulóknál

Iskolánk a hatékonyabb fejlesztés érdekében az alábbi pedagógiai eszközöket alkalmazza:

- Kooperatív tanulás
- Differenciált tanulásszervezés
- Drámapedagógia
- Projektoktatás
- Fejlesztő pedagógus

4 A különböző etnikai csoportokból, társadalmi osztályokból érkező gyermekek

- egyenrangúságot tapasztalnak az iskolában
- befogadó intézményi légkör
- diákönkormányzat, mint érdekérvényesítő fórum

5 A tanterv és a tanítási anyagok bemutatják a különböző fogalmak és problémák etnikai vonatkozásait

- Intézményünknel az etnikai vonatkozású fogalmak, problémák a pedagógiai programban jelennek meg (integrált nevelés, heterogén osztály-összetétel, kisebbségi program stb.).
- A más népek kultúrájával való ismerkedést tantárgyakba integrálva tanítjuk (történelem, vizuális nevelés, ének, irodalom, környezetismeret, osztályfőnöki óra).
- Önazonosság, családfa, társadalmi státusz, kisebbségi csoportok, kultúrák, kölcsönhatása, a kulturáció, családi kultúra és szocializáció, sztereotípa, előítélet,
- diszkrimináció, társadalmi mobilitás, szegénység, konfliktusok, konfliktuskezelés stb.).

A tanárok és a tanulók elsajátítják a rasszizmus felismerésének és az ellene való küzdelemnek a képességét

- ☞ Ha megtanítjuk a gyerekeknek elfogadni, megérteni a különböző kultúrák eltérő szempontjait, elkerülhetjük a konfliktusokat, és megállíthatjuk az erőszakos magatartást.
- ☞ A különböző kulturális háttérből adódó problémák, konfliktusok kezelése érdekében a más kultúrák megismerése.
- ☞ A pedagógusok képesek legyenek saját előítéleteik, elfogultságuk kezelése a különböző etnikai, kulturális, társadalmi, szociális csoportba tartozó emberekkel szemben.
- ☞ Pedagógusok önértékelésének fejlesztése, saját érzéseik, attitűdjeik megértése szempontjából.
- ☞ Pedagógusok feladata a témát érintő képzéseken, fórumokon, szakmai műhelymunkákban való részvétel és rendszeres problémamegoldó fórumok tartása.

A multikulturális pedagógiai törekvések a pedagógia minden területére kiterjednek (tananyag, tanár-diák kapcsolat, motiváció, iskolai környezet stb).

Gyerekbárát, gyerekekre figyelő pedagógia megteremtése:

- ☞ a gyermek igényeinek iskolai figyelembevétel, befogadó nevelés kialakítása valamennyi tanuló számára egyenlő lehetőség biztosítása képességei kibontakoztatásához
- ☞ rugalmasság, figyelem az eltérő igények és szükségletek, tanulási stílusok irányában
- ☞ elfogadó, pozitív iskolai légkör kialakítása, fenntartása
- ☞ a humán szükségletekre való odafigyelés és az ezekre adott megfelelő pedagógiai válaszok kialakítása
- ☞ a gyerekekben rejlő belső motiváció kiaknázása
- ☞ az alapvető kulturtechnikák (írás, olvasás, számolás) megalapozása
- ☞ a gyermekben természetesen meglévő kíváncsiság, tanulási vágy felkeltése, megtartása
- ☞ az iskolai környezet kultúra-érzékeny kialakítása
- ☞ az esztétikus iskolai környezet, mint motiváló erő kihasználása

- ☞ a továbbtanulás elősegítése

Multikulturális tanterv- és tananyagfejlesztés, taneszközök:

- ☞ multikulturális tartalmak beépítése az iskolai tantervbe, az egyes tantárgyak anyagába multikulturális tartalmakat megjelenítő tankönyvek, segédanyagok, tanári kézikönyvek használata
- ☞ a kisebbségi kultúrát megjelenítő könyvek, gyűjteményes kötetek, kiadványok, ismeretterjesztő anyagok, filmek
- ☞ az osztályteremben megjelenő különböző tanulási stílusokra való reflektálás a tananyagban

A diákok megtanítása a kritikai gondolkodásra Szülőkkel való kapcsolat:

- ☞ az együttműködés minél sokoldalúbb formáinak kihasználása,
- ☞ a szülők bevonása az iskola életébe, a család elfogadása,
- ☞ tapintatos, elfogadó kommunikáció kialakítása

Az iskolavezetés, fenntartó és az osztálytermi klíma:

- ☞ az iskola dolgozóinak - beleértve az adminisztratív dolgozókat és a kisegítő személyzetet is - toleráns, tapintatos bánásmódot kell kialakítania, az iskolavezetés nem tűrheti el a rasszista, diszkriminatív megnyilvánulást, viselkedést a személyzet körében sem; ennek a szemléletnek kell érvényesülnie az oktatási hatóságok, az önkormányzati vezetők és alkalmazottak körében egyaránt
- ☞ egységes, kulturális háttérre figyelő, kultúra-érzékeny oktatási légkör megteremtése barátságos, toleráns, elfogadó iskolai klíma kialakítása, fenntartása

Várható eredmények

Pedagógusoknál

- ☞ Tudatosság szintjének növekedése a szakmai munkában a multikulturális nevelés területén
- ☞ Nagyobb érzékenység kialakulása az iskolai és az iskolán kívüli igazságtalanságok és egyenlőtlenségek iránt
- ☞ A tanárok és a szülők közötti kommunikáció javulása
- ☞ Törekvés a tanulási környezet és a tananyag multikulturális szempontok szerinti átalakítására (a helyi közösség jellemzőinek beépítésére)
- ☞ A kultúra azonos pedagógiai szemlélet és gyakorlat megalapozása
- ☞ Fejlettebb pedagógiai, pszichológiai kultúra a mindennapi osztálytermi munkában
- ☞ Jártasság az interakciókra, együttműködésre épülő tanulási - tanítási módszerekben,

- ☞ Gazdagabb pedagógiai eszköztár

Tanulóknál

- ☞ A hátrányos helyzetű tanulók iskolához való viszonyának és iskolai közérzetének javulása
- ☞ A hátrányos helyzetű tanulók tanulmányi teljesítményének javulása
- ☞ Az osztályközösség kohéziójának növekedése Az egyének közötti feszültségek csökkenése
- ☞ Hosszabb távon azt várjuk, hogy a megváltozott iskolai környezetben, illetve annak következtében a tanulók:
  - ☞ képesek lesznek beszélgetni a szűkebb és tágabb közösségükben növekvő kulturális és nyelvi sokszínűségről
  - ☞ össze tudják hasonlítani és a kultúrákat és azok értékeit
  - ☞ felismerik saját kulturális azonosságukat, nemzeti, etnikai, vallási, nemi, életkori, többségi- kisebbségi, nyelvi stb. hovatartozásukat
  - ☞ megértik és tisztelik az azonosságtudat eltérő kifejezési formáit
  - ☞ felismerik a fajgyűlöletnek, a diszkriminációnak, az előítéleteknek és sztereotípiáknak mind az egyének életére, mind a társadalmi környezetre gyakorolt hatásait.

Mindennapos testnevelés megvalósítási formái

Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg, - NETFIT program alapján.

Céljaink:

Az egészséges életmódra, rendszeres testnevelésre és sportolásra nevelés. A fizikai és szellemi munka összhangjának és harmóniájának megteremtése a testedzés - a mozgásszükséglet iránti igény felkeltése, fenntartása.

Szervezési feladatok:

- Az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést.
- Az alsó és felső tagozatos tanulók számára heti öt testnevelés óra áll rendelkezésre a mindennapos testmozgásra.
- A gyógypedagógiai tagozaton tanulók számára heti 3 testnevelés óra és 2 sportköri foglalkozás áll rendelkezésre a mindennapos testmozgásra.
- A tantermi testnevelési órák mellett a 4. és 5. évfolyamon tanulók számára úszásoktatást biztosítunk a tantervben meghatározott óraszámban.

- Felső tagozatos tanulók számára igény szerint sportköröket működtetünk. A sportkörökre május 15-ig lehet jelentkezni és megfelelő számú jelentkező esetén indul el a csoport.
- A sportköröket az intézményben dolgozó testnevelés szakos pedagógusok irányítják.
- A foglalkozások helyszíne az iskola tornatermei és sportudvara. Az úszásoktatásra a Dabasi Tanuszodában kerül sor, az utaztatást és az úszásoktatást az intézmény a Fenntartóval egyeztetve szervezi. A sporteszközöket az iskola biztosítja.

A tanulók fizikai állapotának mérése

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 80. § (9) bekezdése szerint az iskola az oktatásért felelős miniszternek a tanév rendjéről szóló rendeletében meghatározott mérési időszakban, tanévenként megszervezi - a felnőttoktatásban és az 1-4. évfolyamon tanulók kivételével - a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérését, vizsgálatát azokon az évfolyamokon, ahol a testnevelés tantárgy tanítása folyik

Az általános fizikai teherbíró képesség mérésének fő célja:

Minőség-ellenőrzés

- Az általános fizikai teherbíró képesség egységes mérése, értékelése, minősítése.
- Minőségbiztosítás
- Képesség szerinti differenciált terhelés, felzárkóztató program biztosítása az egészséges létezéshez szükséges fizikai fitness szint elérése, megtartása érdekében.
- A rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása.

Primérvédelem

A kondicionális képességek mért adatai ismeretében az iskolaorvosok és a védőnők felvilágosítást kapjanak a tanulók funkcionális állapotáról.

A testnevelő tanárok által végzendő feladatok:

- Egységes minőség-ellenőrzés
- Teljesítménymérés.
- A mért eredmények pontozása.
- A pontértékek alapján történő értékelés, minősítés.
- Egységes minőségbiztosítás
- Kondicionális képességek hiányosságainak feltárása.
- Képesség szerinti differenciált terheléssel a hiányosságok megszüntetése.
- Rendszeres testedzési lehetőség biztosításával az egészség megtartását elősegítő „kell szint” (a pontérték táblázatokban megvastagított teljesítmény, mely közepes szintet jelent) elérése.

A mindennapos testmozgás eredményessége alsó tagozatban a próbák alapján

1. Mozgékonyosság mérése: Alden-próba
2. Test erejének mérése: Medicinlabda lökés kétkezes mellsővel 1 kg-os labdával
3. A láb dinamikus erejének mérése: 5-ös ugrás előre páros lábú ugrás előre
4. Állóképesség mérése: 1000 m-futás
5. Úszástudás mérése

A mindennapos testmozgás eredményessége felső tagozatban a próbák alapján

- Mozgékonyosság mérése: Alden-próba
- Test erejének mérése: Medicinlabda lökés kétkezes mellsővel 2 kg-os labdával
- A láb dinamikus erejének mérése: 10-es ugrás előre páros lábú ugrás előre
- Állóképesség mérése: 2000 m futás
- Úszástudás mérése

Alden-próba

(mozgékonyosság)		
LÁNY	PONT	FIÚ
mp.		mp.
23.00	20	21.30
23.20	18	22.00
23.40	16	22.30
24.00	14	23.00
24.30	12	23.30
25.00	10	24.00
25.30	8	24.30
26.00	6	25.00
26.30	4	25.30

27.00	2	26.00
-------	---	-------

Alkalmazási terület: az irányváltoztatással kombinált mozgásgyorsaság mérése.

Eszköz: stopperóra, 5 db kis méretű tárgy (buzogány, medicinlabda, stb.).

Végrehajtás: a talajra egy 3 x 5 m-es téglalapot rajzolunk. A négy sarokba és középre egy tárgyat (buzogány, medicinlabda, stb.) helyezünk. A 43. ábra szerint az egyes tárgyak megkerülésével háromszor kell lefutni a távot, a lehető leggyorsabban.

Értékelés : a kijelölt pálya teljesítésének ideje 0,1 s-os pontossággal (95,174).

értékelő lap a mindennapos testnevelésben

név	Alden próba	medicinlabda lökés	5-ös, 10-es ugrás	1000m, 2000 m futás	úszás
	ősz, tavasz	ősz, tavasz	ősz, tavasz	ősz, tavasz	ősz, tavasz

A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosság, olyan készségeket, ismereteket és értelmezési képességeket jelent, amelyek alapján a fogyasztók hatékonyan tudják használni a médiát. Magában foglalja a média működésének ismeretét, a médiaüzenetek helyes és kritikus értelmezését, technológiai ismereteket, a hozzáférés lehetőségét és a médiaüzenetek létrehozásának képességét jelenti.

Cél:

A tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak, értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét.

Feladatok:

- A tanulókat megismertetni a média működésével és hatásmechanizmusával.
- A média üzenetek formáinak és értelmezésének megismertetése.
- Tudatos internethasználatra nevelés.
- Tudatos fogyasztói magatartás kialakítása az elektronikus hírközlés és a média területéhez kapcsolódóan.
- A média és a társadalom közötti kapcsolatok feltárása.
- A valóságos és virtuális világ megkülönböztetésének kiemelése.
- A médiához kapcsolható jogi etikai kérdések megismertetése.

Színterei:

- tanítási órákon digitális tananyag használata
- projekt, témahét során kutatómunka az interneten
- kiemelten rajz és vizuális kultúra és informatika óra
- osztályfőnöki órákon az etikai-jogi ismeretek
- könyvtári órák
- tanórán kívüli tevékenységek:
- szakkör, napközi, tanulószoba

Az erkölcsi nevelés**Cél:**

- alakuljon ki a tanulóknál fejlett erkölcsi érzék
- felelősségteljes viselkedés
- a közösségi együttélés normáit betartó tanulók
- önmaguk igazáért való tudatos kiállás kialakítása önálló felelős életvitelre képes emberek nevelése

Feladat:

- A tanulók életében nélkülözhetetlen készségek megalapozása és fejlesztése:
- kötelességtudat
- a munka megbecsülése
- a mértéktartás
- az együttérzés
- a segítőkészség
- tisztelet és a tisztesség
- a korrupció elleni fellépés
- a türelem, a megértés, az elfogadás
- az önfegyelem
- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése.
- A cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése,
- igazságérzetük kibontakoztatása.
- A tanulók alkalmazkodóképességének fejlesztése, hogy képesek legyenek egy közösségbe beilleszkedni.
- Az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Szinterei:

- erkölcsstan tantárgy
- projektek
- tanítási órák
- tanórán kívüli tevékenységek

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés**Cél:**

A tanulók ismerjék meg

- nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- hazánk sorsfordító történelmi eseményeit
- Alakuljon ki a tanulóknál
- magyarságtudat
- hazaszeretet
- európaiság
- egyetemes emberi civilizáció tisztelete.

Feladat:

- Nemzeti jelképeink tiszteletére nevelés.
- Nemzeti ünnepeinkről való megemlékezés.
- Kulturális értékeink megismertetése (világörökség része).
- Jeles magyar személyiségek megismertetése, akik példaképek lehetnek a fiataloknak.
- Hazánk sorsfordító történelmi eseményeinek megismertetése.
- Nemzeti összetartozás fejlesztése.

Szinterei:

- megemlékezés és koszorúzás nemzeti ünnepeinken
- Nemzeti Összetartozás Napja
- megemlékezés az aradi vértanúkról október 6-án
- Október 23 .-i ünnepség
- Március 15.-i ünnepség
- múzeumi órák
- Határtalanul program
- Testvériskolai kapcsolat ápolása, Ukrajna - Koszmacs, Erdély - Kányád, Nyárádszereda, Német - Wörth an der Donau
- Erdei iskolai program során hazánk földrajzi és történelmi és kulturális értékeinek megismerése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Cél:

Ismerjék meg a tanulók a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket.

A közéleti szereplésre alkalmas, felelősségteljes állampolgári magatartás kialakítása.

Feladat:

- A cselekvő állampolgári magatartásra a törvénytiszteletre nevelés.
- Az együttélés szabályainak megismertetése.
- Az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletének kiemelése.
- Az erőszakmentesség, a méltányosság elveinek tiszteletben tartása.
- Kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztése.
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása.

Szinterei:

- diákönkormányzati ülések
- az iskola szűkebb és tágabb közösségei: osztályközösségek, tanulócsoportok
- tanórák
- projektek
- szabadidős tevékenységek
- tevékenységközpontú pedagógia alkalmazása iskolai ünnepségek megszervezése

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja.

Cél:

- megalapozott önismeret fejlesztése
- az egyén és a közösség közötti megfelelő kapcsolat kialakítása

Feladat:

- képessé válják érzelmeinek hiteles kifejezésére
- empátia, kölcsönös elfogadás fejlesztése
- reális énkép kialakításában való közreműködés

- lehetőségek biztosítása a tanulók önismeretének kialakulásához
- érzelmi intelligencia fejlesztése
- szociális kompetencia fejlesztése életpálya építési kompetencia fejlesztése

Szinterei:

- kiemelten osztályfőnöki és erkölcsstan órákon
- projektek
- témahét
- tanórákon
- szabadidős tevékenységek, szakkörök, sportkörök

A családi életre nevelés

Kiegyensúlyozott, jól működő egészséges társadalom csak egészséges, jól működő családokból épülhet fel.

Cél:

A fiatalok képessé váljanak

- a harmonikus családi életre
- a felelős párkapcsolatok kialakítására,
- a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére.
- a szülői hivatásra, a leendő gyermekek gondozására

Feladat:

- a harmonikus családi minták közvetítése
- a családi közösségek megbecsülésének kialakítása
- a család, mint szeretetkapcsolat jelentősége az ember életében
- ismereteket közvetíteni a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről
- szexuális kultúra kérdése
- önismeret, érzelmi intelligencia fejlesztése

Szinterei:

- osztályfőnöki óra
- etika, biológia óra
- projekt

- egészségnap
- családi délutánok
- szabadidős tevékenységek a szülőkkel

A testi és lelki egészségre nevelés

Cél:

Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére.

Feladat:

- a tanulók felkészítése az önállóságra, betegségek megelőzésére
- veszélyes körülmények és anyagok felismerésében
- testi higiéne fontosságának hangsúlyozása
- szabályok betartására a közlekedésben
- a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése
- helyes táplálkozási szokások megismertetése
- mozgásigény kialakítása, helyes stressz kezelési és konfliktuskezelési technikák gyakoroltatása

Szinterei:

- osztályfőnöki óra
- etika, biológia óra
- projekt
- egészségnap családi délutánok
- szabadidős tevékenységek a szülőkkel
- erdei iskola

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Cél:

A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartásformák kialakítása.

Feladat:

- élménypedagógiai módszerek alkalmazásán keresztül a szociális érzékenység fejlesztése, együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás

- hátrányos helyzetű csoportok sajátos igényeinek megismertetése: hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, testi, érzékszervi fogyatékkal élők, etnikai kisebbség, idősek

Szinterei:

- osztályfőnöki óra
- etika, biológia óra
- projekt
- egészségnap
- családi délutánok
- szabadidős tevékenységek a szülőkkel
- erdei iskola

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél: hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Ökoiskola cím elnyerése

Feladat:

- a természeti és a kulturális sokszínűség ismeretére és tiszteletére nevelés
- az erőforrásokat tudatos, takarékos és felelősségteljes használatának tudatosítása
- a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására való felkészítés
- a változásokat, válságokat előidéző gazdasági és társadalmi folyamatok megismertetése
- közvetlen és tágabb környezetünk értékeinek megőrzése ökológiai lábnyom méretének csökkentése

Szinterei:

- erdei iskola
- projektek
- tanórák, különös tekintettel biológia, természetismeret, kémia, természettudományos gyakorlatok, technika, életvitel gyakorlat moduláris oktatás
- tanórán kívüli tevékenységek

Pályaorientáció

Cél:

A tanulók képessé váljanak érdeklődésüknek és egyéni adottságaiknak megfelelő foglalkozás és pálya megválasztására.

Feladatok:

- olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket
- a tanulókat meg kell ismertetni az egyes szakmákkal és azok műveléséhez szükséges képességekkel
- a szakma és a tanuló elképzelései közötti megfeleltetés
- az elképzelt szakmához vezető út megismertetése
- középfokú oktatási intézményekben megszerezhető végzettségek megismertetése
- egyes szakmák és megszerezhető végzettségek munkaerő-piaci értékének tudatosítása

Szinterei:

- tanítási órákon
- kiemelten osztályfőnöki órán, technika, életvitel és gyakorlat órán
- projektek, témahetek során
- tanórán kívüli tevékenységek munkahely látogatások, klubfoglalkozások
- pályaválasztási tanácsadás
- szülői értekezletek
- külső szakemberek tájékoztatói során
- középiskolák pályaválasztási tájékoztatói, nyílt napok, előadások
- pályaválasztási kiállítás

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél:

- A diákok tudatos, felelős családi gazdálkodási készségének kialakítása.
- A tanulók tudják saját zsebpénzüket önállóan és felelősségteljesen beosztani.
- A tanulók ismerjék a banki tranzakciókat (hitel, kamat, kölcsön, jelzálog, törlesztő részlet, megtakarítás, befektetés stb.)
- A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

Feladat:

A tanulókat meg kell ismertetni:

- a család, mint gazdálkodó közösség
- a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekkel és folyamatokkal
- a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályokkal,
- a banki tranzakciókkal fogyasztóvédelmi jogokkal.
- A tanulókat alkalmassá kell tenni döntéseik közvetlen és közvetett következményeinek és kockázatának mérlegelésére, az optimális döntés meghozatalára
- rövid és hosszú távú céljaik és az ahhoz szükséges erőforrások feltárására, az egyéni és közösségi érdekek összefüggésének felismerésére.
- Élethosszig tartó öngondoskodás, tudatos pénzügyi döntések megalapozása
- Társadalmi-gazdasági felelősségvállalás

Szinterei:

- technika, életvitel és gyakorlat, történelem és állampolgári ismeretek, osztályfőnöki és matematika órák
- projektek
- témahetek
- tanórán kívüli tevékenységek

A tanulás tanítása

Cél:

A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Feladat:

- Megismertetni a szaktantárgyokhoz kapcsolódó tanulási technikákat
- Helyes tanulási körülmények, szokások kialakítása, időterv készítésének technikái
- Önismeret fejlesztése, a számukra hatékony tanulás stílus kialakítása érdekében
- Önálló tanulásban eszközként használni az információforrásokat
- Akaraterő fejlesztése
- A megfigyelés, a kísérlet, mint tanulási módszer használata
- A tanulók megismerttetése az emlékezeti mankókkal
- Alkalmazható tudás megszerzésének módjai
- Együttműködés, csoportos tanulás előnyeinek megismerttetése

Szinterei:

- tanulás tanulása modul
- tanítási órákon
- projektek
- erdei iskola
- tanórán kívüli tevékenységek során pl. fejlesztő foglalkozások, napközi, tanulószobai foglalkozások,

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Pedagógiai Program egészségnevelési programja tartalmazza.

Az ökoiskola programmal összefüggő feladatok**PEDAGÓGIAI ALAPELVEK**

Az Ökoiskolai nevelési-oktatási program az iskolai folyamatokkal összhangban feltárja a meglévő jó gyakorlatokat, lehetőséget teremt azok átadására, támogatja az új gyakorlatok létrejöttét, miközben az iskolai élet valamennyi szereplőjét bevonja az ökoiskolai munkába, a tanulók komplex kompetenciafejlesztését célzó tevékenységekkel. Biztosítja a legmodernebb pedagógiai elvárásoknak megfelelő tartalmi, módszertani háttér megteremtését, illetve a megvalósulást segítő változatos, használható, beépíthető tevékenységformákat. A nevelési-oktatási program elvi alapjai a megvalósító, innovatív pedagógusnak, mint segítő felnőttnek szán szerepet, a koncepcióban megfogalmazott szemléletnek megfelelően.

A NEVELÉSI-OKTATÁSI PROGRAM ALAPELVEI:

- A konstruktivista szemléletmód, a konstruktivista didaktika (pl. felfedezettő tanulás) és a differenciálás pedagógiájának hangsúlyozása.
- Az iskolavezetés, a teljes pedagógus közösség és az iskola környezetében levő kulcsszereplők (pl. szülők), tanulók bevonása a megvalósítás folyamatába.
- Belső motiváció (pedagógusok, intézményvezetők, gyerekek, szülők, az iskola egyéb szereplői) elősegítése, támogatása.
- Iskolaközösségek, pedagógusok aktív szerepvállalásának, együttműködésének ösztönzése.
- Hálózati tanulás feltételeinek megteremtése, segítése: más tanulószervezetekkel való együttműködés.
- A módszerek a kommunikációra és az együttműködésre épülnek.
- A csoportos problémamegoldás hangsúlyos a tanulás folyamatában.

- Életkori sajátosságok figyelembe vétele. Kisiskolások: mese, játék, mozgás, varázslat. Kiskamaszok: gyűjtés, vizsgálódás, versenyszellem. Kamaszok, ifjak: önállóság, valós problémák feltárása, igazságkeresés.
- Egyéni tanulási módok, utak, stílusok figyelembe vétele, az egyedi tanuláshoz szükséges sokszínű módszerkínálat.

ÖKOISKOLAI ALAPELVEK

Az ökoiskolák intézményfejlesztő munkájuk során a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartják szem előtt. Az iskolazöldítésben élenjáró intézmények, jó gyakorlataik révén számos iskolát segítettek már az ökoiskola cím elnyeréséhez. Tudásukat, jó gyakorlataikat hálózati kapcsolataik által osztják meg egymással, másokkal. Az Ökoiskola Hálózat tagjai például hírlevél útján tájékozódhatnak az új lehetőségekről. Az ökoiskola kritériumrendszer mindazt az értékrendet, alapelveket, módszertani utat meghatározza, mely szükséges ahhoz, hogy egy iskola tanulószervezetként működjön. Az ökoiskolákban dolgozó közösségek hatalmas tapasztalattal rendelkeznek, mint tanulószervezetek, s a közösségek környezeti nevelői régóta résztvevői a módszertani megújulás folyamatának.

Pedagógiai munka

a) „Egész iskolás” megközelítés

Nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén (pl. iskola működtetése, gyerekek étkeztetése, táborok szervezése).

b) Komplex tanulási formák

A komplex, valós élethez közel álló szituációkat részesítjük előnyben az előre megtervezett, irányított, tanulási formákkal szemben.

c) Tantárgyköziség

A pedagógiai gyakorlatunkban az egyes fenntarthatósági témakörök feldolgozásakor a tantárgyak felől a tantárgyközi feldolgozás felé fordulunk.

d) Aktív tudásszerzés

A passzív szabály- és tudáselsajátítás helyett az aktív, cselekvés közben történő tudásszerzésre helyezük a hangsúlyt.

e) Módszertani sokszínűség

Törekszünk a módszertani sokszínűségekre. A különböző tanulószervezési eljárások figyelembe veszik az eltérő tanulási szükségleteket, stílusokat, az együttműködést támogató technikákat. Az aktív, problémaközpontú, felfedező tanulás, az „out-door learning” hangsúlyos szerepet kap. A fenntarthatóságra nevelés során a projektmódszert is alkalmazzuk.

f) Témakörök sokszínűsége

A tanítás napi gyakorlatában megjelennek a hétköznapi tevékenységek, a mindennapi jelenségek megfigyelése és elemzése is. Az iskolában fenntarthatósággal kapcsolatos témanapokat, témaheteket is szervezünk.

g) Pedagógus személyisége

Az iskolában dolgozó pedagógusok megfelelő kompetenciákkal rendelkeznek a környezeti nevelés terén.

h) Helyi környezet

Az intézmény épít a lakóhely természeti, épített környezeti és közösségi értékeire (pl. hagyományőrzés, kultúra). Az iskola iránymutató tevékenységet folytat a fenntarthatóság terén a helyi közösség számára.

i) Emberi kapcsolatok

Az iskola pedagógiai gyakorlatában alkalmazkodik a különböző társadalmi csoportokból érkező tanulók kulturális értékrendszeréhez, épít a hozott értékekre.

Az intézmény működése

a) Nyitott iskola

Az iskola külső kapcsolatai a kölcsönösség elve alapján alakulnak, az iskola nem csak befogadója, hanem aktív alakítója, kezdeményezője is az ilyen jellegű kapcsolatoknak.

b) Energiatakarékosság

Az iskola épülete, infrastruktúrájának kialakítása és az iskolai működése energiatakarékos módon történik.

c) Hulladék-megelőzés

Az iskola a hulladékkezelés során a megelőzésre helyezi a hangsúlyt, ezzel csökkentve a keletkező hulladék mennyiségét.

d) Inspiratív tanulótér

Az iskola külső-belső környezetét esztétikusan, az igényeknek, s a funkcióknak megfelelően, az iskolában dolgozók és tanulók közösen alakítják.

A Pedagógiai Programmal kapcsolatos egyéb intézkedések.

☞ **A pedagógiai program érvényességi ideje**

- ☞ Az iskola 2023. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját a pedagógiai program alapján.
- ☞ A pedagógiai programban található helyi tanterv 2023. szeptember 1. napjától kerül bevezetésre.

☞ **A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata**

- ☞ A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
- ☞ A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
- ☞ A nevelőtestület a pedagógiai programban leírtak megvalósulását.

☞ **A pedagógiai program módosítása**

- ☞ A pedagógiai program módosítására:
  - ☞ az iskola igazgatója,
  - ☞ a nevelőtestület bármely tagja,
  - ☞ a nevelők szakmai munkaközösségei,
  - ☞ SZMK
  - ☞ DÖK
  - ☞ az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül az SZMK szülői, illetve diák-önkormányzati képviselői útján az SZMK-nak javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napjától kell bevezetni

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola fenntartójánál,
- az iskola irattárában,

- az iskola könyvtárában,
- az iskola intézményvezetőjénél
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél, az intézmény honlapján

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai:

A Pedagógiai Programot az intézmény diákönkormányzata 2022.szeptember 26. napján tartott ülésén megismerte és megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát gyakorolta.

Kelt: Örkény, 2023. szeptember 27.

.....

diákönkormányzat képviselője

A Pedagógiai Programot a szülői szervezet 2022 szeptember 19. napján tartott ülésén megismerte és megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet véleményezési jogát gyakorolta.

Kelt: Örkény, 2023. szeptember 20.

Sponga Anita

szülői szervezet képviselője

A Pedagógiai Programot az intézmény nevelőtestülete 2023. augusztus 31. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Örkény, 2023. szeptember 1.

Králik Anna

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai program elfogadása

A Huszka Hermina Általános Iskola **módosított** pedagógiai programját az intézményvezető 2023. év augusztus hó 31. napján jóváhagyta.

Örkény, 2023. szeptember 1.

.....

Murányi Hajnalka
intézményvezető

Fenntartói nyilatkozat

Jelen Pedagógiai programmal kapcsolatban a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a *fenntartóra* többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

vonatkozásában a Monori Tankerületi Központ, mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a Pedagógiai Program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Monor, 2022. év ..... hónap ..... nap

-

Dr. Hrutkáné Molnár Monika

igazgató

Monori Tankerületi Központ